

SISÄLLYSLUETTELO

Opetuslautakunta pöytäkirja 16.04.2018

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/ EL-H	3
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H	4
3 § Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H	5
4 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H	6
5 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	7
6 § Tiedoksi merkittävät asiat/ EL-H	8
7 § Lausunto ympäristölautakunnalle resurssiviisauden tiekartan luonnoksesta /EL-H	10
- Resurssiviisauden tiekartta, päivitetty luonnos	14
8 § Lausunto selvityksestä suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämisestä englannin kielellä/ EL-H	56
- Vantaan kaupungin lausunto selvityksestä suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämisestä englannin kielellä	58
9 § Muutos Simonkallion koulun opetussuunnitelmaan / IK	59
- Simonkallion koulun opetussuunnitelma, luku kuusi, Oppimisen arviointi	60
10 § Ammatillisen koulutuksen opiskelijoilta perittävien maksujen perusteet 1.8.2018/ MV	62
11 § Toimistosihteereiden (8) virkasuhteisten vakanssien nimikkeiden ja kelpoisuusehtojen muutos 1.5.2018 alkaen /SA-V	64
12 § Päiväkodin johtajien virkojen perustaminen varhaiskasvatuksen tulosalueelle 1.5.2018 alkaen/ SA-V	65
13 § Varhaiskasvatuksen ruotsinkielisen kielikylpyryhmän perustaminen Kartanonkosken päiväkotiin 1.8.2018 alkaen/SA-V	66
14 § Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjan uudistaminen 1.8.2018 alkaen/SA-V	68
- Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja	70
15 § Varhaiskasvatuksen kiireellisten paviljonkien käyttöönotto / ETN	87
- Ote teknisen lautakunnan pöytäkirjasta 20.3.2018 § 12	89
- Paviljonkipäiväkotien kuvaus 10.1.2018	92
- Varhaiskasvatuksen paviljongit 2018 poikkeusjärjestelyt	123
16 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	126
Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus §:t 9-14	127
Muutoksenhakuohje 7/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto §:t 7, 8 ja 15	128

Opetuslautakunnan kokous

Aika 16.4.2018 klo 17:04–18:30

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen huone, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Kanerva Sami, puheenjohtaja	paikalla	Kallionpää Petri	
Kaukola Ulla, varapuheenjohtaja	paikalla	Haapalainen Tuija	
Ahokas Siri	poissa	Karpin Tiia	paikalla
El Issaoui Naima	paikalla	Salminen Helvi	
Harviainen Tuomas	paikalla	Atiye Minna	
Josefsson Helen	paikalla	Sakara Terhi	
Lundell Kai-Ari	paikalla	Lihavainen Antti	
Luukkonen Hanna	paikalla	Ylimaa Markus	
Pispala Nina	paikalla	Kivimäki Kaarlo	
Rehnström Kristian	paikalla	Kiviaho Jani	
Rämö Eve	paikalla	Laitinen Hanna-Leena	
Sainio Jari	paikalla	Kähärä Kaarlo	
Sodhi Ranbir	poissa	Viksten Tony	poissa
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Puoskari Pentti	paikalla	Hakulinen Pentti	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Singh Sonia	paikalla	Ranta Taru	
Muut osallistujat			Läsnä
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja		esittelijä §:t 1–8, 16	paikalla
Askola-Vehviläinen Sole, varhaiskasvatuksen johtaja		esittelijä §:t 11–14	paikalla
Kalo Ilkka, perusopetuksen johtaja		esittelijä §:t 9	paikalla
Tanninen Eila, talous- ja hallintojohtaja		esittelijä §:t 15	paikalla
Vainio Mikko, kirjastopalveluiden johtaja			paikalla
Vikström Anders, ruotsinkielisten palveluiden johtaja vs.			paikalla
Viljamaa Marja, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja va.		esittelijä §:t 10	paikalla
Akkanen Inka, viestintäpäällikkö			paikalla
Saari Heidi, lakimies			paikalla
Sakki Anna, hallinnon suunnittelija, pöytäkirjanpitäjä			paikalla
Ilola Noora, ympäristökonsultti		Asia 3, 17:04–17:24	paikalla
Tauriainen Pekka, rehtori		Asia 3, 17:04–17:50	paikalla

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sami Kanerva

Pöytäkirjanpitäjä Anna Sakki

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 20.4.2018, Sivistystoimen neuvonta, Asematie 6 A, 01300 Vantaa

Hanna Luukkonen

Kristian Rehnström

Pykälät 2, 4, 9, tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 23.4.2018 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/ EL-H

Kuntalain 103 §:n 2 momentin mukaan on kunnan muu toimielin kuin valtuusto päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouskutsu ja esityslistan asialuettelo on toimitettu lautakunnan jäsenille, kokoukseen osallistuville varajäsenille, kaupunginhallituksen edustajalle ja varaedustajalle torstaina 12.4.2018, jolloin esityslista liitteineen ja asiakirjoinaan on tallennettu extranettiin.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta läsnä olevat lautakunnan jäsenet ja muut kokoukseen osallistujat
- b) oikeuttaa seuraavat kokoukseen kutsutut asiantuntijat olemaan heidän esittelemänsä asian ajan läsnä kokouksessa ja myöntää heille saman asian yhteyteen puheoikeus: ympäristökonsultti Noora Ilola ja rehtori Pekka Tauriainen, asia 3.
- c) todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- d) että kokouksen läsnäolomuutokset kirjataan tähän pykälään.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että:

- Nina Pispala saapui kokoukseen klo 17:14 asian 3 käsittelyn aikana
- Noora Ilola poistui kokouksesta klo 17:24 asian 3 käsittelyn aikana
- Pekka Tauriainen poistui kokouksesta klo 17:50 asian 3 käsittelyn päätyttyä

2 § **Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H**

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä kokouksen esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Käsittely:

Lisättiin työjärjestykseen ottomenettelyn lisälista asiaksi 16.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

3 §

Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään seuraavat asiantuntijoiden esittelyt ja kokouksessa ajankohtaisista asioista saatavat selvitykset tiedoksi:

- Ympäristökonsultti Noora Ilola: Sivistystoimen toteutussuunnitelma Vantaan Resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseksi 2018-2021
- Rehtori Pekka Tauriainen: Varian Yt-neuvottelut

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

4 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Hanna Luukkonen ja Nina Pispala
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 20.4.2018 klo 15.00 mennessä.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Käsittely:

Valittiin Nina Pispalan tilalle Kristian Rehnström pöytäkirjan tarkastajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

5 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Opetuslautakunnalle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Opetuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston pöytäkirja 19.3.2018 /Undervisningsnämndens svenskspråkiga sektionens protokoll 19.3.2018

Rehtori Pekka Tauriainen

§ 3 Ammatillisten perustutkintojen toteutus- ja arviointisuunnitelmien hyväksyminen / Kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnon sekä rakennusalan perustutkinnon toteutus- ja arviointisuunnitelmat

§ 5 Ammatillisten perustutkintojen toteutus- ja arviointisuunnitelmien hyväksyminen/Ravintola- ja cateringalan perustutkinto

§ 6 Ammatillisten perustutkintojen toteutus- ja arviointisuunnitelmien hyväksyminen/Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta opetuslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä seuraavat asiat tiedoksi:

Sivistystoimen toteutussuunnitelma Vantaan Resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseksi 2018-2021

Vantaan resurssiviisauden tiekartta on pitkän tähtäimen ympäristöohjelma, joka ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia vuodelle 2030. Kaupungin tiekartan toimenpiteet on jaksotettu valtuustokausittain. Tiekartan pohjalta toimialat ovat tehneet tarkempia toimenpiteitä sisältävät toteutussuunnitelmat valtuustokauden 2018-2021 tavoitteiden toteuttamiseksi.

Sivistystoimen toteutussuunnitelma asettaa 12 tavoitetta vuoteen 2021 mennessä. Näihin päästään 31:llä toimenpiteellä. Toimenpiteillä tavoitellaan energiatietoisuuden kasvua, kasvihuonekaasupäästöjen minimointia niin rakennuksista kuin liikkumisestakin, tilojen tehokasta käyttöä, materiaalitehokasta toimintaa sekä hankintojen ja ruokailun vastuullisuuden kasvamista. Näiden lisäksi tuemme lasten ja nuorten kasvua ympäristövastuullisuuteen ja huolehdimme heidän terveestä luontosuhteesta. Keskiössä on myös ympäristöjohtamisen ja työntekijöiden ympäristövastuullista toiminnan kehittäminen. Toteutussuunnitelma hyväksyttiin sivistystoimen johtoryhmässä 3.4.2018.

Toteutussuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain toimialan johtoryhmälle ja tuodaan tiedoksi opetus- ja vapaa-ajan lautakunnalle. Tämä Vantaan resurssiviisauden tiekarttaan pohjautuva sivistystoimen toimialan toteutussuunnitelma 2018-2021 korvaa toimialan aiemman ympäristöohjelman.

Asiakirja: Sivistystoimen toteutussuunnitelma Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteuttamiseksi 2018-2021 on tallennettu lautakunnan extranetiin.

Hallinto-oikeus on hylännyt ryhmäperhepäiväkotä Vellamon lakkauttamisesta tehdyn kunnallisvalituksen

Helsingin hallinto-oikeus on 28.3.2018 antamallaan päätöksellä hylännyt ryhmäperhepäiväkotä Vellamon lakkauttamisesta tehdyn kunnallisvalituksen. Opetuslautakunta antoi hallinto-oikeudelle lausunnon asiasta 5.6.2017.

Asiakirja: Hallinto-oikeuden ratkaisu on tallennettu lautakunnan extranetiin.

Ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksen hakeminen opetus- ja kulttuuriministeriöltä

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 h §:n mukainen ammatillisen koulutuksen strategiarahoitus on haettavissa 16.4.2018 mennessä. Strategiarahoituksen tarkoituksena on tukea ja ohjata ammatillisen koulutuksen järjestäjiä toimintansa kehittämisessä ja uudistamisessa koulutuspoliittisten tavoitteiden mukaisesti. Rahoitusta voi hakea ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoon, järjestäjäjärakenteen uudistamiseen liittyvien fuusioiden toteuttamiseen ja ammattitaitokilpailujen tai muiden vastaavien kilpailujen järjestämiseen.

Hakemus on toimitettu opetus- ja kulttuuriministeriöön määräpäivään mennessä. Vantaan kaupunki / Vantaan ammattiopisto Varia hakee rahoitusta seuraaviin reformin toimeenpanoa edistäviin kehittämiskohteisiin:

Tiedolla johtaminen

Variaan rakennetaan reformin mukaisen toimintakulttuurin mahdollistava palveluorganisaatio, johon kehitetään tiedonhallinnan kokonaisarkkitehtuuriin perustuva johtamisjärjestelmä; tietoa tuotetaan kattavasti organisaation toiminnasta ja tuloksista, tällöin toiminnan ohjaus, johtaminen ja päätöksenteko perustuvat tietoon organisaation kaikilla tasoilla. Lisäksi opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman toteutumista tuetaan ottamalla käyttöön digitaalinen ohjaamisen ja palautteen antamisen/etenemisen seuraamisen menetelmä, joka täydentää opiskelijahallinto-ohjelmaa ja toimii pedagogisena välineenä.

Työelämäyhteistyön kehittäminen

Rahoituksen avulla kehitetään Varialainen työelämäyhteistyöfoorumi, joka tuottaa arvoa alueen yrityksille ja uudistaa Varian palvelukokonaisuuksia sekä parantaa asiakkuus- ja palveluosaamisen laatua.

Maahanmuuttajataustaisten koulutuksen kehittäminen

Haettavalla rahoituksella kehitetään Varian maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille järjestämää koulutusta tehostamalla osaamisen tunnistamista ja tunnustamista sekä kehittämällä työelämälähtöistä ammatillisen osaamisen ja suomen kielen taidon hankkimista. Lisäksi parannetaan työelämäorganisaatioiden mahdollisuuksia osallistua koulutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Asiakirjat: Hakemukset on tallennettu lautakunnan extranetiin.

Käsittely:

Lisäksi merkittiin tiedoksi, että opetuslautakunnan seuraava kokous 14.5.2018 pidetään Sanomalassa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

VD/2472/11.00.00.01/2018

Ympäristölautakunta on 21.3.2018 päättänyt pyytää resurssiviisauden tiekartan luonnoksesta lausuntoa opetuslautakunnalta.

Resurssiviisauden tiekartta on kaupungin strategiaa toimeenpaneva ohjelma maa- ja asuntopoliittisen ohjelman ja hyvinvointiohjelman rinnalla. Yhdeksi strategiseksi painopistealueeksi asetettiin kaupungin tiivistäminen lähiluontoa vaalien ja tavoitteeksi nykyisen kaupunkirakenteen vahvistaminen resurssiviisaasti. Vantaan kaupunginvaltuusto on linjannut kaupunkistrategiassaan, että Vantaan kaupunki on hiilineutraali vuonna 2030. Lisäksi vuoden 2018 talousarvion sitovaksi tavoitteeksi päätettiin "Hiilineutraali Vantaa 2030" - ohjelman laatiminen.

Resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia, jossa ei ylikuluteta. Samanaikaisesti kaupunki haluaa tukea kaupunkilaisten hyvinvointia sekä kaupungin elinvoimaisuutta. Resurssiviisaus tarkoittaakin kykyä käyttää luonnonvaroja harkitusti hyvinvointia ja kestävästä kehitystä edistävällä tavalla.

Vantaan resurssiviisauden tiekartta vuoteen 2030 on pitkän tähtäimen ympäristöohjelma ja toimialojen toteutussunnitelmineen korvaa aiemmat ympäristöohjelmat. Tiekartta päivittää myös kaupungin ympäristöpoliittiset linjaukset.

Hiilineutraalius merkitsee sitä, että kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja jäljelle jäävät päästöt kompensoidaan esimerkiksi rahoittamalla vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita muualla. Vantaan kasvihuonekaasupäästöt olivat vuonna 2016 yhtä suuret kuin vuonna 1990. Tämä tarkoittaa keskimäärin 7 prosenttiyksikön päästövähennystarvetta vuosittain 2018-2030. Suurimmat päästölähteet ovat liikenne (37 %) ja rakennusten lämmitys (41 %). Hiilineutraaliustavoitteen tarkastelu rajautuu Vantaan kaupungin sisällä tuotettuihin päästöihin ja ostetun kulutussähkön päästöihin. Tavoitteeseen ei lasketa mukaan kaupungin rajojen ulkopuolella syntyvien tavaroiden valmistuksen tai palveluiden välillisiä päästöjä. Resurssiviisauden tiekartassa käsitellään kuitenkin myös näitä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Resurssiviisauden tiekartalla edetään neljällä kaistalla, joiden tavoitteet ja toimenpiteet tukevat toisiaan. Kaistat ovat energiankulutus ja -tuotanto, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen. Vantaan resurssiviisauden tiekartan jokaiselle kaistalle on määritelty vuotta 2030 kuvaava tavoitetila, jonka avulla suunnataan kohti resurssiviisasta ja hiilineutraalia Vantaata. Tiekartassa on esitetty toimenpiteitä, joiden avulla päästäisiin kohti asetettua tavoitetta.

Energiantuotanto ja -kulutus aiheuttavat valtaosan Vantaan ilmastopäästöistä. Tiekartan tavoitteena on päästötön sähkön- ja lämmöntuotanto, energia- ja resurssitehokkuuden lisääminen sekä viisas energiankulutus. Kaupunki voi välillisesti vaikuttaa energiantuotannon ja -kulutuksen aiheuttamiin päästöihin muun muassa maankäytön ja rakentamisen ohjaamisella ja vaikuttamalla kaupungin omistamien energialaitosten energialähdevalintoihin. Lisäksi kaupungilla on mahdollisuus toimia esimerkkinä ja jakaa tietoa hyvistä käytännöistä. Paikallisesti tuotetun uusiutuvan energian käyttöönotto vaatii kuntalaisten ohjausta ja ratkaisuiden helpoksi tekemistä.

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen vaikuttavat merkittävästi kaupungin resurssitehokkuuteen. Tiivistyvän kaupunkirakenteen päästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät.

Lisäksi tiivis kaupunkirakenne mahdollistaa palveluiden helpomman saavutettavuuden ja säästää viheralueita.

Liikenteen päästöjen vähentämisellä on keskeinen merkitys hiilineutraalisuuden tavoitteen saavuttamisessa, sillä niiden tulisi vähetä lähes 70 % välillä 1990-2030. Hiilineutraalisuustavoitteen lisäksi Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteena on, että liikenne on sujuvaa ja kohtuuhintaista.

Kaupunki minimoi riskit ilmastonmuutoksen aiheuttamille muutoksille jo suunnittelu- ja rakennusvaiheessa. Kaavoituksessa ja rakentamisessa myös luonnon monimuotoisuutta säilytetään ja lisätään sekä turvataan ekosysteemipalveluiden toimivuus.

Luonnonvarojen kestävä käyttö on yksi resurssiviisauden kulmakivistä. Säästävä luonnonvarojen käyttö edellyttää resurssitehokasta suunnittelua, resurssitehokasta kulutusta sekä kiertotalouden edistämistä. Resurssiviisauden tiekartta tavoittelee siirtymistä kiertotalouteen, jossa kulutus perustuu uusien tuotteiden ja omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen.

Ruoan tuotannon ympäristövaikutukset ovat merkittävät, esimerkiksi yksityisen kulutuksen ilmastovaikutuksista ruoka tuottaa noin viidenneksen. Tavoitteena on, että vuonna 2030 ruokatuotantoketju on kestävä. Ruokahävikkiä syntyy ketjun kaikissa vaiheissa, ja vastuullisten hankintojen ohella hävikin vähentäminen on merkittävä ruoan ympäristövaikutusten pienentämisessä.

Vantaan arvoista vastuullisuus tarkoittaa hyvän elämän turvaamista sekä nykyisille että tuleville sukupolville kestävän kehityksen periaatteiden mukaan. Vastuullinen vantaalainen -kaista kattaakin kaikki vantaalaiset – niin kaupungin työntekijät, asukkaat kuin yritykset ja yhteisöt. Kaista sisältää kestävään elämäntapaan, kasvatukseen ja koulutukseen sekä ja ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä.

Ilmastotavoitteiden toteuttaminen vaatii kustannuksiltaan eri kokoluokan toimia; investointeja, mutta myös panosta kehittämistoimiin ja parempaan suunnitteluun ja koordinointiin. Resurssiviisauden tiekartan sisältämien toimenpiteiden resursoinnista päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä.

Resurssiviisauden tiekarttaa on valmisteltu yhdessä toimialojen edustajien ja sidosryhmien kanssa kevästä 2017.

Ympäristölautakunta 21.3.2018 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään pyytää resurssiviisauden tiekartan luonnoksesta lausunnot

- a) kaupunkisuunnittelulautakunnalta ja tekniseltä lautakunnalta, opetuslautakunnalta, vapaa-ajan lautakunnalta, sosiaali- ja terveyslautakunnalta ja yleisjaostolta sekä nuorisovaltuuskunnalta ja
- b) Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:ltä, VAV Asunnoilta ja Vantaan Energia Oy:ltä sekä
- c) Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymältä.
- d) Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 24.4.2018.

Päätös:

Päätettiin pyytää lausunnot resurssiviisauden tiekartan luonnoksesta apulaiskaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa ympäristölautakunnalle seuraava lausunto resurssiviisauden tiekarttaluonnoksesta.

Resurssiviisauden tiekartta on laaja katsaus Vantaan kaupungin ympäristövastuullisuuden toimenpiteisiin. Näillä toimenpiteillä tähdätään ympäristövastuullisesti toimivaan Vantaaseen yhdessä kaupunkilaisten kanssa.

Tiekartan tavoitteet ovat korkealla ja niihin pääseminen vaatii muutoksia Vantaan kaupungin työntekijöiden sekä kaupunkilaisten asenteissa ja toiminnassa. Tiekartan tavoitteiden toteutumisen edellytyksenä on laaja ja jouheva yhteistyö kaikkien kaupungin toimialojen välillä sekä sidosryhmien ja kaupunkilaisten kanssa.

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteet, toimenpiteet ja seurattavat indikaattorit keskittyvät pitkälti maankäytön toimialan vastuualueille. Sivistystoimen keskeinen toiminta näkyy ja on löydettävissä asetetuista tavoitteista ja toimenpiteistä, mutta toiminta vaatii huomattavaa toimiala- ja/tai tulosaluetaisoista tarkentamista. Maankäytön vastuualueilla tämän tasoisia kirjauksia on tehty jo itse tiekarttaan. ”

Kaiken kaikkiaan sivistystoimen ympäristövastuutoimintaa on hyvä toteuttaa ja kehittää Vantaan tiekartan antamissa raameissa, mutta tämän edellytyksenä on jouhevan yhteistyön varmistaminen kaupungin sisällä.

Sivistystoimen työntekijöitä ja ryhmä opiskelijoita ovat osallistuneet tiekartan ja sen toimenpiteiden laadintaan. Tätä alkanutta käytäntöä on hyvä jatkaa tiekartan raportoinnin ja päivittämisen yhteydessä.

Käsittely:

Lautakunta päätti yksimielisesti tehdä seuraavan muutoksen: lausuntoon kappaleiden 3 ja 4 väliin lisätään seuraavat virkkeet: ” Opetuslautakunta esittää, että tiekartassa huomioidaan terveellisen sisäympäristön merkitys kiinteistöjen energiatehokkuutta parannettaessa. Yhdyskuntarakenteen ja liikkumisen osalta on huomioitava palveluverkon merkitys. Päivittäin käytettävien palvelujen, kuten päiväkotien ja koulujen, tulisi sijaita mahdollisimman lähellä tai sujuvien joukkoliikenneyhteyksien päässä.”

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet: Resurssiviisauden tiekartta -luonnos

Täytäntöönpano: Talous- ja hallintopalvelut
- ote ympäristölautakunnalle

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki § 136

Lisätiedot:

Noora Ilola, 050 3035873, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

RESURSSIVIISAUDEN TIEKARTTA

Julkaisija

Vantaan kaupunki
Maankäytön, rakentamisen
ja ympäristön toimiala
Ympäristökeskus
Pakkalankuja 5
01510 Vantaa

Kannen kuva

Sakari Manninen

Taitto

Kari Tervo

SISÄLLYSLUETTELO

1 Johdanto	4
2 Resurssiviisauden tiekartan taustaa	6
2.1 Tavoitteena hiilineutraali Vantaa 2030	8
3. Vantaan resurssiviisauden tiekartta	10
3.1 Resurssiviisauden tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet	11
Energiantuotanto ja -kulutus	12
Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen	14
Kulutus ja materiaalit	16
Vastuullinen vantaalainen	18
4 Esimerkkejä kustannuksista	20
5 Seuranta ja raportointi	23
5.1 Indikaattorit	23
6 Tiekartan valmistelu	24
Liite 1: Resurssiviisauden tiekarttojen toimenpiteet	26
Liite 2: Ilmastoveivin tavoitteet kaavioina	35
Liite 3: Ehdotettujen toimenpiteiden vastuutus	38
Liite 4: Joitain käsitteitä	41

1

JOHDANTO

Ihmisten ja toimintojen keskittyminen kaupunkeihin aiheuttaa päästöjä ja lisää alueiden haavoittuvuutta. Hupenevat resurssit, etenevä ilmastomuutos ja köyhtyvä luonnon monimuotoisuus pakottavat kaupungit ympäri maailman miettimään uusia tapoja toimia luonnonvarojä säästämällä ja vähäpäästöisesti. Tähän haasteeseen Vantaan kaupunki vastaa resurssiviisauden tiekartalla.

Ilmastonmuutoksen hillinnässä ja muiden ympäristövaikutusten ehkäisemisessä kaupungit ja kaupunkiseudut ovat ratkaisevassa roolissa. Kaupunkien yhdyskuntarakenne vaikuttaa merkittävästi elämäntapoihin ja valintoihin, kuten liikkumistarpeisiin ja kulkutapavalintoihin sekä asu-
mismuotoon ja sitä kautta energiankulutukseen. Lisäksi kaupungilla on mahdollisuus toimia esimerkkinä ja edelläkävijänä, sekä jakaa tietoa hyvistä käytännöistä. Varsinaiset toimet pitää tehdä siellä, missä päästöt
töjä eniten syntyy: kaupungeissa.

Vantaan resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvarojä kestävästi käyttävää kaupunkia, jossa ei ylikuluteta (kuva 1). Samanaikaisesti kaupunki haluaa tukea kaupunkilaisten hyvinvointia sekä kaupungin elinvoimaisuutta. Monet ratkaisusta, kuten kiertotalous, tarjoaa myös mahdollisuuksia esimerkiksi uudenlaisen liiketoiminnan kehittämiseen ja työllisyyden parantamiseen. Resurssiviisaus tarkoittaaakin kykyä käyttää luonnonvarojä harkitusti hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävällä tavalla. Vantaan kaupungin visiossa todetaankin, että Vantaa on vastuullisen kasvun keskus.

Haasteet, joihin vastaamaan tiekartta on tehty, ovat laajoja, eivätkä niiden vaikutukset rajaudu tietyn toimialan alueelle. Sen vuoksi niiden ratkaisemiseenkin tarvitaan laajaa yhteistyötä: niin yli toimialarajojen kuin kaupungin sekä vantaalaisten yritysten, yhteisöjen, oppilaitosten ja asukkaiden välillä. Resurssiviisaus vaatii laajaa sitoutumista sekä riittävästi resursseja.

Ei päästöjä

Ei jätettä

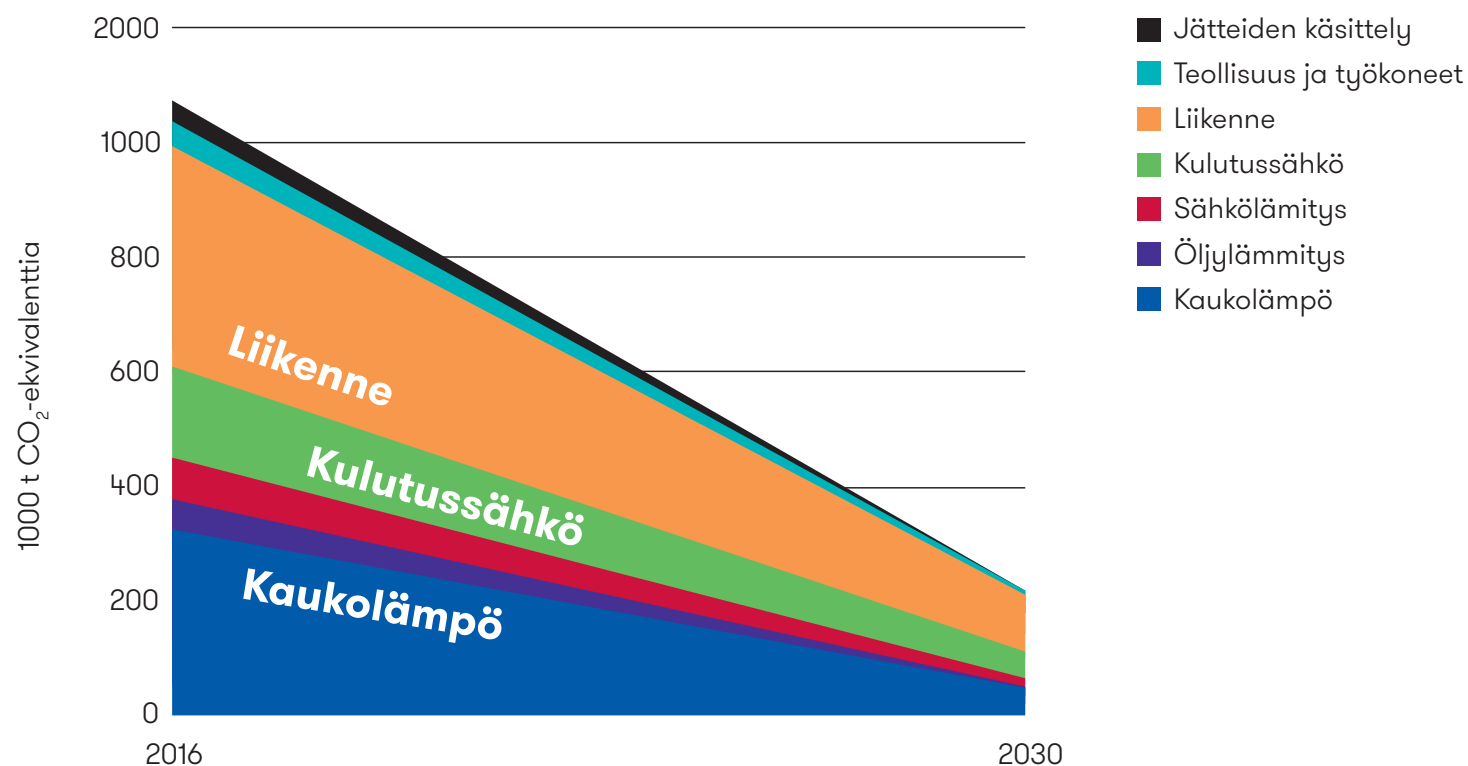

Ei ylikulutusta

Resurssiviisauden tiekartan kolme päätavoitetta: ei päästöjä, ei jätettä, ei ylikulutusta

Tavoitteena hiilineutraali Vantaa 2030

Vantaan on sitoutunut olemaan hiilineutraali kaupunki vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaa, että Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjään 80 prosenttia vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi rahoittamalla vähähiilisyysen tähtääviä hankkeita muualla. HSY:n tilastojen mukaan Vantaan kasvihuonekaasupäästöt olivat vuonna 2016 yhtä suuret kuin vuonna 1990, eli 1078 hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia. Näin ollen, Vantaan kasvihuonekaasupäästöjen tulee olla 215 kt CO₂-ekv vuonna 2030.

2

RESURSSIVIISAUDEN TIEKARTAN TAUSTAA

Vantaan kaupunki on sitoutunut ympäristöasioiden ja vastuullisuuden edistämiseen useiden kansallisten ja kansainvälisten ohjelmien ja sitoumusten kautta, kuten kaupunginjohtajien ilmastoverkosto. Resurssiviisauden tiekartta kytkeytyy myös vuonna 2015 solmittuun YK:n kestävä kehityksen tavoiteohjelmaan, eli Agenda 2030:een. Sen tavoitteena on kestävä kehitys, joka ottaa huomioon niin ympäristön kuin ihmisetkin.

Vantaan kaupunginvaltuuston 11.12.2017 hyväksymässä strategiassa kaupungin arvoiksi nostettiin avoimuus, rohkeus, vastuullisuus ja yhteisöllisyys. Yhdeksi strategiseksi painopistealueeksi asetettiin kaupungin tiivistäminen lähiluontoa vaalien ja tavoitteeksi nykyisen kaupunkirakenteen vahvistaminen resurssiviisaasti. Nämä arvot ja toimenpiteet ohjaavat myös kaupungin ympäristötyötä ja tätä työtä edistetään Vantaalla on lähdetty edistämään resurssiviisauden tiekartalla.

Strategiaa toimeenpanevien ohjelmien työnjako

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

- Maankäytön suunnittelu
- Asuminen
- Yritysalueet ja ympäristöt
- Tonttien luovutus

Resurssiviisauden tiekartta

- Kestävä elämäntapa: liikkuminen, ruoka, viheralueet, yhteisöllisyys

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa

Elinvoimatavoitteet

- Koulutus ja osaaminen
- Työllisyys
- Yritysyhteistyö
- Tapahtumatuotanto

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

Hyvinvointiohjelma

- Terveelliset elintavat
- Hyvinvointierot
- Kotoutuminen

Resurssiviisauden tiekartta on yksi kaupungin strategiaa toimeenpaneva ohjelma maa- ja asuntopoliittisen ohjelman ja hyvinvointiohjelman rinnalla. Lisäksi kaupungin strategiaa tavoitteita toimeenpannaan kaupungin elinvoimatavoitteiden avulla.

ARVOT

Avoimuus

Turvaamme talouden tasapainon

- Turvaamme talouden tasapainon
- Parannamme tuottavuutta talouslinjausten toteuttamiseksi
- Pidämme konsernin talouden hallinnassa

Rohkeus

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Vahvistamme resurssiviisaasti nykyistä kaupunkirakennetta
- Hyödynnämme rohkeasti kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet
- Vantaan kaupunkiympäristöt ja asunnot ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä

Vastuullisuus

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa

- Kaupungin työllisyystilanne kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla
- Työikäisen väestön osaaminen vastaa nykyistä paremmin työelämän muuttuvia tarpeita
- Yrityksille on monipuolisia ja veto-voimaisia työpaikka-alueita
- Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina

Yhteisöllisyys

Rohkea ja rento Vantaa on edelläkävijä ja vastuullinen kasvun keskus

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Vantaalaisten terveys ja hyvinvointi vahvistuvat terveellisempien elintapojen myötä
- Hyvinvointierot vähenevät (alueiden väliset erot/segregaatio ja asukkaiden väliset erot)
- Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten
- Asukkaiden mahdollisuudet osallistua aktiivisesti kaupungin ja oman asuinalueen kehittämiseen lisääntyvät
- Kaupungin tilojen sisäilmatilanne paranee

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Vantaan palvelut ovat laadukkaita, kustannustehokkaita ja vastaavat asukkaiden tarpeisiin
- Digitaalisista palveluista rakennetaan kuntalaisen pääasiointikanava
- Palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti yhteistyössä kuntalaisten, yritysten ja järjestöjen sekä muiden kuntien kanssa

Johdamme uudistuen ja osallistuen

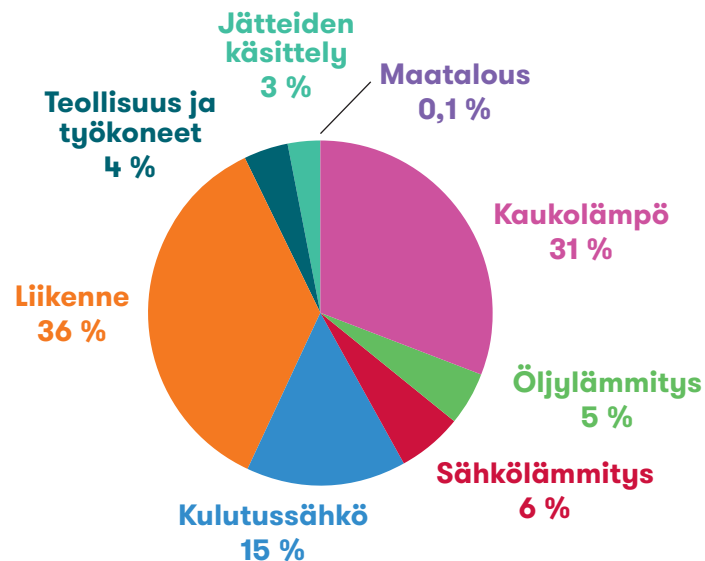
- Johtaminen uudistuu muutoksissa
- Henkilöstön voimavarat vahvistuvat

Vantaan resurssiviisauden tiekartta toimialojen toteutussunnitelmineen korvaa aiemmat ympäristöohjelmat. Meluntorjuntatoimenpiteet määritellään kuitenkin erikseen laadittavassa meluntorjunnan toimenpidesuunnitelmassa. Tiekartta päivittää myös kaupungin ympäristöpoliittiset linjaukset.

2.1 Tavoitteena hiilineutraali Vantaa 2030

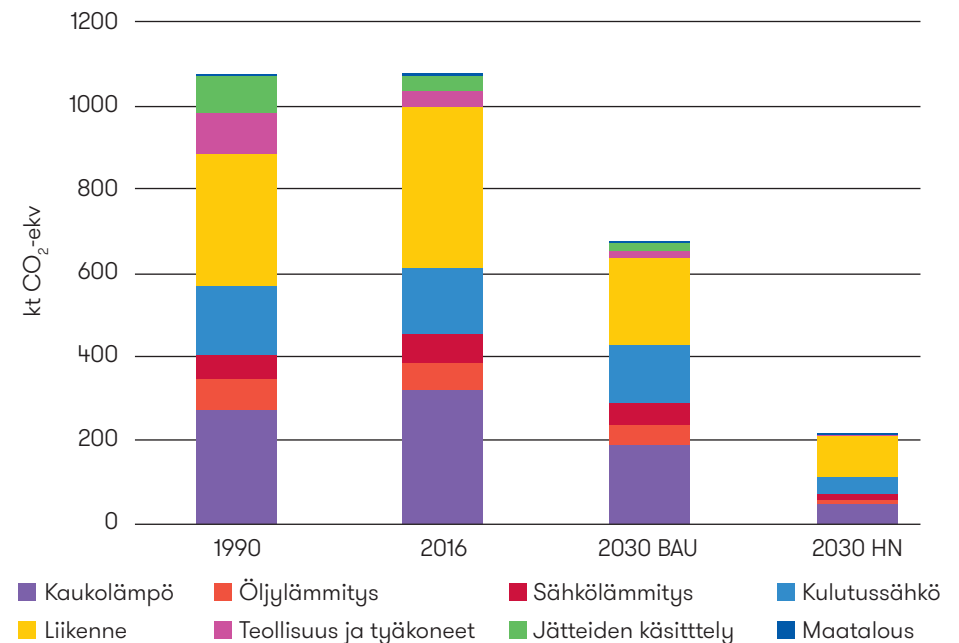
Vantaan kaupunginvaltuusto on linjannut kaupunkistrategiassaan, että Vantaan kaupunki on hiilineutraali vuonna 2030.

Vuonna 2016 Vantaan kasvihuonekaasupäästöt olivat 1 078 hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia. Suurimmat päästölähteet ovat liikenne (37 %) ja rakennusten lämmitys (41 %). Muut päästöt koostuvat kulutussähköstä, teollisuudesta, työkoneista, jätteiden käsittelystä sekä maataloudesta.

Vantaan vuoden 2016 kasvihuonekaasupäästöjen prosenttiosuudet sektoreittain.

Vantaa on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi rahoittamalla vähähiilisyysen tähtääviä hankkeita muualla¹. Vantaan kasvihuonekaasupäästöt olivat vuonna 2016 yhtä suuret kuin vuonna 1990. Näin ollen Vantaan kasvihuonekaasupäästöjen tulee olla 215 kt vuonna 2030. Tämä tarkoittaa keskimäärin 7 prosenttiyksikön päästövähennystarvetta vuosittain 2018-2030.

Vantaan todennetut päästöt ja vuoden 2030 päästöskenaariot kaaviona. Perusskenaariossa (BAU) on tarkasteltu, miten Vantaan päästöt kehittyvät pelkästään jo tehtyjen päätösten pohjalta. Hiili-neutraaliskenaariossa (HN) on tarkasteltu, kuinka paljon kunkin sektorin päästöjen pitää laskea, jotta uuteen tavoitteeseen päästään.

Vantaan päästöt ovat laskeneet hieman vuosittain vuodesta 2010 asti, ja niiden ennustetaan laskevan entisestään jo tehdyillä päätöksillä². Uusi tavoite on kuitenkin kunnianhimoinen, ja 80 %:n päästövähennys 12 vuodessa ei tapahdu itsestään. Tavoitteen toteutuminen vaatii määrittäetöisiä toimia jokaisella sektorilla!

Hiilineutraaliustavoitteen tarkastelu rajautuu Vantaan kaupungin sisällä tuotettuihin päästöihin ja ostetun kulutussähkön päästöihin. Tavoitteen seen ei lasketa mukaan kaupungin rajojen ulkopuolella syntyvien tavaroiden valmistuksen (esim. ruoka, autot, laitteet, rakennustuotteet) tai palveluiden välillisiä päästöjä, koska riittävän kattavaa ja luotettavaa välillisten päästöjen laskentamenetelmää ei ole vielä käytössä. Resurs-siviisauden tiekartassa käsitellään kuitenkin myös näitä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Vantaalla vaihtoehtoisia skenaarioita ja vaikuttavimpia toimenpiteitä on haettu Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n kehittämän Ilmas-toveivin avulla erillisellä ilmastoselvityksellä sekä laajoissa työpajoissa. HSY:n Ilmastoveivin avulla voidaan sektoreittain tarkastella, millä toi-menpiteillä päästöjä saataisiin vähenemään ja hiilineutraaliustavoite olisi mahdollista saavuttaa. Kaupungin eri toimialojen asiantuntijoiden Ilmastoveivillä laatimassa skenaariossa kaupungin kokonaiskasvihuone-kaasupäästöt saatiin laskemaan tavoitetta vastaavaksi. Tätä skena-riota kutsutaan hiilineutraaliusskenaarioksi (HN). Kaaviot ilmastoveiviin asetetuista tarkemmista tavoitteista löytyvät liitteestä 2.

Tarvittavia lisätoimia ja niiden vaikutuksia on tarkasteltu myös kaupun-gin ympäristökeskuksessa tehdyssä Hiilineutraali Vantaa 2030 -selvi-tyksessä. Tarkastelu on rajattu niihin toimiin, joita Vantaan kaupunki voi toteuttaa. Selvityksen tulokset on huomioitu resurssiviisauden tiekartan tavoitteita asetettaessa. Vaikuttavimmat lisätoimenpiteet päästöjen vähentämiseksi löytyvät erityisesti sähkön ja lämmön käytössä ja liiken-teessä.

Jäljelle jäävät päästöt tulee kompensoida esimerkiksi rahoittamal-la vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita muualla. Kuntaliiton mukaan tärkeintä on, että kunnan ulkopuolella tapahtuva kompensatio saa aikaan todellisia päästövähennyksiä, joita ei tapahtuisi ilman kunnan tai kunnassa toimivien muiden tahojen toimia tai rahoitusta. Kompen-sointi ei saa johtaa kaksoislaskentaan, eli siihen, että yhdellä ja samalla toimenpiteellä useampi kuin yksi taho väittää vähentäneensä päästöjä.

¹ Kuntaliitto ehdottaa tätä suhdelukua, sillä kaikkia ihmisen toiminnasta aiheutuvia kasvihuone-kaasupäästöjä on hyvin vaikeaa poistaa.

² HSY:n laatimassa perusskenaariossa Vantaan kasvihuonekaasupäästöt ovat vajaa 700 kt CO₂-ekv vuonna 2030 jo tehtyjen päätösten johdosta.

³ IPCC, 2014: Climate Change 2014: Synthesis Report, Summary for Policymakers.

3

VANTAAN RESURSSI- VIISAUDEN TIEKARTTA

Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartassa on esitetty toimenpiteitä, joiden avulla päästäisiin kohti asetettuja tavoitteita. Resurssiviisauden tiekartalla edetään neljällä kaistalla, joiden tavoitteet ja toimenpiteet tukevat toisiaan. Kaistat ovat energiankulutus ja -tuotanto, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen. Lisäksi hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi tarvitaan tytäryhtiöiden ja muiden sidosryhmien toimia, jotka on kirjattu kohtaan Muut toimenpiteet.

Resurssiviisaustyö tähtää vuoteen 2030. Kaupungin tiekartan kaistojen toimenpiteet on jaksotettu valtuustokausittain, jolloin toimenpiteiden avulla askel askeleelta kuljetaan kohti haluttua tavoitetilaa. Vastuutahot ehdotettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisesta on kirjattu liitteeseen 3. Valtuustokausittain tehdään myös toimialojen toteutus-suunnitelmat.

3.1 Resurssiviisauden tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet

Vantaan resurssiviisauden tiekartan jokaiselle kaistalle on määritelty vuotta 2030 kuvaava tavoitetila, jonka avulla suunnataan kohti resurssiviisasta Vantaata.

Tavoitetila 2030

ENERGIANTUOTANTO JA -KULUTUS

Sähkön ja lämmön tuotanto eivät aiheuta ilmastopäästöjä.
Kuntalaiset ovat aktiivisia energian tuottajina ja energiantuotannon toimijoina.
Maankäytön ja rakentamisen suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtana on resurssi- ja energiatehokkuus.
Energiankulutus on viisasta ja rakennukset ovat energiatehokkaita.

YHDYSKUNTARAKENNE JA LIKKUMINEN

Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
Kaupunki on varautunut ilmastomuutoksen vaikutuksiin ja resurssitehokkaat, luonnonmukaiset ratkaisut ovat käytössä.
Luonnon monimuotoisuus on säilytetty ja sitä on kartutettu myös rakennetuilla alueilla.
Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.

KULUTUS JA MATERIAALIT

Kaupunki on kiertotalouden edistäjä ja toteuttaja.
Jakamistalous on vakiintunut osa palveluverkkoa.
Julkiset hankinnat ja investoinnit ovat resurssitehokkaita, vastuullisia ja tukevat kiertotaloutta.
Ruokatuotantoketju on kestävä.

VASTUULLINEN VANTAALAINEN

Vantaalaisten elämäntapa on kestävä ja perustuu hyvään luontosuhteeseen.
Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat osa ympäristövastuullista arkea.
Kaupunki ja vantaalaiset gritykset ja yhteisöt kantavat ympäristövastuunsa esimerkillisesti.

ENERGIANTUOTANTO JA -KULUTUS

Energiantuotanto ja -kulutus aiheuttavat valtaosan Vantaan ilmastopäästöistä. Tiekartan tavoitteena on päästötön sähkön- ja lämmöntuotanto, energia- ja resurssitehokkuuden lisääminen sekä viisas energiankulutus. Kaupunki voi välillisesti vaikuttaa energiantuotannon ja -kulutuksen aiheuttamiin päästöihin muun muassa maankäytön ja rakentamisen ohjaamisella ja vaikuttamalla kaupungin omistamien energialaitosten energialähdevalintoihin. Lisäksi kaupungilla on mahdollisuus toimia esimerkkinä ja jakaa tietoa hyvistä käytännöistä.

Vantaan Energian rooli hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa on merkittävä, sillä kaukolämmön tuotannosta syntyy nykyisin 30 % koko Vantaan päästöistä. Tiekartassa on esitetty Vantaan Energian suunnitelmissa olevat toimenpiteet. Vantaan Energia on sitoutunut luopumaan kivihiilen poltosta, ja heidän tavoitteenaan on, että sähkön ja lämmön tuotanto ei aiheuta merkittävästi ilmastopäästöjä.

Hukkalämmön hyödyntämismahdollisuuksia ei Vantaalla vielä juurikaan ole käytetty. Hyödyntäminen on kustannustehokasta ja Vantaalla laaditaan uusiutuvan energian kuntakatselmus, jossa selvitetään muun muassa hukkalämpöpotentiaalia.

Öljylämmitys rakennusten erillislämmityksessä aiheuttaa 5 % kasvihuonekaasupäästöistä Vantaalla. Kaupunki omistaa tällä hetkellä 37 öljylämmitteistä kiinteistöä, joista suurin osa kouluja ja päiväkoteja. Vuoteen 2030 tulisi Vantaan alueella luopua öljylämmityksestä ja kaupunki toimii siinä esimerkkinä.

Aurinkopaneeleja viherkatolla. Kuvaaja: Taina Suonio

Paikallisesti tuotetun uusiutuvan energian käyttöönotto vaatii kunta-laisten ohjausta ja ratkaisuiden helpoksi tekemistä. Sitä tukemaan on tarkoitus ottaa käyttöön uusiutuvan energian Vantaa-portaali. Siinä kiinteistönomistaja voisi helposti katsoa oman kiinteistönsä uusiutuvan energianpotentiaalin ja vertailla eri vaihtoehtoja. Uusien alueiden kaavoituksessa tulee ottaa huomioon uusiutuvan energian paikallinen tuotanto, mutta myös laajemmin resurssitehokkuus.

Lämmitettävä asuinpinta-ala vaikuttaa lämmitysenergian käyttöön. Vantaalla kokeiluluonteisesti rakennetut pienet asunnot yhdistettynä yhteisiin tiloihin ovat myös ratkaisu energian kestävään käyttöön. Lämmitettävän pinta-alan vähentämiseen voisi löytyä myös muita ratkaisuja, ja niitä selvitetään laajemminkin.

Kaupungin toimitilarakentamisen energiatehokkuutta ja kestävää rakentamista ohjaamaan on laadittu kestävä rakentamisen ohjeet. Ne pidetään ajan tasalla ja päivitetään vastaamaan hiilineutraalisuuden tavoitetta. Kaupunki on jatkossa esimerkillinen energiatehokkaassa rakentamisessa ja uusiutuvan energian hyödyntämisessä. Vantaa on solminut kunta-alan energiatehokkuussopimuksen, jossa tavoitteena on 7,5 % energiansäästö vuoteen 2025 mennessä. Sen toteuttamiseksi on tehty erillinen toimintasuunnitelma.

Energiatehokkuuden ja -säästön hallintaa parantaa kokonaisvaltainen ja tavoitteellinen energiaojohtaminen. Tehostamistoimet jäävät helposti kertaluonteisiksi. Kiinteistöille asetetaan yhteistyössä käyttäjien kanssa dynaamiset tavoitetasot energiankulutukselle. Tavoitteisiin pääsemiseksi hyödynnetään automaattista analytiikkaa ja kysyntäjoustoja.

Rakennusten lämmitys tuottaa suuren osan ilmastopäästöissä. Uudet rakennukset ovat energiatehokkaita ja toimia tarvitaankin olemassa olevan rakennuskannan lämmitysenergian käytössä. Sitä voidaan pienentää korjaamalla olemassa olevaa rakennuskantaa energiatehokkaaksi ja tuottamalla kiinteistöissä uusiutuvaa energiaa. Energiaremonttien käynnistyminen vaatii taloyhtiöissä yksimielistä päätöksentekoa ja riittävää rahoitusta. Osa toimenpiteistä liittyy rakennusten kunnossapitoon ja olisivat kustannustehokkaasti toteutettavissa. Tärkeimmät toimenpiteet ovat kiinteistönomistajien tiedon lisääminen energianeuvonnan avulla sekä taloudelliset kannustimet. Uusia rahoitusratkaisuja on myös tulossa ja niistä viestiminen on tärkeää. Vantaa yhtenä Suomen suurimmista kaupungeista ja yhteistyössä muiden suurten kaupunkien kanssa voi vaikuttaa valtioon, jotta energiakorjauksiin luotaisiin kannustimet ja poistettaisiin lainsäädännöllisiä esteitä.

Viisaaseen sähkönkulutukseen siirtyminen on yksi tiekartan tavoitteista.
Kuvaaja: Pertti Raami

YHDYSKUNTARAKENNE JA LIIKKUMINEN

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen vaikuttavat merkittävästi kaupungin resurssitehokkuuteen. Maankäytön ratkaisulla voidaan merkittävästi vähentää kunnan energiankulutusta ja kasvihuonekaasupäästöjä, niin rakennuskannan kuin liikenteenkin osalta. Vantaalla kestäväan kaupunkirakentamiseen tähdätään tiivistämällä maankäyttöä ja sekoittamalla toimintoja, jolloin myös liikkumistarpeet vähenevät. Tiivistyvän kaupunkirakenteen päästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Lisäksi tiivis kaupunkirakenne mahdollistaa palveluiden helpomman saavutettavuuden ja säästää viheralueita.

Vantaalla kaavoituksen ja rakentamisen lähtökohdaksi otetaan energia- ja ekotehokkuus sekä ekologisuus. Kaupunki huomioi paikalliset olosuhteet uusiutuvan energian käytölle ja minimoi riskit ilmastonmuutoksen aiheuttamille muutoksille jo suunnittelu- ja rakennusvaiheessa. Kaavoituksessa ja rakentamisessa myös luonnon monimuotoisuutta säilytetään ja lisätään sekä turvataan ekosysteemipalveluiden toimivuus. Viherään infrastruktuuriin panostaminen on myös taloudellisesti järkevää. Luonnon tarjoamien palveluiden korvaaminen keinotekoisilla ratkaisulla olisi sekä teknisesti haastavaa että erittäin kallista.

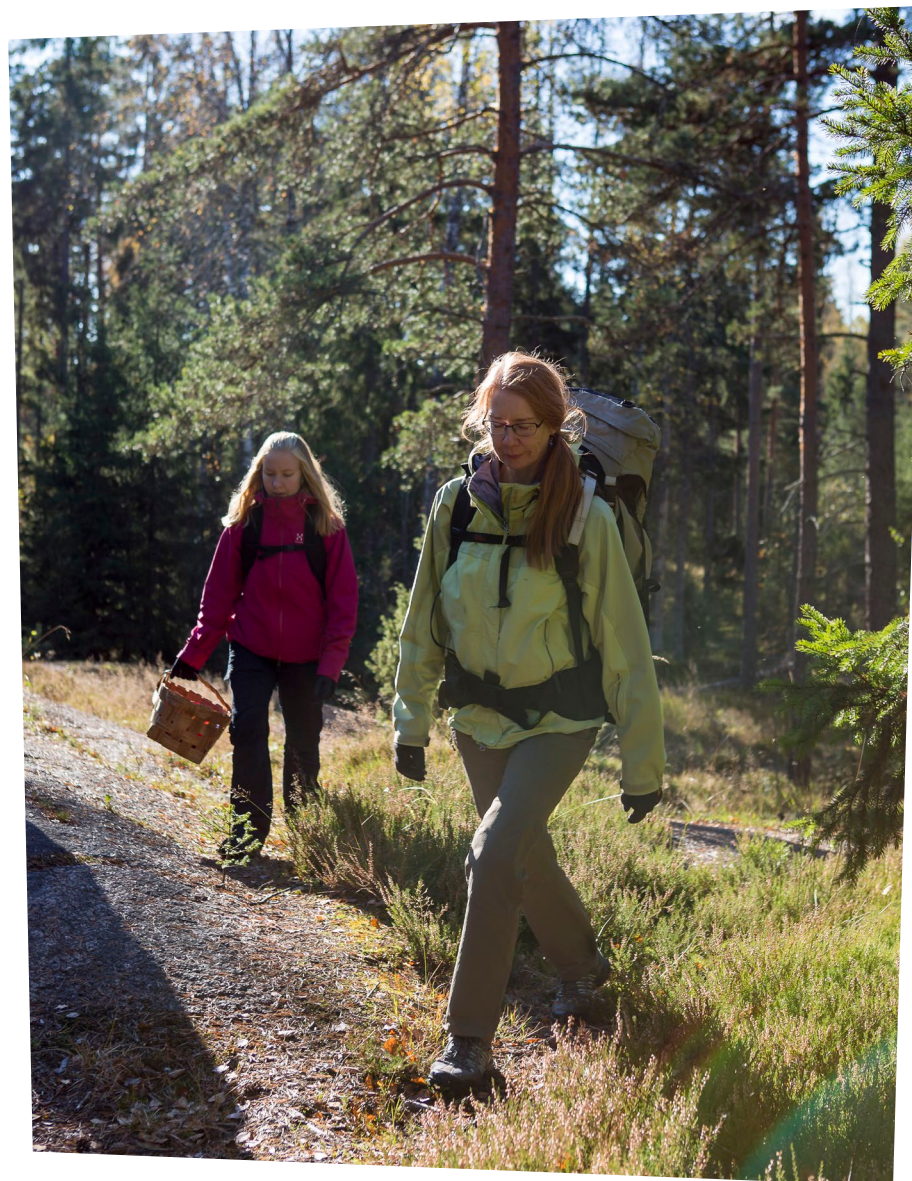

Ilmastoystävällistä liikkumista Vantaalla. Kuvaaja: Pertti Raami

Vantaalla kehäradan myötä asemanseutujen kehittämiseen on erityisesti panostettu. Kaupunki on muun muassa yhteistyössä HSY:n kanssa kansainvälisessä Smart MR (Sustainable Measures for Achieving Resilient Transportation in Metropolitan Regions) -hankkeessa, jossa tavoitellaan vähähiilisen asemanseudun suunnittelukonseptia (Low Carbon District).

Yksin liikenteen osuus Vantaan kasvihuonekaasupäästöistä on 36 %. Liikenteen päästöjen vähentämisellä onkin keskeinen merkitys hiilineutraalisuuden tavoitteen saavuttamisessa, sillä niiden tulisi vähetä lähes 70 % välillä 1990-2030. Päästöjen vähentämisen kannalta on keskeistä, että ajoneuvojen bensiini- ja diesel-kulutus saadaan laskemaan ajoneuvosta riippuen 50-100 % ja tilalle tuodaan sähköllä, biokaasulla tai biopolttoaineilla kulkevat liikennevälineet.

Hiilineutraalisuustavoitteen lisäksi Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteena on, että liikenne on sujuvaa ja kohtuuhintaista. Runkolinjastoa kehitetään ja rakennetaan pikaraitiotie seuraavalla valtuustokaudella. Kaupungissa edistetään viisasta liikkumista joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn kehittämistoimin. Tulevaisuudessa suunnittelussa tulee ottaa paremmin huomioon erilaisten liikkumismuotojen tarpeet kuten skeittaaminen ja rullaluistelu sekä sähköavusteiset liikkumisvälineet. Kaupunki myös tukee markkinaehtoisen kaupunkipyörien käyttöä.

Vantaan viheralueet ovat hyvinvoinnin keitaita ja ne ovat helposti saavutettavissa myös tulevaisuudessa. Kuvaaja: Sakari Manninen

KULUTUS JA MATERIAALIT

Luonnonvarojen kestävä käyttö on yksi resurssiviisauden kulmakivistä. Säästävä luonnonvarojen käyttö edellyttää resurssitehokasta suunnittelua, resurssitehokasta kulutusta sekä kiertotalouden edistämistä. Parhaimmillaan resurssiviisas luonnonvarojen käyttö luo uusia taloudellisia mahdollisuuksia. Kaupunki on yksi kymmenestä CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta hankkeen edelläkävijäkunnista. Siinä Vantaa on sitoutunut yhdessä HSY:n kanssa lisäämään yhdyskuntajätteen kierrätystä valtakunnallisen jättesuunnitelman mukaisesti ja edistämään kiertotaloutta. Kaupungin tulee hankkeessa laatia kiertotalouden tiekartta, joka Vantaalla ei ole erillinen vaan sisällytetään osaksi resurssiviisauden tiekarttaa. Resurssiviisauden tiekarttaan on jo otettu toimenpiteitä kiertotalouden eteenpäinviemiseksi ja tavoitteita tarkistetaan myöhemmin.

Vantaan kaupunki on yksi nopeimmin kasvavista kaupungeista Suomessa ja vilkkaan rakentamisen vuoksi purku- ja kierrätysmateriaalien ja maamassojen uusiokäytön kehittämisessä on runsaasti mahdollisuuksia, joita voidaan entistä enemmän ottaa käyttöön. Tämä edellyttää kuitenkin uusien arviointitapojen käyttöönottoa, uusia seurantamalleja ja -laskelmia sekä ohjeistusta. Purku- ja kierrätysmateriaalien ja maamassojen uusiokäytön kehittämisessä nähdään Vantaalla myös mahdollisuus yrittäjyyden ja työllisyyden edistämiseen. Resurssiviisauden tavoitteiden mukaan kaupunki kannustaa yrittäjyyteen muun muassa selvittämällä sopivien tilojen tarjoamista kiertotalouden mikrotoimijoille.

Kaiken kaikkiaan resurssiviisauden tiekartta tavoittelee siirtymistä kiertotalouteen, jossa kulutus perustuu uusien tuotteiden ja omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen.

Resurssiviisaassa kaupungissa jakamistalous, jossa olennaista omistamisen sijaan on käyttömahdollisuus, onkin merkittävässä roolissa. Kaupungin rooli jakamistalouden edistämässä on yhtäältä toimia mahdollistajana – ja riittävällä sääntelyllä varmistaa jakamistalouden kehittymisen kestäväan suuntaan – ja toisaalta varmistaa omistamiensa ja omassa käytössä olevien resurssien tehokas hyödyntäminen ja yhteiseen käyttöön avaaminen. Kaupunki esimerkiksi omistaa suuria määriä tiloja, jotka ovat valtaosan vuorokaudesta tyhjiillään, ja kaupungin autokannan ja sähköpyörien yhteiskäytössä on tehostettavaa.

Toimimalla vastuullisena hankkijana kaupunki voi merkittävästi edistää resurssiviisauden ja kiertotalouden tavoitteiden saavuttamista. Vantaalla on laadittu strategisten hankintojen tiekartta, jonka tavoitteena on innovatiiviset ja kestävät julkiset hankinnat. Tämä tiekartta täydentää resurssiviisauden tiekarttaa. Resurssiviisauden tiekarttaan on otettu mukaan tavoitteita muun muassa hankintaprosessin kehittämisestä kohti systemaattista elinkaariajattelua sekä kestävien hankintojen tekemisestä.

Ruoan tuotannon ympäristövaikutukset ovat merkittävät, esimerkiksi yksityisen kulutuksen ilmastovaikutuksista ruoka tuottaa noin viidenneksen. Tavoitteena onkin, että vuonna 2030 ruokatuotantoketju on kestävä. Kaupungin rooli ateriapalvelujen ostajana on merkittävä. Ruokahankintojen vastuullisuutta lisätään esimerkiksi panostamalla kasvisruoan laatuun ja saatavuuteen sekä vastuullisesti tuotettujen elintarvikkeiden käytön lisäämiseen. Ruokahävikkiä syntyy ketjun kaikissa vaiheissa, ja vastuullisten hankintojen ohella hävikin vähentäminen on merkittävä ruoan ympäristövaikutusten pienentämisessä. Hävikin hyödyntämisellä voi olla myös sosiaalisia ulottuvuuksia, kuten vantaalaisella Yhteinen pöytä -verkostolla. Vantaan kaupungin ja seurakuntayhtymän Yhteinen pöytä kehittää yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa, joka lisää ruoka-avun vastaanottajan toimijuutta ja yhteisöllisyyttä.

Jakamistalous tulee englanninkielisestä termistä sharing economy ja se viittaa yhteiseen ja yhteisölliseen kuluttamiseen. Olenasta on tavaroiden tai tilan omistamisen sijaan käyttömahdollisuus. Termi kattaa niin naapuriavun, oman auton vuokraamisen yhteiskäyttöön kuin kaupallisetkin palvelut, kuten yhteiskäyttöautorytykset.

Kiertotalous on malli, jossa jätettä ei synny, vaan tuotteet, komponentit ja materiaalit kiertävät mahdollisimman pitkään, ja niiden arvo säilyy. Kiertotalous vähentää neitseellisten materiaalien tarvetta, ja jätteestä tulee raaka-aine.

Puurakentamista Kivistössä. Kuvaaja: Sakari Manninen

VASTUULLINEN VANTAALAINEN

Vantaan arvoista vastuullisuus tarkoittaa hyvän elämän turvaamista sekä nykyisille että tuleville sukupolville. Yhteisöllisyys puolestaan on osallisuutta, luottamuksen ja yhteishengen luomista sekä sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin. Resurssiviisas Vantaa vaatii näiden molempien toteuttamista. Vastuullinen vantaalainen -kaista kattaakin kaikki vantaalaiset – niin kaupungin työntekijät, asukkaat kuin yritykset ja yhteisöt. Kaista sisältää kestävään elämäntapaan, kasvatukseen ja koulutukseen sekä ja ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä.

Vantaan kaupunki kasvattaa ekososiaalisesti sivistyneitä vantaalaisia, edistää hyvän luontosuhteen syntymistä ja kehittymistä ja pitää kaupungin työntekijöiden ympäristötiedot ajan tasalla huolehtimalla riittävästä koulutuksesta. Kaupunki mahdollistaa ympäristöteot työpaikoilla, esimerkiksi kehittämällä ja laajentamalla ekotukitoimintaa. Tavoitteena on, että vantaalainen elämäntapa on kestävä ja perustuu hyvään luontosuhteeseen.

Vuonna 2030 kaupunki sekä vantaalaiset yritykset ja yhteisöt kantavat ympäristövastuunsa esimerkillisesti. Se vaatii järjestelmällisen ympäristöjohtamisen kehittämistä, jossa ympäristöasiat kytetään työpaikan arkeen osaksi rutiineja, työtapoja, työtä ohjaavia rakenteita, suunnittelua ja päätöksentekoa. Ympäristöasioiden hallinta ja jatkuva paran-

Luonnosta nauttimassa. Kuvaaja: Felix Siivonen

taminen sisällytetään osaksi muuta johtamista. Ympäristöjohtamista edistetään niin kehittämällä johtamisen työkaluja, ekotukitoimintaa, ympäristökoulutusta kuin tukemalla ympäristösertifikaattien (kuten Ekokompassi ja koulujen ja päiväkotien Vihreä Lippu) käyttöönottoa.

Resurssiviisaalla Vantaalla osallisuus ja yhteisöllisyys ovat osa ympäristövastuullista arkea. Kaupunki kehittää erilaisia yhteisvastuullisia ympäristöstä huolehtimisen tapoja ja tukee vantaalaisten osallisuutta esimerkiksi asukastiloissa.

Vantaan perusopetus määrittelee ekososiaalisen sivistyksen näin:

Ekososiaalinen sivistys on ekologista sivistystä: kestävän kehityksen periaatteiden mukaisten valintojen tekemistä. Ekososiaalinen sivistys on myös sosiaalista sivistystä: kykyä pitää huolta itsestä, elää sopusoinnussa muiden kanssa ja ymmärtää omien valintojen vaikutukset myös kaukana.

Luontosuhteella tarkoitetaan yksilön tai yhteisön ja luonnon välisen vuorovaikutuksen kokonaisuutta. Määritelmä sisältää empatian luontokappaleita kohtaan, tunteen ykseydestä luonnon kanssa, vastuuntunnon ympäristöstä ja luonnosta nauttimisen.

Kierrätys- ja tavaroiden vaihto yleistyvät vastuullisen vantaalaisen arkipäivässä. Kuvaaja: Sakari Manninen

4

ESIMERKKEJÄ KUSTANNUKSISTA

Ilmastotavoitteiden toteuttaminen vaatii kustannuksiltaan eri kokoluokan toimia, suuria investointeja, mutta myös panosta kehittämistoimiin ja parempaan suunnitteluun. Useimmat ilmastotoimet maksavat itsensä takaisin. Esimerkiksi energiatehokkuustoimet ja energiaomavaraisuus vähentää sähkön ja lämmityksen kuluja. Pyöräily edistää kansanterveyttä ja vähentää autoilusta aiheutuvia kustannuksia. Budjetoinnissa tarvitaankin kauaskantoisempaa näkökulmaa kuin talousarviokausi.

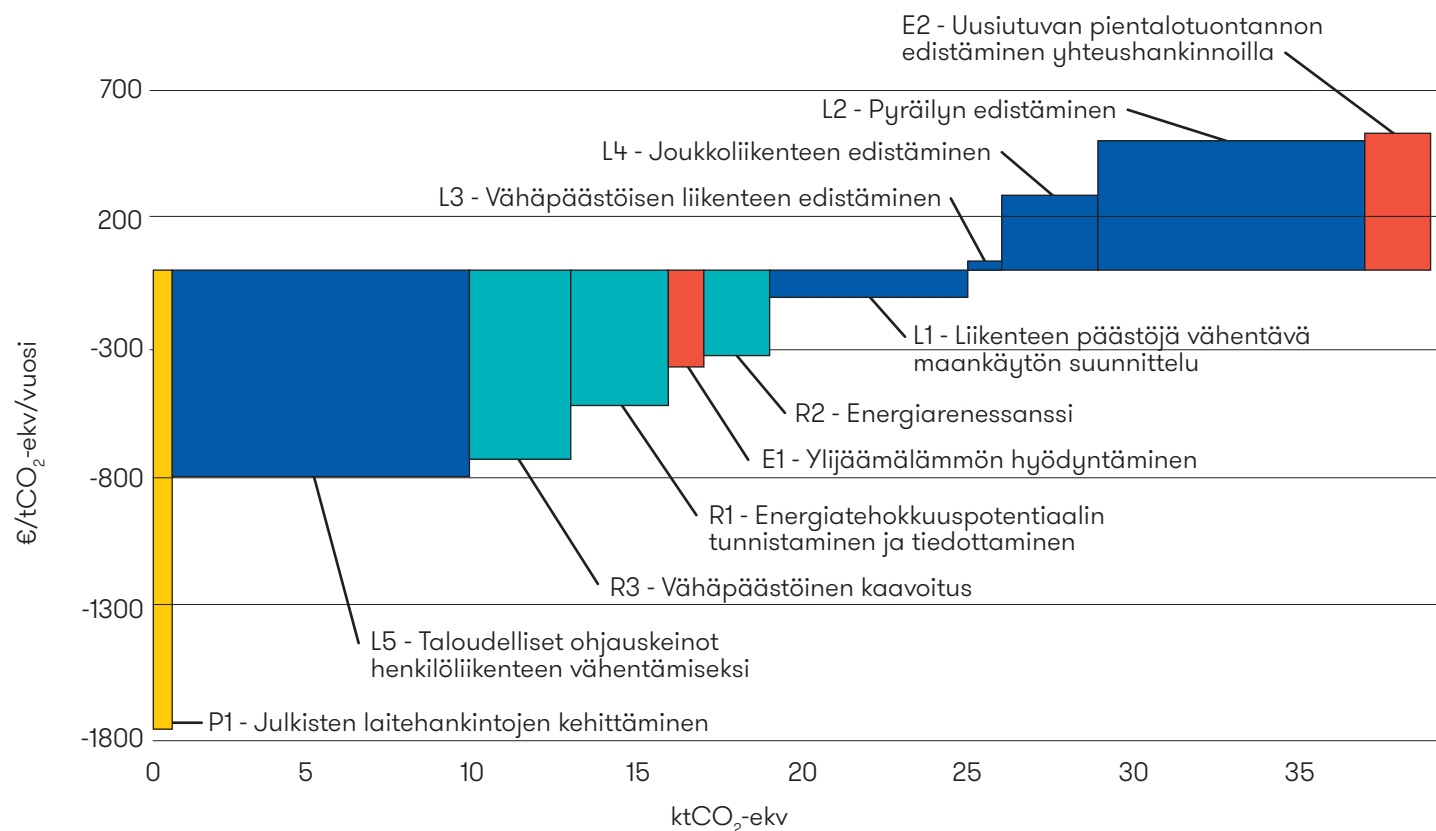
Ilmastonmuutos ei ole vain ympäristön vaan myös yhteiskunnan ongelma. Resurssiviisauden ja hiilineutraalisuuden tavoittelu edellyttää yhteistyötä ja vahvaa resurssiviisauden tiekartan eteenpäinviemisen koordinoitua. Tämä vaatii lisää henkilöstöresursseja. Kustannusarvioita tehdessä tulee huomioida myös epäonnistuneen ilmastonmuutoksen hillinnän riskit ja kustannukset, sillä ympäristökatastrofin sattuessa yhteiskunnan toipuminen vaatii rahaa.

Alla olevassa taulukossa on lueteltu niiden ilmastotoimien kustannukset, jotka ovat jo tiedossa. Useimpien toimenpiteiden vaikutukset on arvioitu aikaisemman tavoitteenasettelun aikana (kasvihuonekaasut -40 % vuonna 2030), joten mainitut vaikutukset ja kustannukset eivät tule riittämään uuden ilmastotavoitteen saavuttamiseen. Kustannukset ja säästöt eivät kohdistu pelkästään kaupungille, vaan myös yrityksille ja asukkaille. Kustannukset koostuvat pääasiassa investoinneista, koordinoinnista ja suunnittelutyöstä. Säästöt syntyvät ostoenergian tarpeen vähenemisestä. Lisäksi eräistä liikenteen toimenpiteistä, kuten pysäköintimaksujen kehittämisestä ja ajoneuvoliikenteen hinnoittelusta voi syntyä myös tuloja kaupungille. Seuraavan sivun kaaviossa on esitetty arvio toimien kustannustehokkuudesta. Tarvittaessa voidaan teettää selvitys toimenpiteiden kustannuksista.

Toimenpide	Kustannukset (M€/v)	Säästöt (M€/v)	Vaikutukset
Energiatehokkuus			
Julkiset laite-hankinnat	0,3	1,7	Uusilla sähkölaitteilla saadaan keskimäärin 10 % säästöt ⁴
Energiankulutus-katselmoinnit	0,3	1,4	Säästökorjauksilla saadaan 5 % säästöt lämmönkulutuksessa ⁵
Energiatehokkaan peruskorjaamisen yhteisprojekti	1,3	2,1	Vuosittain peruskorjataan 500 asuntoa, ja vanhoissa rakennuksissa saavutetaan 50 % energiankulutussäästöt ⁶
Energiatehokas maankäyttö	2,8 (sis. kaupungin suunnittelutyö 0,3)	5,2	Lämmitettävään neliömäärään vaikuttaminen ja uusiutuvaan energiantuotantopotentiaaliin vaikuttaminen ⁷
Energiantuotanto			
Turvetta ei käytetä biomassan tuki-polttoaineena	2		⁸ Tällä toimenpiteellä voidaan välttää 30 kt CO ₂ -ekv päästöt vuosittain
Uusiutuvan energian pientuotannon yhteishankintojen edistäminen	2,5	1,3	Kaupungin toimin saadaan aktivoitua 300 maalämpöpumpun ja aurinkosähköjärjestelmän investoinnit lähivuosina ⁹
Hukkalämmön hyödyntäminen	0,8	1,5	Vantaan elintarviketeollisuus hyödyntää 20 % ylijäämälämpö-potentiaalistaan lähivuosina ¹⁰
Kaupunki vaihtaa öljylämmitysjärjestelmänsä maalämpöpumpuihin	Kokonaisuudessaan 7,5		30 öljylämmitteistä kaupungin rakennusta, ja kukin investointi maksaisi noin 2-3 sataa tuhatta euroa ¹¹
Kaupunki ostaa vain päästötöntä sähköä omaan kulutukseensa	0,3		

Toimenpide	Kustannukset (M€/v)	Säästöt (M€/v)	Vaikutukset
Liikenne			
Maankäytön tiivistäminen	0,3	0,3	Uudet asunnot ja palvelut sijoittuvat keskustoihin ja hyvälle joukkoliikenneyhteyksille. Säästöt syntyvät pysäköintipaikkojen vähentymisestä ¹²
Kaupungin oma autokanta uusitaan päästöttömäksi	0,5		Varikon autokannan nykyiset päästöt ovat 2 kt CO ₂ -ekv ¹³
Pyöräteihin investoiminen	1		Pyöräilyn kulkutapaosuutta saadaan nostettua nykyisestä kuudesta % 10-11 %:iin ¹⁴
Kaupunkipyörät	0,1		Noin 400 pyörää. Kustannukset riippuvat pyörien määrästä, käyttöasteesta ja sponsori-sopimuksesta
Runkolinjaston kehittäminen	0,9 (sis lisäantyneet operointimaksut 0,45)		Linja 570. Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta lisään 1 % ¹⁵
Raitiotie Aviapoliksesta Mellunmäkeen	Kokonaisuudessaan 250 M€, josta kaupungille jää maksettavaksi arviolta 2/3)		Raitioliikenteen kulkutapaosuuden nousu 3 % ¹⁶
Lapinkylän aseman avaaminen kehäradalle	Kokonaisuudessaan 5 M€		Laajennetaan hyvien joukkoliikenneyhteyksien alueita ¹⁷
Tietullit	3,75 M€	12 M€ säästöt infran rakentamisessa ja 25 M€/v tuotot	Merkittävä ajoneuvoliikenteen vähentyminen ja sitä myöden säästetty infrastruktuuri-rakentaminen ¹⁸
Ajoneuvojen lataus-infrastruktuuri	0,03		100 uutta latauspistettä lähivuosina ¹⁹

Jo arvioitujen ilmastotoimenpiteiden kustannukset, säästöt ja vaikutukset vuonna 2030

Gaia Consulting Oy:n arvio²⁰ tiettyjen toimenpiteiden kustannustehokkuudesta. Seitsemästä vasemman puoleisesta toimenpiteestä koituu säästöä, ja mitä leveämpi palkki sitä suurempi päästövähennys. Selvitys on vuodelta 2016, jolloin päästövähennystavoite oli -40 % vuodelle 2030.

⁴ Gaia Consulting Oy 2016. Vantaan kasvihuonekaasujen päästövähennysselvitys, loppuraportti

⁵ ibid.

⁶ ibid

⁷ ibid

⁸ Vantaan Energian arvio 2018

⁹ Gaia Consulting Oy 2016. Vantaan kasvihuonekaasujen päästövähennysselvitys, loppuraportti

¹⁰ ibid

¹¹ Vantaan tilakeskus

¹² Gaia Consulting Oy 2016. Vantaan kasvihuonekaasujen päästövähennysselvitys, loppuraportti

¹³ Vantaan varikon arvio 2018

¹⁴ Helsingin kaupunki, selvityksiä 2014:5. Pyöräilyn hyödyt ja kustannukset Helsingissä

¹⁵ Gaia Consulting Oy 2016. Vantaan kasvihuonekaasujen päästövähennysselvitys, loppuraportti

¹⁶ Vantaan liikennesuunnittelun arvio

¹⁷ ibid

¹⁸ HLJ 2015. Ajoneuvoliikenteen hinnoittelun teknistoiminnallinen selvitys. HSL:n julkaisu 4/2016

¹⁹ Gaia Consulting Oy 2016. Vantaan kasvihuonekaasujen päästövähennysselvitys, loppuraportti

²⁰ Gaia Consulting Oy 2016. Vantaan kasvihuonekaasujen päästövähennysselvitys, loppuraportti

5

SEURANTA JA RAPORTOINTI

Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteutumista kokonaisuuudessaan seurataan kahden vuoden välein (kahdesti valtuustokaudessa). Samassa yhteydessä tiekartta päivitetään. Niitä tiekartan toimenpiteitä, jotka ovat mukana strategiatyön sitovissa tavoitteissa seurataan vuosittain osavuosi- ja vuosiraporteissa.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan toimialoittaisia toteutussuunnitelmista tehdään keväisin johtoryhmille seurantaraportit. Toimenpiteiden toteutumisesta ja hyvistä käytännöistä raportoidaan vuosittain myös kaupungin ympäristöraportissa.

5.1 Indikaattorit

Vantaan ekologista kestävyttä ja ympäristönsuojelun tasoa on seurattu jo pitkäa kuutoskaupunkien yhteistyössä kehittämällä indikaattoreilla. Nämä indikaattorit eivät kuitenkaan yksin pysty vastaamaan ja todentamaan sitä, miten Vantaa kehittyy kohti resurssiviisautta. Alla olevaan taulukkoon on kerätty mittareita, joilla resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteutumista seurataan.

Pääindikaattorit:

Kasvihuonekaasupäästöt

Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohti

Kehitteillä: indikaattori mittaamaan kiertotalouden toteutumista?

Indikaattorit kaistoittain

Energian-kulutus ja -tuotanto	Kaukolämmön hankinta energialähteittäin Kaukolämmön KHK-päästöt Yhdyskunnan energiankulutus Energiankulutus asukasta kohti Sähkön ja lämmön kulutus kaupungin omistamissa kiinteistöissä	Vantaan Energia, kuutoskaupungit Vantaan Energia Vantaan kaupunki Vantaan kaupunki kuutos-kaupungit
Yhdyskunta-rakentaminen ja liikkuminen	Tiiviisti asuttujen alueiden osuus: vähintään 50 asukasta/ha (näiden YTK-ruutujen määrä, kpl) Asemakaava-alueille rakennettujen asuntojen osuus, krs-m ² Uusiutuvia polttoaineita käyttävien autojen määrä Vantaalla?	Vantaan kaupunki, kuutoskaupungit Traf
Kulutus ja materiaalit	Yhdyskuntajätteen kierrätysaste Materiaalien kulutus ja eri jätelajien määrä Uusiomassojen käyttö infrakohteissa m ³ ? Tilojen käytön tehokkuus? Kasviproteiinien käyttömäärä Ruokahävikin määrä ateriapalvelujen tuottajien keittiöissä	CircHubs, kehitteillä Circwaste, kehitteillä Vantaan kaupunki Vantaan kaupunki Ateriapalvelujen tuottajat
Vastuullinen vantaalainen	Asukkaiden koettu hyvinvointi (asukastyytyväisyys) Ekokompassiyritysten määrä Koulutettujen ekotukihenkilöiden määrä/100 työntekijää (vai: ekotuki-toiminnan kattavuus) Luontoretkille osallistujat Ympäristövastuukampanjoihin sitoutuneet koulut ja päiväkodit	Asukasbarometri? HSY? Vantaan kaupunki, kuutoskaupungit Vantaan kaupunki, kuutoskaupungit

6

TIEKARTAN VALMISTELU

Resurssiviisauden tiekartan valmistelu aloitettiin alkuvuodesta 2017. Tiekartan rakentaminen aloitettiin laatimalla yhdessä HSY:n ja kaupungin asiantuntijoiden kanssa Ilmastoveivi -työkalulla skenaario hiilineutraaliudesta vuoteen 2040. Tämän jälkeen keväällä järjestettiin aloitustilaisuus ja kaksi työpajaa. Työpajoihin osallistui laajasti eri sidosryhmien edustajia sekä asiantuntijoita kaupungin kaikilta toimialoilta. Kaupungin ilmastomuutosjohtoryhmä yhdessä muutaman ulkopuolisen asiantuntijan kanssa toimi arviointiraatina ja antoi kehittämis ehdotuksia työpajoissa kerätyistä tavoitteista ja toimenpide-ehdotuksista.

Alkusyksystä 2017 valmistui ensimmäinen resurssiviisauden tiekarttaluonnos, jota työpajoihin osallistuneet saivat kommentoida. Vantaalaisille annettiin myös mahdollisuus osallistua tiekartan laadintaan verkossa syksyllä 2017 olleen asukaskyselyn kautta. Siihen vastasi 139 iältään 18-83 - vuotiasta vantaalaista. Kyselyyn vastanneet vantaalaiset ovat valmiita muuttamaan toimintaansa ja lähtemään mukaan resurssiviisaan Vantaan rakentamiseen. Tavaroiden ja tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia toivottiin, mutta sen toivottiin olevan myös helpompaa. Lisäksi liikumisen ja energiantuotannon uudet mallit kiinnostivat. Tiekarttatyössä pohditaankin, miten kaupunki voi osaltaan olla edesauttamassa jakamistalouden mahdollisuuksien kehittymistä ja informoida asukkaita liikumisen ja energiantuotannon resurssiiviisaista valinnoista.

Loppusyksystä 2017 kaupunginvaltuusto asetti valtuustostrategiassa tavoitteeksi hiilineutraalisuuden vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi vuoden 2018 talousarvion sitovaksi tavoitteeksi päätettiin ”Hiilineutraali Vantaa 2030 ohjelman laatiminen. Tämän vuoksi tiekarttaluonnosta täydennettiin alkuvuodesta 2018 tarkistamalla HSY:n Ilmastoveivi -työkalulla skenaario vuoteen 2030. Lisäksi pidettiin ilmastotyöpaja, johon osallistui eri sidosryhmien edustajia.

Tiekarttatyötä on ohjannut kaupungin ilmastomuutosjohtoryhmä. Sen valmistelusta on vastannut ympäristökeskus. Valmisteluryhmään kuului toimialojen ympäristövastaavat täydennettynä muutamalla asiantuntijalla. Lisäksi toimialojen toteutussuunnitelmien laatimisesta vastaavien toimialojen ympäristöryhmien jäsenet ovat antaneet panoksensa myös kaupungin tiekartan valmisteluun.

Kohti päästötöntä, jäteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää Vantaata. Kuvaaja: Pertti Raami

LIITE 1 Resurssiviisauden tiekarttojen toimenpiteet

ENERGIANKULUTUS JA -TUOTANTO

Toimenpiteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet	Tavoitetila
2018-2021	2022-2025	2026- 2029	2030
Vantaan Energia lisää uusiutuvan energian tuotantoa • Martinlaakson voimalan kaasu-/öljykattila muutetaan biopolttoaineille • Kartoitetaan teollisuuden ja kaupungin hukkalämpökohteet ja liitetään potentiaaliset kohteet kaukolämpöverkkoon lämpöpumppuja hyödyntäen • Tarjotaan aurinkosähköä kaupunkilaisille	Vantaan Energia lisää uusiutuvan energian tuotantoa • Selvitetään geotermisen lämmön, aurinkolämmön ja kausivarastoinnin soveltuvuutta kaukolämpötuotantoon, näistä potentiaaliset toteutetaan	Vantaan Energia luopuu kivihiilestä kokonaan Vantaan Energia tuottaa kaukolämmön huipputeho biokaasulla ja pelleteillä	Sähkön ja lämmön tuotanto eivät aiheuta ilmastopäästöjä
	Vantaan Energia kehittää jätteen energiahyödyntämistä • Tutkitaan kierrätettävien jättejakeiden erottelua ennen polttoa • Selvitetään mahdollisuudet hankkia lisää poltettavaa jätettä jätteenpolttokapasiteetin hyödyntämiseksi koko elinkaarellaan		
Lisätään uusiutuvan energian käyttöä Vantaan kaupungin kohteissa • Selvitetään Seutulan kaatopaikkakaasun käyttöä Katriinan sairaalan lämmityksessä • Aurinkoenergiaa hyödynnetään kaupungin kohteissa • Kaupunki siirtyy ostamaan uusiutuvaa energiaa			
Kaupunki luopuu öljylämmityksestä omissa rakennuksissa	Kaupunki kannustaa öljylämmityksestä luopumiseen Vantaan alueella • Mahdollisesti käytössä olevista tukitoimista ja rahoitusmahdollisuuksista viestitään tehostetusti	Kaupunki kannustaa öljylämmityksestä luopumiseen Vantaan alueella • Mahdollisesti vielä käytössä olevista tukitoimista ja rahoitusmahdollisuuksista viestitään tehostetusti	
Kaupunki ohjaa kuntalaisia uusiutuvan energian käyttöönottoon • Laaditaan uusiutuvan energian kuntakatselmus • Markkinoidaan aktiivisesti Ilmastoinfon tarjoamia palveluja ja ohjataan Ilmastoinfon toiminta	Kaupunki ohjaa kuntalaisia uusiutuvan energian käyttöönottoon • Hyödynnetään kuntakatselmuksen tuloksia maankäytön suunnittelussa ja kuntalaisten ohjaamisessa uusiutuvan energian tuottajiksi • Otetaan käyttöön uusiutuvan energiantuotannon Vantaa-portaali helpottamaan kiinteistönomistajien energiaratkaisuja	Kaupunki ohjaa kuntalaisia uusiutuvan energian käyttöönottoon • Hyödynnetään kuntakatselmuksen tuloksia maankäytön suunnittelussa ja kuntalaisten ohjaamisessa uusiutuvan energian tuottajiksi	Kuntalaiset ovat aktiivisia energian tuottajina ja energiantuotannon toimijoina

Toimenpiteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet	Tavoitetila
2018-2021	2022-2025	2026- 2029	2030
Kaavoituksessa lisätään energia- ja resurssitehokkuuden ohjaavaa vaikutusta • Jatketaan laskentatyökalujen käyttöä kaavoituksessa • Pilotoidaan kaava-alueen ympäristösertifiointia • Kaavamääräyksiin lisätään vaatimus varautumisesta uusiutuvan energian tuotantoon tontilla	Energia- ja resurssitehokkuuden ohjaava vaikutus sisällytetään kaikkiin kaavoihin • Otetaan käyttöön kaavamääräyksiä, jotka edistävät kierrätysmateriaalien käyttöä, rakennusten pitkää käyttöikää, purettavuutta ja uudelleenkäyttöä		Maankäytön ja rakentamisen suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtana on resurssi- ja energiatehokkuus
Kaupunki edellyttää resurssi- ja energiatehokkuutta suunnittelukilpailuissa ja tontinluovutusehdoissa	Kaupunki edellyttää resurssi- ja energiatehokkuutta suunnittelukilpailuissa ja tontinluovutusehdoissa • Sisällytetään vaatimuksiin täysin nolla-energia-alueen rakentaminen	Edellytetään resurssi- ja energiatehokkuutta suunnittelukilpailuissa sekä tontinluovutusehdoissa • Pilotoidaan plusenergiatalue	
Kaupunki edistää puurakentamista • Pilotoidaan puurakentamisen kaava-alue	Valmistellaan linjaus puurakentamisen lisäämiselle • Osoitetaan puurakentamisen kohteita kaavoituksessa, suunnittelukilpailuissa ja tontinluovutuksessa.		
Kaupungin toimitilat rakennetaan kestävästi • Kaupungin kestävä rakentamisen ohje pidetään korkeatasoisena • Uudet toimitilat suunnitellaan 30 % määräyksiä energiatehokkaammiksi • Rakennusten elinkaarikustannukset ja hiilijalanjälki lasketaan • Toteutetaan resurssiviisas uusi toimitalo energiatehokkuuden ja kiertotalouden esimerkiksi	Kaupungin toimitilat rakennetaan kestävästi • Selvitetään plusenergiatalon rakentamista Kaupungin toimitilojen kestävä rakentamisen ohje käyttöön myös yksityisellä puolella	Kaupungin uudiskohteet plusenergiarakennuksia	
Kaupunki selvittää asuin- ja toimitilarakentamisen tilankäytön optimointikeinoja	Laaditaan ohjeistus tehokkaaseen tilojenkäyttöön	Ohjeet ohjaavat suunnittelua ja rakentamista	Energiankulutus on viisasta ja rakennukset ovat energiatehokkaita
Kaupunki toteuttaa kuntien energiatehokkuussopimuksen tavoitteita ja toimenpiteitä	Kaupunki toteuttaa kuntien energiatehokkuussopimuksen toimenpiteitä toimitiloissaan ja hankinnoissaan		
Luodaan tavoitteellinen malli kaupungin energiajohtamiseen • Kiinteistöille asetetaan yhteistyössä käyttäjien kanssa dynaamiset tavoitteet energiankulutukselle • Tavoitteisiin pääsemiseksi hyödynnetään automaattista analytiikkaa ja kysyntäjoustoja	Energiajohtamisen malli otetaan käyttöön kaikissa kaupungin kohteissa ja sitä levitetään myös yksityiselle puolelle Hyödynnetään kysyntäjoustoja ja koneoppimista kaupungin kiinteistöjen energiahallinnassa		

YHDYSKUNTARAKENNE JA LIIKKUMINEN

Toimenpiteet 2018-2021	Toimenpiteet 2022-2025	Toimenpiteet 2026- 2029	Tavoitetilä 2030
Tiivistetään maankäyttöä ja sekoitetaan toimintoja • Kehitetään kaupunkirakennetta raideliikenteeseen tukevien ja raideliikenteen verkostokaupunkina • Laaditaan täydennysrakentamisen periaatteet eri alueille • Kaupunki tukee täydennysrakentamista mahdollistamalla useampien asunto-osaakeyhtiöiden yhteisten pysäköintilaitoksien rakentamisen	Täydennysrakennetaan keskustoja ja asemanseutuja toimintojen monipuolisuus säilyttäen • Tikkurila ja Myyrmäki rakentuvat tiiviiksi keskusta-alueiksi • Asemanseutuja kehitetään hyödyntäen kehittämishankkeissa saatua tietoa	Aviapolis rakentuu tiiviiksi keskusta-alueeksi	Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
Mahdollistetaan kaupunkisuunnittelun keinoin kestävä elämäntapa • Vähennetään henkilöautoriippuvuutta suunnittelemalla palvelut saavutettaviksi viisaan liikkumisen keinoin • Kaavoitetaan yhteisöllistä asumista: yhteisiä tiloja kerrostaloihin ja täydennetään pientaloalueita yhteisöllisillä asumisratkaisuilla • Suunnitellaan ja toteutetaan myös kaupunkipientaloja muiden talotyyppien lisäksi hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle • Kaupunki luovuttaa tontteja kestävä elämäntapaa tukeville pilottihankkeille • Kaavoitetaan viljelypalsta-alueita ja mahdollistetaan myös korttelikohtainen viljely	Mahdollistetaan kaupunkisuunnittelun keinoin kestävä elämäntapa • Palvelut lähikaupasta lähimetsään sijoitetaan asuinalueiden läheisyyteen ja niiden sisälle		
Kaupunki edistää ajoneuvoliikenteen, joukkoliikenteen ja pysäköinnin hinnoittelumallin suunnittelua ja tarvittavaa selvittelyä MAL-yhteistyössä	Kehitetään liikennejärjestelmää ottaen huomioon liikenteen hinnoittelu Edistetään liikkumisen hinnoittelumallin käyttöönottoa.	Liikenteen hinnoittelu käytössä	Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista
Kaupunki edistää joukkoliikennettä vähäpäästöiseksi ja matkaketjuiltaan sujuvaksi • Kehitetään joukkoliikennettä vahvempien runkolinjojen varaan, aloitetaan runkolinja 570 liikennöinti • Käynnistetään pikaraitiotien suunnittelu • Tehdään viisaan liikkumisen kokeiluja ja tuetaan markkinaehtoisten liikkumispalveluiden markkinoilletulua erityisesti Aviapoliksen alueella • Joukkoliikennettä kehitetään vähäpäästöiseksi mm. laajentamalla sähköbussien latausinfraa.	Edistetään joukkoliikennettä vähäpäästöiseksi ja matkaketjuiltaan sujuvaksi • Perustetaan 1-2 uutta bussirunkolinjaa • Rakennetaan pikaraitiotie [Raide-Jokeri 3] • Jatketaan joukkoliikenteen kehittämistä vähäpäästöiseksi mm. laajentamalla sähköbussien latausinfraa.	Edistetään joukkoliikennettä vähäpäästöiseksi ja matkaketjuiltaan sujuvaksi • Otetaan pikaraitiotie käyttöön [Raide-Jokeri 3] • Perustetaan 1-2 uutta bussirunkolinjaa • Vähennetään liikkumistarvetta digitalisaation avulla, liikenteen älyohjauksella ja älyväylien käyttöönotolla	
Kaupunki tukee pyöräilyä rakenteilla, niiden ylläpidolla sekä neuvonnalla ja tiedottamalla • Rakennetaan pyöräilyn laatukäytäviä • Kehitetään pyöräpysäköintiä • Kokeillaan ja otetaan käyttöön Vantaalle sopiva kaupunkipyörämalli	Jatketaan pyöräilyn edistämistä kokonaisvaltaisesti Edistetään viisasta liikkumista kehittämällä joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä • Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan yhä paremmin erilaisten liikkumismuotojen tarpeet		
Kaupunki toteuttaa työpaikkojen liikkumissuunnitelmien laadintaa sekä yrityksille että kaikille kaupungin toimipisteille	Kaupunki lisää kannustimien avulla työntekijöiden kestävä työmatkaliikkumista • Otetaan käyttöön työsuohdepolkupyöriä		

Toimenpiteet 2018-2021	Toimenpiteet 2022-2025	Toimenpiteet 2026- 2029	Tavoitetilä 2030
Kaupunki tukee vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen käyttöönottoa - Rakennetaan julkisia sähköautojen latauspisteitä yhteistyössä Vantaan Energian kanssa - Varaudutaan tarpeen mukaan asemakaavoissa kaasun jakeluasemiin - Kaupungin kalusto- ja työkonepalveluiden, kuljetuspalveluiden sekä urakoiden hankinnassa suositetaan vaihtoehtoisia polttoaineita käyttäviä toimijoita - Kaupunki lisää sähkö-, hybridi- ja biokaasujajoneuvojen käyttöä omassa toiminnassaan	Kaupunki jatkaa vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen käyttöönoton tukemista - Jatketaan sähköautojen latausinfra- rakentamista - Kaupungin käytössä olevista kulkuneuvoista vähintään puolessa käytetään vaihtoehtoisia polttoaineita - Kaupungin kalusto- ja työkonepalveluiden, kuljetuspalveluiden sekä urakoiden hankinnassa suositetaan vaihtoehtoisia polttoaineita käyttäviä toimijoita	Kaupungin käytössä olevat kulkuneuvot käyttävät vaihtoehtoisia polttoaineita Kaupungin kalusto- ja työkonepalveluiden, kuljetuspalveluiden sekä urakoiden hankinnassa vaaditaan vaihtoehtoisia polttoaineita käyttäviä toimijoita	
Kaupunki selvittää logistiikkayritysten liikenteen päästöjen vähentämistä - Aviapoloksen alueella kokeillaan sähköistä jakeluliikennettä - Kehitetään logistiikkayritysten kanssa kuljetusten sujuvuutta ja selvitetään sen ongelmakohtia	Tehostetaan liikenteen sujuvuutta reaaliaikaisen liikenteen ohjauksen ja automaattisen valo-ohjauksen operoinnin avulla		
Kaupunki integroi ilmastomuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon - Asemakaavoissa ja tontinluovutuksessa lisätään ilmastokestävyyteen tähtäviä vaatimuksia, kuten hulevesien luonnonmukainen hallintaa, viherkattojen rakentamista, viherkertoimen käyttöä ja kaupunkivihreän turvaamista - Tehdään yleiskaavatasoinen esiselvitys tulvien hallinnan suunnitelmaa varten ja turvataan hallitulle tulvimiselle riittäviä tilavaroja.	Kaupunki integroi ilmastomuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon - Kaupungin ilmastokestävän rakentamisen vaatimukset käytössä kaupungin kohteissa ja laajalti myös muilla rakennuttajilla - Ilmastokestävyyteen tähtäävät vaatimukset liitetään kattavasti asemakaavamääräyksiin ja tontinluovutusehtoihin		Kaupunki on varautunut ilmastomuutoksen vaikutuksiin ja resurssitehokkaat, luonnonmukaiset ratkaisut ovat käytössä
Kaupunki säilyttää ja lisää luonnon monimuotoisuutta - Laaditaan selvitykset ekosysteemipalveluista ja ekologisista yhteyksistä ja huomioidaan ne yleiskaavatyön yhteydessä - Tarkistetaan luonnonsuojelualueiden verkostoa yleiskaavatyön yhteydessä ja kytketään alueet monimuotoisuuden kannalta elinvoimaisiksi kokonaisuuksiksi - Uudis- ja korjausrakentamiskohteissa säilytetään olemassa olevaa luontoa ja lisätään monimuotoisia uusia kasvillisuus- ja hulevesialueita - Ohjataan ja kannustetaan kerros- ja pientalo- pihojen monimuotoisuuden lisäämiseen	Ekologiset yhteydet ja ekosysteemipalvelut säilytetään ja niitä kehitetään edelleen - Hankitaan kaupungin tärkeimmät viher- ja vesialueet kaupungin omistukseen - Tehdään suunnitelmat katkenneiden ekologisten yhteyksien korjaamiseksi - Rakennetaan tarvittavat vihersillat tai muut korvaavat yhteydet - Turvataan rahoitus yhteyksien korjaamiseksi pitkällä aikavälillä	Ekologiset yhteydet säilytetään ja niitä kehitetään edelleen Luontoarvojen kompensatiokäytäntö otetaan käyttöön maankäytöllisissä ristiriitatilanteissa	Luonnon monimuotoisuus on säilytetty ja sitä on kartutettu myös rakennetuilla alueilla
Säilytetään viheralueiden hyvä saavutettavuus	Lähellä asutusta olevien luonnonsuojelu-alueiden reitistöä vahvistetaan osana virkistysalueita Aloitetaan Länsi-Vantaan laajojen viheralueiden reitistöjen suunnittelu	Jatketaan Länsi-Vantaan laajojen viher-alueiden reittien suunnittelua ja toteutusta	Viheralueet luovat hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa

KULUTUS JA MATERIAALIT

Toimenpiteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet	Tavoitetila
2018-2021	2022-2025	2026- 2029	2030
Purku- ja kierrätysmateriaalit sekä maamassat otetaan kaupungissa uusiokäyttöön - Kaavatalouslaskelmiin sisällytetään mas- satasapainolaskelmat - Aluekehittämishankkeissa kehitetään massakoordinaatiota - Uusiomateriaalien käyttö selvitetään mer- kittävässä infrarakentamiskohteissa - Laaditaan ohjeistus ja veloitteet kaupun- gin toimitila- sekä pienrakentajille raken- nus- ja purkujätteen lajittelusta	Vakiinnutetaan materiaalivirtojen hal- linta järjestelmällisesti osaksi suunnit- telu- ja toteutusprosesseja Kaikki maamassat ja purkumateriaalit jotka ovat uusiokäytettävissä otetaan käyttöön	Käytetään kaavamääräyksiä, jotka tukevat kiertotaloutta, kuten rakennus- ten purettavuutta ja kierrätettävyyttä	Kaupunki on kiertotalouden edistäjä ja toteuttaja
Kaupunki kehittää kiertotalousaluei- den toimintamallia	Kaupunki voimistaa yhteistyötä yritys- ten ja asukkaiden sekä naapurikuntien kanssa kiertotalousalueiden kehittämi- sessä Kiertotaloutta kehittämällä kannuste- taan yrittäjyyteen ja lisätään työllii- syyttä Helpotetaan käyttökelpoisen tavarän kierrätystä ja tuetaan pienyrittäjyyttä	Edistetään teollisia symbiooseja yhteistyössä HSY:n kanssa	
Kaupungin toimintaa kehitetään resurssitehokkaaksi - Kaupungin tilojen kalustuksessa lisätään kierrätettyjen kalusteiden käyttöä ja kehi- tetään kaupungin sisäistä kierrätyspalvelua edelleen - Selvitetään jätehuollon ja kaupungin oman toiminnan kiertotalouden kehittämis- tarpeet	Kaupungin toimintaa kehitetään resurssitehokkaaksi - Kierrätettyjen kalusteiden käyttö vakiin- nutetaan - Kehitetään jätehuollon hallintaa kaupun- kiorganisaatiossa		
Kehitetään jakamistalouden välineitä ja edellytyksiä - Aviapoliksen alue kehitetään jakamistalo- uden alustaksi - Selvitetään kaupungin ja Pääkaupunki- seudun kierrätyskeskuksen yhteistyömah- dollisuudet ja valmiudet jakamistalouden kehittämiseksi - Aloitetaan sähköisen palveluverkon ja sovellusten käytön kehittäminen - Kehitetään kaupungin tilojen lainauspiste- ja kierrätysshylytoimintaa	Otetaan käyttöön jakamistalouden sähköinen palveluverkko		Jakamistalous on vakiintunut osa palvelu- verkkoa

Toimenpiteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet	Tavoitetila
2018-2021	2022-2025	2026- 2029	2030
Kaupunki edistää yhteiskäyttöautojen ja -sähköpyörien käyttöönottoa - Tehostetaan kaupungin autokannan ja sähköpyörien yhteiskäyttöä kehittämällä yhteinen varausjärjestelmä - Selvitetään siirtymistä kaupungin omien autojen sijaan yhteiskäyttöautoihin - Yhteiskäyttöautoille tarjotaan maksuttomia pysäköintipaikkoja katualueilta	Tarjotaan kaupungin autoja yhteiskäyttöautopooliin Kaupunki siirtyy mahdollisuuksien mukaan markkinaehtoisten yhteiskäyttöautojen käyttöön	Kaupungin käytössä olevat autot ovat yhteiskäyttöisiä	
Kaupungin tilojen tehokasta käyttöä lisätään Julkisten tilojen ulkopuoliseen vuokraukseen ja varaamiseen otetaan käyttöön digitaalinen varausjärjestelmä	Vajaakäytössä olevien tilojen käyttöä koko kaupungin alueella lisätään		
Kaupunki kehittää hankintamenetelyjä resurssiviisauden tavoitteiden saavuttamiseksi - Uudistetaan hankintaprosessia ja hankitaan vaikuttavuutta - Edistetään systemaattisesti elinkaariajattelun käyttöönottoa - Hankitaan kierrätettäviä, purettavia, korjattavia ja pitkäikäisiä tuotteita sekä rakennusmateriaaleja - Käytetään rakentamisen hankinnoissa ympäristömerkittyjä tuotteita - Käytetään julkisten hankintojen tarjouspyynnöissä hankintakriteerinä rakennusten kierrätysmateriaalien käyttöä	Kehitetään ideakilpailu- ja kokeilukonsepti Juurrutetaan elinkaariajattelu ja -mallit käyttöön		Julkiset hankinnat ovat resurssitehokkaita, vastuullisia ja tukevat kiertotaloutta
Kaupunki kehittää ateriapalveluhankintojen vastuullisuutta - Ruokalistasuunnittelulla vähennetään ateriapalveluiden ympäristökuormitusta. - Kartoitetaan alueelliset lähiruoka- ja pientuottajat - Kasviproteiinien käyttöä lisätään ja se sisällytetään ateriapalvelukuvaukseen	Lisätään lähi- ja vastuullisesti tuotettujen elintarvikkeiden käyttöä		Ruokatuantoketju on kestävä
Vähennetään ruokahävikkiä ja kehitetään tähdelounaiden jakelua kaupungin toimipisteissä	Vakiinnutetaan ja kehitetään edelleen toimintamallia hävikin vähentämiseksi ja hyödyntämiseksi	Hävikin hyötykäyttö on arkea ja tähdelounaat saadaan talteen ja jakoon niitä tarvitseville	

VASTUULLINEN VANTAALAINEN

Toimenpiteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet	Tavoitetila
2018-2021	2022-2025	2026- 2029	2030
Tuetaan lasten, nuorten ja aikuisten kasvua ympäristövastuullisiksi ja ekososiaalisesti sivistyneiksi vantaalaisiksi • Kestävän elämäntavan teemat sisältyvät opetukseen ja varhaiskasvatukseen • Tuotetaan ympäristötietoisuutta lisäävää kulttuuria • Vahvistetaan ympäristövastuullista ruokakulttuuria ja -kasvatusta • Kasvatetaan energiatietoisia vantaalaisia	Hyödynnetään ja kehitetään edelleen digitaalisia ratkaisuja ympäristövastuullisuuden tueksi Vahvistetaan ymmärrystä ruoan alkuperästä muun muassa kaupunkiviljelyä edistämällä		Vantaalaisten elämäntapa on kestävä ja perustuu hyvään luontosuhteeseen
Luodaan, vahvistetaan ja tuetaan vantaalaisten luontosuhdetta • Tarjotaan monipuolisilla keinoilla luontokokemuksia kaikille kuntalaisille kasvatuksessa, työpaikoilla ja asumisyksiköissä • Tehdään teemavuosista toimintamalli Vantaan luontopääoman vahvistamiseksi • Luontoa hyödynnetään oppimisympäristönä varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa	Luodaan, vahvistetaan ja tuetaan vantaalaisten luontosuhdetta • Retket ja talkoot tehdään houkutteleviksi sekä niiden sisältö räätälöiden kohderyhmittäin		
Ympäristövastuullisuudesta ja kaupungin ympäristövastuutoiminnasta viestitään innostavasti ja osallistavasti • Toteutetaan keskittyneitä kampanjoita ja hankkeita erilaisissa ympäristövastuuteemoissa • Tehdään ruokahävikki ja muut resurssimenetykset näkyviksi • Viestitään ajantasaisista ympäristöasioista kuntalaisille	Kehitetään uusia tapoja vuorovaikutteiseen ympäristöviestintään vastuullisuuden edistämiseksi Varmistetaan riittävät resurssit laadukkaaseen ympäristöviestinnän toteuttamiseksi		

Toimenpiteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet	Tavoitetila
2018-2021	2022-2025	2026- 2029	2030
Kaupunki tukee kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä • Kehitetään asukkaiden kohtaamispaikkoja, kuten yhteistiloja sekä viljelypalstoja ja yhteispuutarhoja • Osallistetaan asukkaita resurssiviisauden teemoihin kunnan palveluissa, alueellisissa kehittämistoimikunnissa ja aluefoorumeissa	Asukastilat ja muut yhteisölliset tilat ovat aktiivisessa käytössä	Asukastilat ja muut yhteisölliset tilat ovat aktiivisessa käytössä	Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat osa ympäristövastuullista arkea
Innostetaan kuntalaiset mukaan luontoympäristöstä huolehtimiseen • Kehitetään kummimetsä-, kummipuisto- ja ympäristöstä huolehtivaa yhteisvastuullista toimintaa	Vakiinnutetaan ympäristöstä huolehtivaa yhteisvastuullista toimintaa		
Lisätään ja kehitetään kaupungin ympäristöjohtajuutta ja ympäristöjohtamisen työkaluja • Ympäristöjohtaminen on osa kaupungin johtamisjärjestelmää • Tuetaan ympäristöjärjestelmien, kuten Ekokompassin ja Vihreän lipun, käytön laajentamista • Pidetään henkilöstön tiedot ajan tasalla • Kehitetään vaikuttavista ympäristöteoista palkitsemista • Ylläpidetään, laajennetaan ja kehitetään Ekotukitoimintaa • Kehitetään Vantaan kaupunkia Reilun kaupan -kaupunkina	Jatketaan ympäristöjohtamisen kehittämistä * Ympäristöjohtamisjärjestelmien käyttöön-otto kirjataan kaupungin strategiaan * Arvioidaan merkittävien päätösten ympäristövaikutukset	Käytössä tarvetta vastaavat ympäristöjärjestelmät	Kaupunki ja vantaalaiset yritykset ja yhteisöt kantavat ympäristövastuunsa esimerkillisesti
Kaupunki tukee vantaalaisten yritysten ja yhteisöjen ympäristövastuullisuutta • Kehitetään yhteistyötä vantaalaisten yritysten kanssa olemassa olevien verkostojen puitteissa * Tuetaan pk-yritysten ympäristöjohtamisjärjestelmien kuten Ekokompassin laajentamista	Kaupunki tukee aktiivisesti yritysten ympäristövastuutyötä		

MUUT TOIMENPITEET

Kaupunki vaikuttaa valtion tukitoimiin ja lainsäädäntöön	Lähes kaikki kuutoskaupungit ovat kiristäneet hiilineutraaliustavoitteensa vuoteen 2030 tai 2035. Lisäksi uuden vuosille 2020 – 2023 valmisteilla olevan maankäytön, liikenteen ja asumisen sopimuksen (MAL-sopimus) tavoitteena on hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Kaupunki voi vaikuttaa yhdessä muiden kuutoskaupunkien kaupunginjohtajien ja heidän muodostaman ilmastoverkoston kautta siihen, että valtio tukisi merkittäväällä panoksella tämän tavoitteen toteutumista. Ilman kannustimia ja tukitoimia ei synny uusia ratkaisuja liikenteeseen eikä olemassa olevan rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen. Myös lainsäädännöllisiä esteitä täytyy purkaa.
Kaupungin tytäryhtiöt sitoutuvat hiilineutraalius- ja resurssiviisaustavoitteisiin.	Vantaan tytäryhtiöillä on merkittävä vaikutus kaupungin ilmastopäästöihin. Tärkein on Vantaan Energia Oy, jonka polttoainevalinnat ja muut kehittämistoimenpiteet ovat ratkaisevia. Jotta kaupungin hiilineutraaliustavoite voidaan saavuttaa, turpeesta ja maakaasusta luopumista tulee selvittää, sillä maakaasusta aiheutuu nykyisin 15 % kaukolämmön päästöistä ja turpeen poltto vastaa kivihiilen polttamista päästökertoimeltaan. Vantaan Energia on liittynyt elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen. VAV Vantaan Vuokra-asunnot Oy omistaa 10 % asunnoista Vantaalla. VAV on sitoutunut kiinteistöalan energiansäästösopimukseen liitettyyn vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelmaan (VAETS). Ohjelman tavoitteena on 7,5 % energiansäästö vuoteen 2025 mennessä. VTK Kiinteistöt Oy ja muut kaupungin täysin omistamat kiinteistöt ovat kaupungin solmiman kuntien energiatehokkuussopimuksen piirissä. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy toimittaa Vantaan kaupungille kiinteistö-, puhtaanapito ja ateriapalveluita. Vantti Oy:n toiminta vaikuttaa oleellisesti mm. energiansäästön toteutumiseen kaupungin toimitiloissa. Kaupunki voi vaikuttaa ennen kaikkea palvelusopimusten, mutta myös konserniohjauksen kautta. Konserniohjauksessa edellytetään kaupungin tytäryhtiöiltä sitoutumista hiilineutraalius- ja resurssiviisaustavoitteisiin.
HSY on hiilineutraali vuonna 2030	HSY:n jätehuollon päästöjen osuus kaupungin kasvihuonekaasupäästöistä on 3 %. Kaupungin hiilineutraaliustavoite edellyttää myös samaa tavoitetta Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä
Tutkimus- ja kehittämishankkeilla tuetaan resurssiviisauden ja hiilineutraalisuuden tavoitteita	Kaupungin resurssiviisauden ja hiilineutraalisuuden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös innovatiivisuutta ja kehittämistoimia yhdessä sidosryhmien kanssa. Kehittämistoimiin tulisi varata/varataan vuosittainen erillinen määräraha, jonka käyttöä ohjaa xx (ilmastonmuutosjohtoryhmä?) Kaupunki on mukana Smart & Clean -säätioss, jonka toimikausi kestää vuoteen 2021. Toiminnan aikana käynnistettyä hanketoimintaa jatketaan.

LIITE 2 Ilmastoveivin avulla lasketut kasvihuonekaasupäästöjen vähentämismahdollisuudet Vantaalla

Ilmastoveivi on HSY:n laatima työkalu, jolla voi luoda ilmastonmuutoksen hillinnän tulevaisuuspolkua pääkaupunkiseudulle. Työkalulla on mahdollista laskea erilaisten vaihtoehtojen vaikutukset sähkönkulutuksen, rakennusten lämmittämisen ja liikenteen aiheuttamiin kasvihuonekaasupäästöihin. Vantaan eri toimialojen asiantuntijat ovat tarkastelleet työkalun avulla, kuinka paljon näillä sektoreilla tulee vähentää kasvihuonekaasuja, jotta kaupungin kokonaistavoitteeseen päästään.

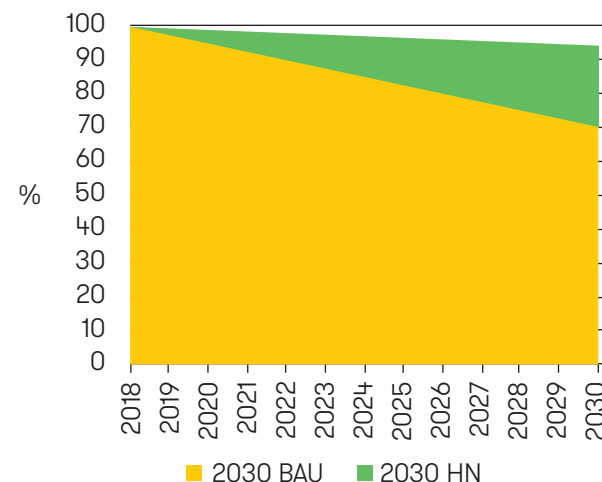
Alla on kaaviot hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen sektorikohtaisista tavoitteista. Tehty ilmastoveivaus löytyy osoitteesta: <http://ilmastoveivi.fi/869483633260>

Kokonaistavoite

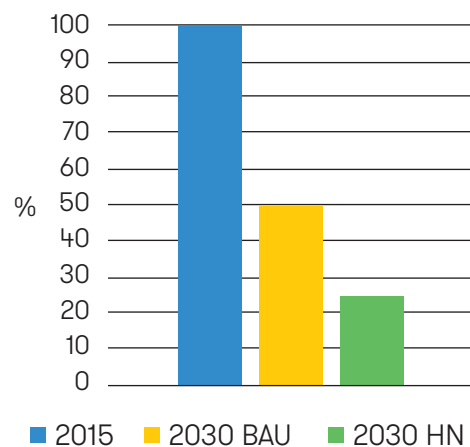
kt CO ₂ -ekv.	1990	2016	2030 BAU	2030 HN	1990-2030 muutos-%
Kaukolämpö	271	325	188	52	-81
Öljylämmitys	74	60	48	0	-100
Sähkölämmitys	60	69	52	17	-72
Kulutussähkö	165	160	141	45	-73
Liikenne	318	384	207	97	-69
Teollisuus ja työkoneet	95	42	16	3	-97
Jätteiden käsittely	91	35	22	0	-100
Maatalous	3	2	2	2	-53
Yhteensä	1076	1078	674	215	-80

Vantaan todennetut päästöt ja vuoden 2030 päästöskenaariot. Perusskenaariossa on tarkasteltu, miten Vantaan päästöt kehittyvät ilman lisätoimenpiteitä. Hiilineutraali Vantaa 2030 -skenaariossa on tarkasteltu, kuinka paljon kunkin sektorin päästöjen pitää laskea, jotta uuteen tavoitteeseen päästään.

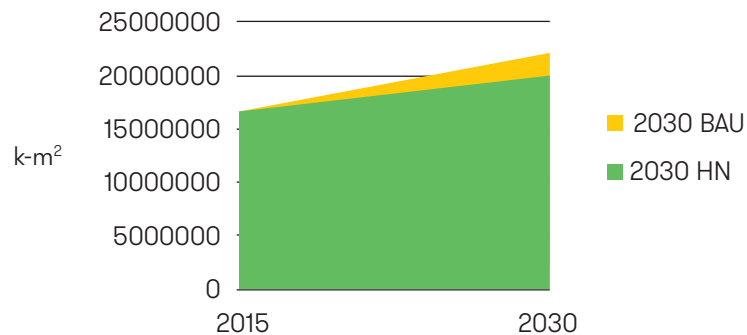
Ilmastoveisiin asetetut energiantuotannon ja -tehokkuuden tavoitteet

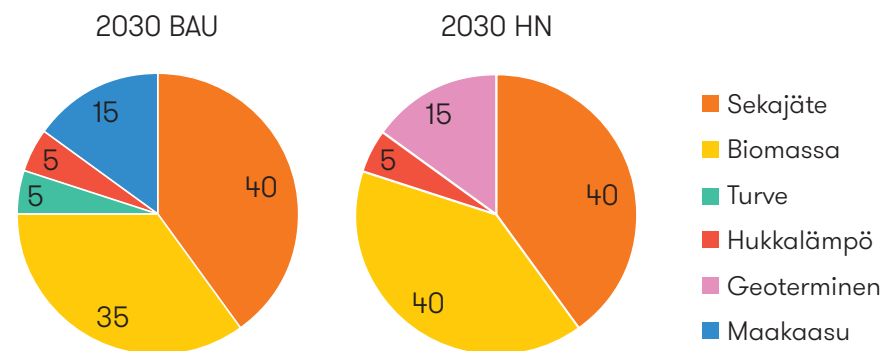
Nykyisten rakennusten peruskorjauksen vaikutukset nykyisen rakennuskannan energiatehokkuuteen eri skenaarioissa vuoteen vuosina 2018-2030. Ilmastoveisiin on asetettu tavoitteeksi, että jo rakennettujen rakennusten energiatehokkuutta parannetaan siten, että kyseisen rakennuskannan energiatehokkuus paranee vuosittain 3 % vuosina 2018-2030.

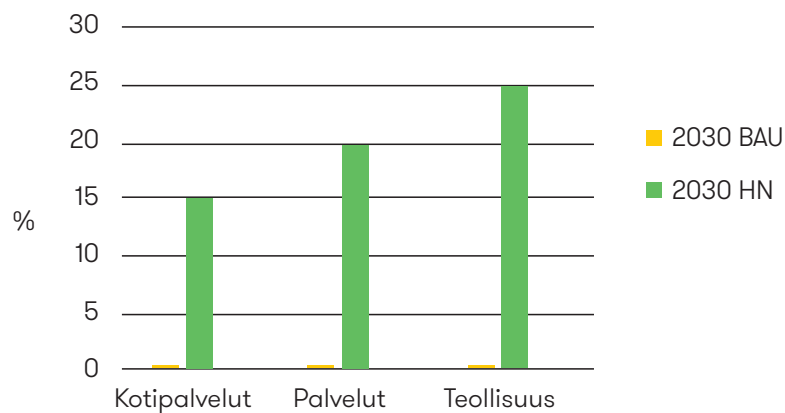
Uusien rakennusten energiatehokkuus vuoden 2030 eri skenaarioissa verrattuna nykytilaan. Ilmastoveisiin on asetettu tavoitteeksi, että uudisrakennukset ovat 75 % energiatehokkaampia vuonna 2030 kuin keskimääräinen nykyinen vastaava rakennus.

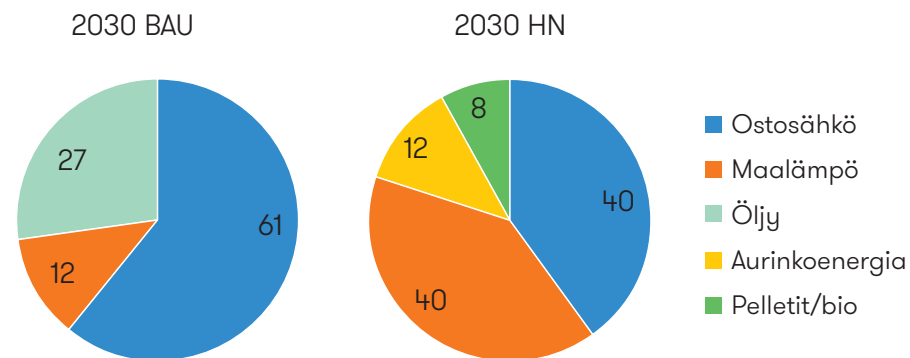
Uuden rakennuskannan neliömäärien kasvu eri skenaarioissa vuosina 2015-2030. Ilmastoveiviin on asetettu tavoitteeksi, että uudisrakentamisessa kerrosala per asukas tai työpaikka ei kasva nykytasosta.

Kaukolämmön tuotantojakauma (%) eri skenaarioissa vuonna 2030. Ilmastoveiviin on asetettu tavoitteeksi, että öljystä, kivihiilestä, maakaasusta ja turpeesta luovutaan kaukolämmön tuotannossa.

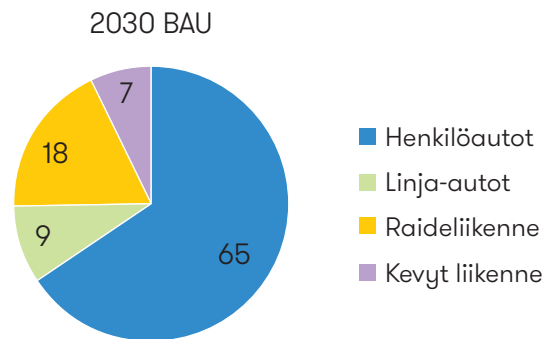

Aurinkosähkön osuus kulutussähköstä eri skenaarioissa vuonna 2030. Ilmastoveiviin asetettiin tavoitteeksi, että kiinteistökohtaisen uusiutuvan sähköntuotannon osuutta lisätään reilusti.

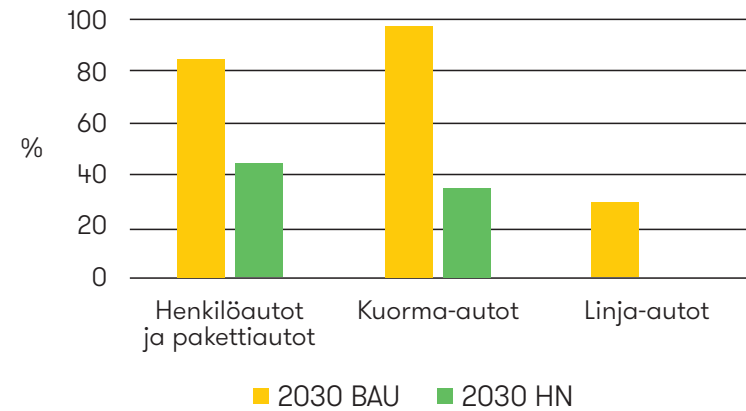

Rakennusten erillislämmityksen tuotantotavat (%) eri skenaarioissa vuonna 2030. Ilmastoveiviin asetettiin tavoitteeksi, että rakennusten erillislämmityksessä ostosähkön käyttöä lasketaan 40 %:iin ja loput 60 % tuotetaan kiinteistökohtaisella uusiutuvalla energialla.

Ilmastoveiviin asetetut liikenteen tavoitteet

Kulkumuotojakauma (%) eri skenaarioissa vuonna 2030. Ilmastoveiviin asetettiin tavoitteeksi, että henkilöautoilun määrää lasketaan ja muiden kulkumuotojen osuutta lisätään reilusti.

Bensiinin ja dieselin prosenttiosuus kunkin ajoneuvon käyttövoimista eri skenaarioissa vuonna 2030. Ilmastoveiviin asetettiin tavoitteeksi, että bensiinin ja dieselin käyttöä vähennetään reilusti, ja niitä korvataan sähköllä, lataushybrideillä, biokaasulla ja biopolttoaineilla.

LIITE 3 Ehdotettujen toimenpiteiden vastuutus

Energiankulutus ja tuotanto

Vastuutaho

Toimenpiteet 2018 -2021	Kajo	Konsas	Mato	Sivi	Soster	Tytär-yhtiöt	Yhteistyö-kumppanit
-------------------------	------	--------	------	------	--------	--------------	---------------------

Sähkön ja lämmön tuotanto eivät aiheuta ilmastopäästöjä

Vantaan Energia lisää uusiutuvan energian tuotantoa						X	
Vantaan Energia kehittää jätteen energiahyödyntämistä			X			X	
Lisätään uusiutuvan energian käyttöä Vantaan kaupungin kohteissa			X				
Vantaan alueella luovutaan öljylämmityksestä			X				X

Kuntalaiset ovat aktiivisia energian tuottajina ja energiantuotannon toimijoina

Kaupunki ohjaa kuntalaisia uusiutuvan energian asioissa	X		X				X
---	---	--	---	--	--	--	---

Maankäytön ja rakentamisen suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtana on resurssi- ja energiatehokkuus

Kaavoituksessa lisätään energia- ja resurssitehokkuuden ohjaavaa vaikutusta			X				
Kaupunki edellyttää resurssi- ja energiatehokkuutta suunnittelukilpailuissa ja tontinluovutusehdoissa			X				
Kaupunki edistää puurakentamista			X			X	X
Kaupungin toimitilat rakennetaan kestävästi			X	X	X		

Toimenpiteet 2018 -2021	Kajo	Konsas	Mato	Sivi	Soster	Tytär-yhtiöt	Yhteistyö-kumppanit
-------------------------	------	--------	------	------	--------	--------------	---------------------

Energiankulutus on viisasta ja rakennukset ovat energiatehokkaita

Kaupunki selvittää asuinrakentamisen tilankäytön optimointikeinoja			X				X
Kaupunki toteuttaa kuntien energiatehokkuussopimuksen tavoitteita ja toimenpiteitä	X	X	X	X	X	X	
Luodaan tavoitteellinen malli kaupungin energiajohtamisen edistämiseksi			X				

**Yhdyskuntarakenne
ja liikkuminen**
Vastuutaho

Toimenpiteet 2018 -2021	Kajo	Konsas	Mato	Sivi	Soster	Tytär- yhtiöt	Yhteistyö- kumppanit
----------------------------	------	--------	------	------	--------	------------------	-------------------------

Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva

Tiivistetään maan- käyttöä ja sekoitetaan toimintoja			X				
Mahdollistetaan kaupunkisuunnittelun keinoin kestävä elämäntapa			X				

Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista

Kaupunki edistetään ajoneuvoliikenteen, joukkoliikenteen ja pysäköinnin hinnoitte- lumallin suunnittelua ja tarvittavaa selvitte- lyä MAL-yhteistyössä			X				
Kaupunki edistetään joukkoliikennettä vähä- päästöiseksi ja matka- ketjuiltaan sujuvaksi			X				X
Kaupunki tukee pyöräi- lyä rakenteilla, niiden ylläpidolla sekä neuvon- nalla ja tiedottamalla			X	X			X
Kaupunki toteuttaa työpaikkojen liikkumis- suunnitelmien laadin- taa sekä yrityksille että kaikille kaupungin toimipisteille	X	X	X	X	X		X
Kaupunki tukee vaihto- ehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen käyttöönottoa		X	X	X	X	X	X
Kaupunki selvittää logis- tiikkayritysten liikenteen päästöjen vähentämistä							

Toimenpiteet 2018 -2021	Kajo	Konsas	Mato	Sivi	Soster	Tytär- yhtiöt	Yhteistyö- kumppanit
----------------------------	------	--------	------	------	--------	------------------	-------------------------

**Kaupunki on varautunut ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja resurssi-
tehokkaat, luonnonmukaiset ratkaisut ovat käytössä**

Kaupunki integroi ilmas- tonmuutoksen sopau- tumistoimet suunnitte- luun, rakentamiseen ja ylläpitoon			X			X	
---	--	--	---	--	--	---	--

**Luonnon monimuotoisuus on säilytetty ja sitä on kartutettu myös rakenne-
tuilla alueilla**

Kaupunki säilyttää ja lisää luonnon monimuo- toisuutta			X				
--	--	--	---	--	--	--	--

Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa

Säilytetään viheraluei- den hyvä saavutetta- vuus			X				
---	--	--	---	--	--	--	--

Kulutus ja materiaalit**Vastuutaho**

Toimenpiteet 2018 -2021	Kajo	Konsas	Mato	Sivi	Soster	Tytär-yhtiöt	Yhteistyö-kumppanit
-------------------------	------	--------	------	------	--------	--------------	---------------------

Kaupunki on kiertotalouden edistäjä ja toteuttaja

Purku- ja kierrätys-materiaalit sekä maa-massat otetaan kau-pungissa uusiokäyttöön			X			X	X
Kaupunki kehittää kiertotalousalueiden toimintamallia	X		X				X
Kaupungin toimintaa kehitetään resurssi-tehokkaaksi	X	X	X	X	X	X	

Jakamistalous on vakiintunut osa palveluverkkoa

Kehitetään jakamis-talouden välineitä ja edellytyksiä				X			
Kaupunki edistää yhteiskäyttöautojen ja -sähköpyörien käyttöönottoa	X	X	X	X	X		
Kaupungin tilojen teho-kasta käyttöä lisätään		X	X	X	X		

Julkiset hankinnat ovat resurssitehokkaita, vastuullisia ja tukevat kierto-taloutta

Kaupunki kehittää han-kintamenettelyjä resurs-siivisuuden tavoitteiden saavuttamiseksi	X	X	X	X	X	X	
--	---	---	---	---	---	---	--

Ruokatuotantoketju on kestävä

Kaupunki kehittää ateriapalveluhankin-tojen vastuullisuutta		X		X	X		X
Vähennetään ruoka-hävikkiä ja kehitetään tähdelounaiden jakelua kaupungin toimi-pisteissä		X		X	X	X	

Vastuullinen vantaalainen**Vastuutaho**

Toimenpiteet 2018 -2021	Kajo	Konsas	Mato	Sivi	Soster	Tytär-yhtiöt	Yhteistyö-kumppanit
-------------------------	------	--------	------	------	--------	--------------	---------------------

Vantaalaisten elämäntapa on kestävä ja perustuu hyvään luontosuhteeseen

Tuetaan lasten, nuorten ja aikuisten kasvua ympäristövastuullisiksi ja ekososiaalisesti sivi-tyneiksi vantaalaisiksi				X			
Luodaan, vahvistetaan ja tuetaan vantaalais-ten luontosuhdetta				X	X		
Ympäristövastuullisuu-desta ja kaupungin ympäristövastuutoimin-nasta viestitään innos-tavasti ja osallistavasti	X	X	X	X	X		

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat osa ympäristövastuullista arkea

Kaupunki tukee kunta-laisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä		X					
Innostetaan kuntalaiset mukaan luontoympäris-töstä huolehtimiseen			X	X	X		

Kaupunki ja vantaalaiset yritykset ja yhteisöt kantavat ympäristövastuunsa esimerkillisesti

Lisätään ja kehitetään kaupungin ympäristö-johtajuutta ja ympäris-töjohtamisen työkaluja	X	X	X	X	X	X	
Kaupunki tukee van-taalaisten yritysten ja yhteisöjen ympäristö-vastuullisuutta	X	X	X				

LIITE 4 Joitain käsitteitä

Ekososiaalinen sivistys:

- Vantaan perusopetus määrittelee ekososiaalisen sivistyksen näin: Ekososiaalinen sivistys on ekologista sivistystä: kestävän kehityksen periaatteiden mukaisten valintojen tekemistä. Ekososiaalinen sivistys on myös sosiaalista sivistystä: kykyä pitää huolta itsestä, elää sopu- soinnussa muiden kanssa ja ymmärtää omien valintojen vaikutukset myös kaukana.

Ekosysteempipalvelu

- Ekosysteempipalveluita ovat luonnon ilmaiseksi tarjoamia korvaamat- tomia, ihmisille välttämättömiä ja hyvinvointia lisääviä palveluita. Tällaisia ovat esimerkiksi pölytys, ravinteiden ja veden kierto, ilmas- ton sääntely, ilman ja veden puhdistaminen sekä virkistys ja luonnos- ta saatava toimeentulo.

Elinkaariajattelu

- Elinkaariajattelun periaatteena on, että tuotteen (tavar- an, rakennuk- sen jne.) ympäristövaikutukset sisältävät koko sen elinkaaren ympä- ristövaikutukset: valmistusprosessin sekä sitä ennen ja sen jälkeen syntyneet ympäristövaikutukset – ”kehdosta hautaan”. Esimerkiksi raaka-aineiden louhinta ja tuotanto, komponenttien valmistus, kulje- tukset, käyttö sekä käytönjälkeiset vaikutukset, kuten jätteenkäsittely.

Hiilidioksidiekvivalentti (CO₂-ekv.)

- Eri kasvihuonekaasujen vaikutukset ilmakehässä on erilaiset, sekä suuruudeltaan että sen suhteen, kuinka nopeasti kaasu poistuu ilma- kehästä. Hiilidioksidiekvivalentti kuvaa kaasun ilmastovaikutusta hii- lidioksidin suhteuttamalla. Sen avulla eri kasvihuonekaasujen pääs- töt voidaan laskea yhteen.

Hiilineutraalius

- Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Se tarkoittaa, että päästöjä vähennetään 80 % vuoden 1990 tasosta. Loput päästöt kompensoidaan rahoittamalla päästöjen vähentämis- tä jossain toisaalla.
- Perusura eli business-as-usual –skenaario (BAU): Skenaario, jonka

avulla arvioidaan, miten päästöt kehittyvät ilman lisätoimia. Skenaa- rioon otetaan mukaan todennäköisiä kehityskulkuja sekä jo tehtyjä päätöksiä ja linjauksia.

- Skenaario: yksi mahdollisista tulevaisuuden kehityskuluista; tiettyihin oletuksiin perustuva ennuste

Jakamistalous

- Jakamistalous tulee englanninkielisestä termistä sharing economy ja se viittaa yhteiseen ja yhteisölliseen kuluttamiseen. Olennaista on tavaroiden omistamisen sijaan käyttömahdollisuus. Termi kattaa niin naapuriavun, oman auton vuokraamisen yhteiskäyttöön kuin kau- pallisetkin palvelut (kuten yhteiskäyttöautoyritykset).

Kiertotalous

- Kiertotalous on malli, jossa tuotanto suunnitellaan niin, että jätettä ei synny. Tuotteet, komponentit ja materiaalit kiertävät mahdollisim- man pitkään, ja niiden arvo säilyy. Kulutus perustuu omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen. Kiertotalous vähentää neitseellisten materiaalien tarvetta.

Luontosuhde

- Luontosuhteella tarkoitetaan yksilön tai yhteisön ja luonnon välisen vuorovaikutuksen kokonaisuutta. Määritelmä sisältää empatian luon- tokappaleita kohtaan, tunteen ykseydestä luonnon kanssa, vastuun- tunnon ympäristöstä ja luonnosta nauttimisen.

Resurssiviisaus

- Resurssiviisaus tarkoittaa kykyä käyttää luonnonvaroja harkitus- ti hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävällä tavalla - vastuullises- ti. Resurssiviisaus on resurssitehokkuutta kokonaisvaltaisempi käsite ja se sisältää kestävä- n hyvinvoinninlisäämisen.

Viherrakenne

- ”Viherrakenteella tarkoitetaan viheralueiden ja niiden välisten viher- ryhteyksien muodostamaa verkostoa. Viherrakenne on osa yhdys- kuntarakennetta ja siihen sisältyvät myös vesialueet eli sinirakenne.” https://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu/hyvaksytyt_maa- kuntakaavat/4._vaihekaava/viherrakenne

8 § Lausunto selvityksestä suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämisestä englannin kielellä/ EL-H

VD/2547/00.04.03/2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lukiokoulutuksen järjestäjiltä 14.3.2018 lähetetyllä sähköpostilla lausuntoa selvityksestä suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämisestä englannin kielellä. Lausunto pyydetään toimittamaan ministeriöön viimeistään 27.4.2018 mennessä. Lausunto saa sisältää enintään 3.500 merkkiä.

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen asetti 21.12.2017 selvityshenkilöt rehtori Harri Rinta-ahon ja dosentti Kati Mikkolan selvittämään englanninkielisen ylioppilastutkinnon järjestämistä. Selvityshenkilöiden tehtävänä oli selvittää, miten englanninkielisen ylioppilastutkinnon järjestäminen toteutetaan ja millaisia kustannuksia siitä aiheutuu. Selvitys luovutettiin opetus- ja kulttuuriministeriölle 9.3.2018.

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueella on valmisteltu asiasta lausunto, jonka valmistelussa on kuultu sekä suomenkielisten lukioiden että ruotsinkielisen lukion henkilöstöä.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle liitteen mukainen lausunto selvityksestä suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämisestä englannin kielellä.

Käsittely:

Esittelijä teki seuraavan muutoksen esitykseensä:

Virke: "Näin ollen englanninkielisen ylioppilastutkinnon kielen hallintaa voisi osoittaa ylioppilaskokeessa esimerkiksi yliopistoissa käytössä olevan kypsyyskokeen kaltaisena kokeena englannin kielellä." muutettiin muotoon:

"Näin ollen englanninkielisen ylioppilastutkinnon kielen hallintaa voisi osoittaa ylioppilaskokeessa esimerkiksi yliopistoissa käytössä olevan kypsyysnäytteen kaltaisena kokeena englannin kielellä."

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liite: Lausunto selvityksestä suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämisestä englannin kielellä.

Asiakirjat: Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö ja *Selvitys suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämisestä englannin kielellä* on tallennettu extranettiin.

Täytäntöönpano: Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Marja Viljamaa, 050 3121694, etunimi.sukunimi[at]vantaa.

Vantaan kaupunki kannattaa suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämistä englannin kielellä. Englannin kielellä suoritettava ylioppilastutkinto vastaa osaltaan kansainvälisyyden edistämiseen, englanninkielisen koulutuksen kysynnän kasvuun ja tukee Suomen vetovoimaisuuden lisäämistä myös korkeasti koulutettujen kansainvälisten osaajien näkökulmasta.

Vantaan kaupunki pitää selvitystä ja siinä esitettyjä ratkaisuja hyvinä, kuitenkin seuraavat asiat huomioiden:

Koulutuksen kohderyhmä

Vantaan kaupunki kannattaa koulutuksen kohderyhmää suunniteltaessa sitä, että koulutukseen hakeutumisessa perusteena on ennen kaikkea nuoren vahva englannin kielen taito akateemisena kielenä. On tärkeää pitää lukiokoulutus sen kielestä huolimatta yleissivistävänä mahdollisuutena kaikille nuorille. Vantaan kaupunki toivoo, ettei koulutuksen kohderyhmää määritettäessä koulutukseen osallistumisen syytä sidota Suomeen muuttamisen syyn tai nuoren perhetaustan kanssa yhteen. Opiskelijaksi ottamisen ensisijaisena valintakriteerinä tulee olla opiskelijan valmiudet ja motivaatio menestyä englanninkielisessä opiskelussa.

Tutkinnon suorittamisen kielen rajaaminen opetuskieleen

Vantaan kaupunki ei kannata englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittamisen rajaamista vain niille, jotka suorittavat lukion kurssit englannin kielellä. Vantaan kaupunki perustelee näkemystä sillä, että opiskelijoita tulisi kannustaa myös kotimaisten kielten oppimiseen ja tämä onnistuu parhaiten suomen- tai ruotsinkieliseen opetukseen osallistumalla. Tutkinnon suorittamisen sitominen opetuskieleen voi vähentää potentiaalisten Suomeen pysyvässä tarkoituksessa haluavien nuorten sitoutumista maahan, mikäli vaihtoehto ei lähtökohdiltaan kannusta kotimaisten kielten opiskeluun. Kuitenkin Suomen vetovoimaisuuden kannalta on tärkeää tarjota paras mahdollinen pääsy kotimaisen kielen oppimiseen, mikä myös selvityksen mukaan vahvistaa aktiivista osallistumista yhteiskuntaan. Englanninkielisen tutkinnon suorittamisen avaaminen kaikille opetuskieleen sitomatta vahvistaa Suomen vetovoimaa niille nuorille, jotka ovat kiinnostuneita korkeakouluopintojen suorittamisesta ja työllistymisestä Suomessa.

Englanninkielisen lukio-opetuksen tulee olla joustava niin, että se voisi toimia suomenkielisen lukiokoulutuksen rinnalla. Suomenkielisiä lukio-opintoja suorittavat voisivat suorittaa opintoja englanninkielellä ja myös toisinpäin.

Ylioppilastutkinnon rakenne

Äidinkielen asemaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, minkä vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista, että äidinkielen voisi korvata kaksi reaaliainetta kirjoittamalla. Hyvä kielenhallinta luo ajattelulle tärkeän pohjan. Näin ollen englanninkielisen ylioppilastutkinnon kielen hallintaa voisi osoittaa ylioppilaskokeessa esimerkiksi yliopistoissa käytössä olevan kypsyysnäytteen kaltaisena kokeena englannin kielellä. Pelkästään englannin kielellä lukio-opinnot suorittavan opiskelijan opintoihin tulisi sisältyä myös kotimaisen kielen pakollisia opintoja. Toinen vaihtoehto voisi olla velvollisuus suorittaa S2/R2 -koe ylioppilastutkinnossa. Näillä vaihtoehtoilta edesautetaan sitä, että pelkästään englanninkielellä opiskelevan opiskelijan on mahdollista osallistua jatkokoulutukseen ja työelämään myös kotimaista kieltä käyttäen.

Opettajien kouluttaminen

Englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämisen kannalta on tärkeää, että opettajien perus- ja täydennyskoulutukseen panostetaan merkittävästi.

9 §

Muutos Simonkallion koulun opetussuunnitelmaan / IK

VD/3064/12.00.01.02/2018

Opetussuunnitelma on suunnitelma siitä, miten opetus koulussa järjestetään. Opetuslautakunta hyväksyi 14.3.2016 § 14 suomenkielisten perusopetuksen koulujen koulukohtaiset opetussuunnitelmat. Koulut aloittivat opetussuunnitelmatyön syksyllä 2014. Rehtori nimesi kouluun opetussuunnitelmatyöryhmän, jossa oli opettajia koulun koosta riippuen 4-6. Koulun opetussuunnitelmatyöryhmällä oli operatiivinen vastuu oman koulun opetussuunnitelmatyöstä.

Joissakin tilanteissa opetussuunnitelma konkretisoituu kunnolla vasta sitten kun sitä aletaan käytännössä toteuttaa. Tällöin kouluille voi tulla tarve tehdä muutoksia omiin suunnitelmiinsa.

Simonkallion koulu haluaa tarkentaa ja muuttaa opetussuunnitelmansa lukua kuusi käyttäytymisen arvioinnista vastaamaan Viertolan ja Peltolan koulujen kuvausta, koska ne on työstetty yhteistyössä koulujen kesken.

Poistettavat ja muutettavat kohdat on merkitty yliviivauksilla ja punaisella värillä liitteenä olevaan opetussuunnitelman lukuun 6 helpottamaan lukemista muutosvaiheessa.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 9

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukainen luku kuusi Simonkallion koulun opetussuunnitelmasta
- b) että kohdassa a hyväksytty opetussuunnitelman luku kuusi otetaan käyttöön Simonkallion koulussa kaikilla vuosiluokilla 1.5.2018 alkaen.

Tämä pykälä tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Simonkallion koulun opetussuunnitelman luku kuusi

Täytäntöönpano: Suomenkielisen perusopetuksen tulosalue
- ote koululle

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Lotte Koivulainen, 040 5769241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

6.9 Oppimisen arviointi Simonkallion koulussa

Oppimisen arviointi

Arvioinnin tehtävänä on auttaa oppilasta tunnistamaan omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa sekä asettamaan tavoitteita omalle koulutyölleen yhteistyössä opettajien ja huoltajien kanssa.

Arviointikriteerit esitellään huoltajille ja oppilaille vuosisuunnitelmassa. **Arviointikriteerit esitellään huoltajille ja oppilaille vuosisuunnitelman esittelyn yhteydessä.**

MIKSI arvioidaan?

- arviointi ohjaa
 - suunnittelemaan omaa oppimistaan
 - asettamaan tavoitteita
 - arvioimaan tavoitteiden toteutumista
- arviointi kannustaa
- arviointi antaa palautetta

MILLAISTA arviointi on?

- kannustavaa
- realistista
- konkreettista
- täsmällistä
- johdonmukaista
- tavoitteiden suuntaista

MITEN arvioimme?

- suullisesti
- kirjallisesti
- monipuolisesti

MILLOIN arvioimme?

- jatkuvasti
- säännöllisesti
- työskentelyn aikana
- lukuvuosittain arviointikeskustelun yhteydessä
- lukuvuoden päätteeksi

KUKA arvioi?

- oppilas itse
- opettaja
- huoltaja
- vertaisarvioija(t)
- oppilasta opettavat opettajat yhteistyössä

Hyvän käytöksen kuvaus Simonkallion koulussa

Oppilas puhuu ja käyttäytyy ystävällisesti ja kohteliaasti toimiessaan muiden oppilaiden ja koulun aikuisten kanssa. Oppilas luo ja ylläpitää myönteistä ilmapiiriä. Hän toimii avuliaasti ja huomaavaisesti toisten tunteet huomioon ottaen. Oppilas on rehellinen, luotettava ja arvostaa omaa ja toisten työtä. Hän kunnioittaa muiden ajatuksia ja kulttuurista moninaisuutta. Oppilas huolehtii sovitusti oppimisympäristöstä ja toimii vastuullisesti. Hän osaa käyttäytyä tilanteen vaatimalla tavalla niin arki- kuin juhlatilanteissakin. Oppilas noudattaa annettuja ohjeita ja yhteisesti sovittuja sääntöjä. Ollessaan niistä eri mieltä, hän pyytää perusteluja kohteliaasti. Oppilas pystyy selvittämään ristiriitatilanteet puhumalla ja näkemään oman osuutensa tilanteessa. Hyvin käyttäytyvä oppilas ei kiusaa, eikä yllytä muita kiusaamaan.

Oppilas käyttäytyy asiallisesti kaikkia kohtaan. Hän antaa pääsääntöisesti työrauhan ja kykenee yhteistyöhön. Oppilas noudattaa yleensä koulun ja luokan sääntöjä.

Käyttäytymisen arvioinnin kriteerit

	Arvosana (numero käytössä vuosiluokilla 6-9)	Muiden ihmisten ja ympäristön huomioon ottaminen	Työn arvostus: työrauha- ja yhteistyötaidot	Koulun sääntöjen noudattaminen
A	10 (erinomainen)	Esimerkillisen erinomainen käytös: kohtelias, avulias, positiivinen suhtautuminen koulutyöhön, luotettava, toimii vastuullisesti, esim. pukeutuminen ja varustautuminen	Edistää myönteisesti koko luokan ja koulun yhteishenkeä ja työrauhaa	On sisäistänyt koulun ja luokan säännöt
A	9 (kiitettävä)	Kiitettävä käytös: luotettava, vastuuntuntoinen, esim. pukeutuminen ja varustautuminen	Pystyy rakentamaan yhteistyöhön ja edistää luokan työrauhaa	Noudattaa koulun ja luokan sääntöjä
B	8 (hyvä)	Asiallinen käytös kaikkia kohtaan	Antaa yleensä työrauhan ja kykenee yhteistyöhön	Noudattaa yleensä koulun ja luokan sääntöjä
C	7 (tydyttävä)	Käyttäytyminen vaihtelevaa	Pystyy vaihtelevasti työrauhaan ja yhteistyöhön	Noudattaa vaihtelevasti sääntöjä
D	6 (kohtalainen)	Asiallisen käytöksen noudattaminen on vaikeaa, käyttää toistuvasti epäasiallista kieltä, kantaa harvoin vastuuta omista teoistaan	Toisia häiritsemätön työskentely ja yhteistyö on vaikeaa	Sääntöjen noudattaminen on vaikeaa, mahdollisesti myös myöhästymisiä, luvattomia poissaoloja
D	5 (välttävä)	Ei pääsääntöisesti pysty asialliseen käytökseen, useita rikkeitä	Häiritsee usein, ei kykene toisia häiritsemättömään työskentelyyn eikä yhteistyöhön	Ei noudata sääntöjä
	4 (heikko)	Sopimaton käytös, ei halua ottaa muita ihmisiä eikä ympäristöä huomioon	Häiritsee jatkuvasti ja kieltäytyy työskentelystä	Tahallista sääntöjen rikkomista, ei ole koulun keinoin ojennettavissa

**Käyttäytymisen arvioinnin kriteerit taulukko, lisätään uutena taulukkona opetussuunnitelmaan*

VD/3089/02.03.00.00/2018

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus eräiden oppilailta ja opiskelijoilta perittävien maksujen perusteista annetun opetusministeriön asetuksen muuttamisesta on tullut voimaan 1.1.2018. Asetus määrittelee ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden maksujen perusteet seuraavasti:

- Ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksessa opiskelijalta perittävä maksu voi olla enintään 25% koulutuksen järjestäjän arvioimista koulutuksen järjestämisestä aiheutuvista keskimääräisistä kustannuksista
- Opiskelijamaksujen määrittämisessä on noudatettava yhdenvertaisia perusteita
- Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:ssä tarkoitetun tutkintotodistuksen tai 58 §:ssä tarkoitetun valmentavan koulutuksen suorittamisesta annetun todistuksen arvosanan korottamisesta voidaan periä enintään 150 euron suuruinen maksu.
- Jos ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa tai valmentavassa koulutuksessa järjestäjä antaa opiskelijalle opiskelun edellyttämiä oppikirjoja tai muita opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja oppimateriaaleja taikka henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja työvälineitä, koneita, laitteita, materiaaleja ja muita tarvikkeita, jotka koulutuksen päätyttyä jäävät opiskelijalle, voi koulutuksen järjestäjä periä niistä maksun enintään todellisten hankinta- ja tuotantokustannusten mukaisesti
- Jos opiskelija hankkii mainitut oppimateriaalit ja tarvikkeet muuten, häneltä ei voida periä tässä momentissa tarkoitettuja maksuja

Nykyisin ammattiopisto Variassa on tutkinnosta riippuen peritty materiaalmaksuja 10-270 euroa, korttimaksuja 8-70 euroa ja oppilaitosmuotoisissa ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa kurssimaksuja 50 euroa/tutkinnonosa tai kiinteä tutkintokohtainen maksu 250-750 euroa. Kurssimaksuja on kertynyt n. 10.000 euroa/vuosi. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävissä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa maksuja ei ole peritty. Koska yksittäisen tutkinnon tai tutkinnon osan kustannuksista ei ole mahdollista antaa yksiselitteistä arviota, maksuja on tarkasteltu aina tapauskohtaisesti.

Korttimaksut pitävät sisällään alkusammutus-, anniskelupassi-, ensiapu-, hygieniapassi-, tieturva-, tulityö- ja työturvallisuuskorttien kustannukset. Uusissa opetussuunnitelmissa vaadittavien korttien perusteet muuttuvat ja tutkinnosta riippuen osasta kortteja voidaan luopua. Kaikkien korttien vuosittainen hankintahinta nykyisessä laajuudessaan on 25.000 euroa/vuosi. Korttien vähenemisen myötä hankintahinnan arvioidaan puolittuvan eli jäljelle jäävä kustannus on n. 12.500 euroa/vuosi. Korttimaksu on pääosin maksettu käteissuorituksina Varian toimipisteiden kassoille, mikä aiheuttaa lisätyötä sekä ao. kurssinvetäjälle että kassahenkilöstölle. Korttimaksut muodostavat huomattavan osan kassatyöstä.

Ammattiopisto Varia esittää, että opiskelijoiden korttimaksuista luovutaan 1.8.2018 alkaen ja opiskelijoille hankitaan Varian toimesta vain ne kortit, joita opetussuunnitelman perusteet tai työpaikalla tapahtuva oppiminen edellyttävät.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kurssimaksuja tarkastellaan jatkossakin tutkintokohtaisesti ja tutkinnon osakohtaisesti, jolloin koulutuksen järjestäjä voi ottaa huomioon tutkinnon järjestämismuodon kustannukset ja onko kyse tutkintotavoitteisesta vai tutkintoon johtamattomasta syventävästä ja täydentävästä ammatillisesta koulutuksesta.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 10

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) Oppimateriaaleista ja tarvikkeista maksuja peritään perustutkintokoulutuksessa ja valmentavassa koulutuksessa asetuksen mukaisin perustein
- b) Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:ssä tarkoitetun tutkintotodistuksen tai 58 § :ssä tarkoitetun valmentavan koulutuksen suorittamisesta annetun todistuksen arvosanan korottamisesta peritään 100 euron suuruinen maksu.
- c) Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa kurssimaksuja tarkastellaan tutkintokohtaisesti ja tutkinnon osakohtaisesti asetuksen mukaisin perustein
- d) Luovutaan alkusammutus-, anniskelupassi-, ensiapu-, hygieniapassi-, tieturva-, tulityö- ja työturvallisuuskorttien maksuista ja opiskelijoille hankitaan ammattiopisto Varian toimesta vain ne kortit, joita opetussuunnitelman perusteet tai työpaikalla tapahtuva oppiminen edellyttävät

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Ammattiopisto Varia

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Leena Palander, 040 5088059, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

11 § **Toimistosihteereiden (8) virkasuhteisten vakanssien nimikkeiden ja kelpoisuusehtojen muutos 1.5.2018 alkaen /SA-V**

VD/3122/01.01.00.00/2018

Hallintosäännön 14 luvun 2 §:n mukaan asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen virkojen nimikkeet ja kelpoisuusehdot tulee muuttaa nykyisen palvelutuotannon tarpeita vastaavaksi. Vakanssien haltijat ovat antaneet muutokseen suostumuksensa.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 11

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) muuttaa 1.5.2018 toimistosihteerin virkasuhteisten vakanssien 300119, 300165, 300625, 300131, 000164, 301406, 300132 ja 300627 nimikkeeksi palvelusihteerin
- b) vahvistaa vakanssien kelpoisuusehdoksi tehtävään soveltuva ammatillinen tutkinto.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö:
- ote henkilöstöpalvelut,
varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen johtaja, varhaiskasvatuspäälliköt,
sivistystoimen henkilöstöyksikkö

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Kati Timo, 040 5772018, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 § **Päiväkodin johtajien virkojen perustaminen varhaiskasvatuksen tulosalueelle 1.5.2018 alkaen/ SA-V**

VD/3128/01.01.00.00/2018

Hallintosäännön 14 luvun 2 §:n 3 kohdan mukaan asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Varhaiskasvatuksen lasten määrän kasvusta johtuen on todettu tarpeelliseksi perustaa kolme uutta päiväkodin johtajan virkaa uusiin perustettaviin päiväkoteihin.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 12

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) perustaa 1.5.2018 alkaen kolme päiväkodin johtajan virkaa (405323, 405324 ja 406370) ja
- b) vahvistaa vakanssien kelpoisuusehdoksi: Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain mukainen lastentarhanopettajan kelpoisuus sekä riittävä johtamistaito.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö:
- ote henkilöstöpalvelut,
varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksia johtaja, varhaiskasvatuspäälliköt,
sivistystoimen henkilöstöyksikkö

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Teea Markkula, 040 5084819, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

13 §

Varhaiskasvatuksen ruotsinkielisen kielikylpyryhmän perustaminen Kartanonkosken päiväkotiin 1.8.2018 alkaen/SA-V

VD/3063/12.00.01.00/2018

Opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto päätti 19.3.2018 § 5 esittää opetuslautakunnalle, että Kartanonkosken päiväkotiin perustettaisiin kielikylpyryhmä 1.8.2018 alkaen. Kielikylpyä annettaisiin ruotsin kielellä.

Kartanonkosken päiväkodissa on elokuusta 2016 alkaen järjestetty ruotsinkielistä varhaiskasvatusta yhdessä lapsiryhmässä. Toimintaan on vuosittain osallistunut keskimäärin 13 lasta ja ruotsinkielistä toimintaa varten on palkattu kaksi ruotsinkielistä työntekijää. Kaikissa henkilöstövajaustilanteissa ei kuitenkaan ole ollut mahdollista palkata ruotsin kielen taitoista työvoimaa, eikä järjestäjä näin ole pystynyt varmistamaan opetussuunnitelman mukaisen ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen toteutumista. Toiminnan luonne on sen sijaan vastannut kielikylvyn järjestämisperiaatteita. Kokemuksen mukaan ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestäminen suomenkielisessä päiväkodissa edellyttäisi, että lasten määrä olisi riittävän korkea ruotsinkielisen toimintaympäristön varmistamiseksi. Opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto päätti 19.3.2018, että ruotsinkielinen varhaiskasvatuspalvelu lakkaa Kartanonkosken päiväkodissa 31.7.2018. Ruotsinkielisille lapsille järjestetään varhaiskasvatuspaikka 1.8.2018 alkaen ruotsinkielisissä päiväkodeissa huoltajien esittämien toiveiden mukaisesti.

Kartanonkosken päiväkodin lasten huoltajat ovat osoittaneet kiinnostusta ruotsin kielen kielikylpytoimintaa kohtaan. Kartanonkosken päiväkodin ruotsinkielisen ryhmän toimintaa on mahdollista muuttaa kielikylpyryhmäksi 1.8.2018 alkaen.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2016) mukaan ruotsinkielistä kielikylpyä voidaan järjestää suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa. Kotimaisten kielten varhainen täydellinen kielikylpy on kieliohjelma, joka alkaa varhaiskasvatuksessa ja jatkuu perusopetuksen loppuun. Varhaiskasvatuksen kieli, esiopetuksen ja koulun opetuskieli sekä toinen kotimainen kieli tai saamen kieli muodostavat kokonaisuuden. Varhaiskasvatuksen kielikylvyn tavoitteena on antaa lapsille valmius siirtyä kielikylpynä toteutettuun esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen.

Toiminnassa lapsia kannustetaan kielikylpykielen käyttöön, mutta heillä tulee olla mahdollisuus tulla ymmärretyksi myös äidinkielellään. Lasten äidinkielen tai äidinkielten taitojen kehittymistä tuetaan yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa. Toiminnassa pyritään siihen, että kukin henkilöstöön kuuluva käyttää johdonmukaisesti vain yhtä kieltä, joko kielikylpykieltä tai kieltä, jolla varhaiskasvatus on järjestetty.

Kielikylpyryhmään otetaan ensisijaisesti 3-5 -vuotiaita lapsia ja ryhmä toimii Vantaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Lapsi, joka on aloittanut varhaiskasvatuksen kielikylvyssä voi siirtyä kielikylpyesiopetukseen Itä- tai Länsi-Vantaalla toimiviin kielikylpyesiopetusryhmiin ja edelleen perusopetukseen. Tällä hetkellä kielikylpyesiopetusta järjestetään Itä-Vantaalla Kukkopillin päiväkodissa ja perusopetusta Viertolan koulussa. Länsi-Vantaalla kielikylpyesiopetusta järjestetään Koskikujan päiväkodissa ja kielikylpyopetusta Uomarinteen koulussa.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 13

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) perustaa varhaiskasvatuksen ruotsinkielinen kielikylpyryhmä Kartanonkosken päiväkotiin 1.8.2018 alkaen
- b) että varhaiskasvatuksen kielikylpyryhmään otetaan ensisijaisesti 3-5 -vuotiaita lapsia

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen tulosalue
- ote Kartanonkosken toimintayksikkö

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Lena Karlsson, 040 5528929, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VD/3068/05.10.00.03/2018

Tausta

Yksityisen päiväkotihoidon palveluseteli on ollut käytössä Vantaan varhaiskasvatuksessa 1.1.2014 alkaen vaihtoehtona yksityisen hoidon tuelle ja sen kuntalisälle. Opetuslautakunta on hyväksynyt varhaiskasvatuksen palveluseteliä määrittelevän sääntökirjan 10.6.2013 § 8 ja päättänyt, että opetuslautakunta hyväksyy sääntökirjan yleiseen osaan ja varhaiskasvatuksen johtaja erityiseen osaan tehtävät muutokset. Sääntökirjaa on päivitetty aiemmin 9.6.2015 § 9, 14.3.2016 § 11 ja 13.2.2017 § 11.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja on kaupunkitasoinen menettelytapaohje, jolla kunta valvoo ja ohjaa yksityistä palvelusetelillä tuotettua varhaiskasvatusta. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja siitä lukien, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatuspalvelujen tuottajaksi.

Ehdotetut muutokset

Palvelusetelin sääntökirjaa on tarpeellista uudistaa toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä, kaupungin uusia linjauksia ja käyttökokemukseen perustuvia päivitystarpeita vastaavaksi.

Hyväksyttäväksi esitettävässä sääntökirjassa rakennetta on selkeytetty yleisen ja erityisen osan suhteen. Yleinen osa sisältää palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuksen keskeiset periaatteet sekä palvelusetelituotteiden ja niiden arvojen määrittelyn. Erityinen osa sisältää palvelun sisältöön, laadunhallintaan, asiakkuuteen ja laskutukseen liittyviä käytännön prosesseja.

Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksellä 13.11.2017 jokaisella vantaalaisella lapsella on oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 1.8.2018 alkaen. Myös palvelusetelillä tuetussa varhaiskasvatuksessa olevien lasten perheet voivat päättää, minkä laajuisena he varhaiskasvatuspalveluja käyttävät. Sääntökirjaan on tehty päätöstä vastaavat muutokset.

Varhaiskasvatuksen kehityksen ja oppimisen tuen linjaukset on huomioitu sääntökirjassa palvelun sisältövaatimuksissa noudatettavaksi siltä osin kuin ne koskevat yksityisiä palveluntuottajia.

Muutoksessa on huomioitu opetuslautakunnan päätös 12.3.2018 § 21 palvelusetelin laajentumisesta ryhmäperhepäivähoitoon 1.8.2018 alkaen.

Sääntökirjaan on tehty varhaiskasvatuslain 2. vaiheen mukaiset muutokset hallituksen esityksen pohjalta edellyttäen, että laki tulee voimaan hallituksen esityksen mukaisesti 1.8.2018.

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 14

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä uudistettu varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja 1.8.2018 alkaen liitteen mukaisesti
- b) oikeuttaa varhaiskasvatuksen johtaja tekemään varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan yleiseen osaan teknisiä muutoksia

- c) että sääntökirja tulee voimaan 1.8.2018 ehdolla, että varhaiskasvatuslain 2. vaiheen mukaiset muutokset toteutuvat hallituksen esityksen mukaisesti 1.8.2018

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite: Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen tulosalue
- ote palvelusetelituottajat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Kati Timo, 040 5772018, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Tiina-Liisa Åkerfelt, 040 5864893, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELISÄÄNTÖKIRJA

Opetuslautakunta 16.4.2018

Sisällys

SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA.....	3
1. MÄÄRITELMÄT JA SOVELTAMISALA	3
1.1 Palveluseteli	3
1.2 Sääntökirja	3
1.3 Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamiseen sovellettava keskeinen lainsäädäntö	4
2. SÄÄNTÖKIRJAN NOUDATTAMINEN, MUUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO	5
2.1 Sääntökirjan noudattamisen valvonta ja vastuuhenkilöt.....	5
2.2 Sääntökirjan muuttaminen ja voimassaoloaika	5
3. PALVELUSETELITUOTTEET JA NIIDEN ARVO.....	6
4. PALVELUNTUOTTAJIEN HYVÄKSYMINEN.....	6
4.1 Palveluntuottajaa koskevat yleiset vaatimukset.....	7
4.2 Palveluntuottajan hyväksymisen peruminen.....	7
5. VANTAAN KAUPUNGIN TEHTÄVÄT	7
6. VASTUUT JA VAHINGONKORVAUKSET	8
7. VEROTUS	8
7.1 Tuloverotus	8
7.2 Arvonlisäverotus	9
SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA	10
8. PALVELUN SISÄLTÖ JA LAADUN HALLINTA	10
8.1 Palvelun sisältövaatimukset	10
8.2 Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki	10
8.3 Laatumittarien seuranta ja raportointi	10
8.4 Huoltajien palaute ja oikeus muistutuksen tekemiseen	10
9. PALVELUSETELIASIAKKUUS	11
9.1 Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat	11
9.2 Palveluntuottajan valitseminen	11
9.3 Palvelusetelin hakeminen	11
9.4 Päätös palvelusetelistä	12
9.5 Palvelusopimus ja palvelusopimuksen liite	12
9.6 Varhaiskasvatuspaikan vaihto	12
9.7 Palvelusetelin voimassaolo	12
10. LAPSIKOHTAISEN PALVELUSETELIN ARVON MÄÄRITTÄMINEN	13
10.1 Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta	13
10.2 Palvelusetelin arvon määrittäminen vanhempien yhteishuoltajuudessa	15
10.3 Muutoksenhaku palvelusetelin arvon päätökseen	15
11. PALVELUSETELITUOTTAJIA VELVOITTAVAT KÄYTÄNTEET	15
11.1 Palvelujen hintatietojen toimittaminen.....	15
11.2 Palvelusetelin arvon laskutus Vantaan kaupungilta	15
11.3 Asiakirjojen käsittely ja arkistointi	17
11.4 Lasten läsnä- ja poissaoloseuranta.....	17

SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA

1. MÄÄRITELMÄT JA SOVELTAMISALA

1.1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palveluntuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palveluntuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palveluseteli voi konkreettisenä maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli (Varhaiskasvatuslaki 1.8.2018, 5 §), vaikka varhaiskasvatusta ei enää lueta sosiaalipalveluksi.

Palveluseteliä käytettäessä edellytetään, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Palveluseteli on vaihtoehto kunnalliselle varhaiskasvatukselle, eikä lapselle voi saada samanaikaisesti lasten kotihoidontukea, yksityisen hoidon tukea, eikä lapsi voi osallistua kerhotoimintaan.

Palvelusetelin käyttäjällä on oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palveluntuottaja. Kunta on velvollinen suorittamaan hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle korvausta enintään palvelusetelin arvoon saakka. Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

1.2 Sääntökirja

Sääntökirja on laadittu Vantaan kaupungin menettelytapaohjeeksi varhaiskasvatuksen palveluseteliin. Sääntökirja ei ole sopimus Vantaan kaupungin ja palveluntuottajan välillä.

Sääntökirjassa Vantaan kaupunki asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Lakisääteiset edellytykset palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä on määriteltä palvelusetelilaissa. Palveluntuottaja vahvistaa hyväksymiskriteerit hakemuslomakkeella ja sen liitteillä sekä todentaa asiat kaupungin suorittamilla tarkastuskäynneillä.

Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavan varhaiskasvatuspalvelun tuottajaksi. Itse palvelua koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palveluntuottaja ja asiakas, joten sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

Tämä sääntökirja jakautuu yleiseen ja erityiseen osaan. Yleinen osa sisältää palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuksen keskeisiä periaatteita sekä palvelusetelituotteiden ja niiden arvojen määrittelyn. Erityinen osa sisältää palvelun sisältöön, laadunhallintaan, asiakkuuteen ja lastenkutukseen liittyviä käytännön menettelytapoja ja prosesseja.

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

1) Asiakkaalla varhaiskasvatukseen oikeutettua lasta (varhaiskasvatuslaki 6 §) sekä hänen huoltajiaan.

- 2)** Palveluntuottajalla yhdistystä tai yritystä, joka ylläpitää palvelusetelillä varhaiskasvatusta tarjoavaa päiväkotia tai ryhmäperhepäiväkotia.
- 3)** Palvelusetelillä tapaa järjestää Vantaan kaupungin lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluita.
- 4)** Tulosidonnaisella palvelusetelillä sitä, että asiakkaan tulot vaikuttavat palvelusetelin suuruuteen. Palvelusetelillä on vähimmäis- ja enimmäisarvo Vantaan kaupungin ja lakien määrittämien perusteiden mukaisesti.
- 5)** Palvelusetelin arvolla euromäärää, joka saadaan vähentämällä enimmäisarvosta asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta. Palvelusetelin lopullinen arvo määritellään toimitettujen dokumenttien pohjalta.
- 6)** Omavastuuosuudella sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelujen hinnasta, jota Vantaan kaupungin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi. Kunta ei peri palvelusetelin käyttäjältä asiakasmaksua palvelusta.
- 7)** Palveluntuottajan määrittämällä palvelun hinnalla palvelusetelin arvon ja asiakkaan omavastuuosuuden summaa.
- 8)** Hintakatolla kunnan asettamaa ylärajaa sille, minkä hinnan palveluntuottaja voi periä palvelusta. Vantaalla palvelusetelituottajien palvelusta perimä hinta voi olla enintään 30 euroa suurempi kuin palvelusetelin enimmäisarvo.

1.3 Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamiseen sovellettava keskeinen lainsäädäntö

Varhaiskasvatuslaki 16.3.1973/239

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036>)

Asetus lasten päivähoidosta 16.3.1973/239

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 24.7.2009/569

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090569>)

Laki julkisista hankinnoista (348/2007), 53 – 54 §

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2007/20070348>)

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (20.12.1996/1128)

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961128>)

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002, 22.7.2011/932 4 §

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020504>)

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 30.12.2016/1503

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161503>

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/812

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000812>

Sosiaalihuoltolaki 17.9.1982/710

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820710>)

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä
9.2.2007/159

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>)

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>)

Henkilötietolaki 22.4.1999/523

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990523>)

Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38

(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>)

2. SÄÄNTÖKIRJAN NOUDATTAMINEN, MUUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO

2.1 Sääntökirjan noudattamisen valvonta ja vastuuhenkilöt

Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä Vantaan kaupunki ei ole sopimussuhteessa varhaiskasvatusta tuottavaan yksityiseen palveluntuottajaan, mutta palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja.

Vantaan kaupunki on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palveluntuottajien palvelujen tasoa. Vantaan kaupungin yhteys- ja vastuuhenkilöinä toimivat yksityisestä varhaiskasvatuksesta vastaava varhaiskasvatuspäällikkö ja varhaiskasvatuksen asiantuntija.

Palveluntuottaja nimeää henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sääntökirjan toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina.

2.2 Sääntökirjan muuttaminen ja voimassaoloaika

Vantaan kaupungilla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja/tai sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Opetuslautakunta hyväksyy sääntökirjan yleiseen osaan ja varhaiskasvatuksen johtaja sääntökirjan erityiseen osaan tehtävät muutokset.

Vantaan kaupunki ilmoittaa muutoksista kirjallisesti. Mikäli palveluntuottaja ei halua sitoutua muuttuneisiin sääntöihin, tulee siitä ilmoittaa kirjallisesti kaupungille kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa muutosilmoituksen vastaanottamisesta. Sähköposti voi toimia kirjallisena ilmoituksena. Mikäli Vantaan kaupungille ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palveluntuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja.

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

3. PALVELUSETELITUOTTEET JA NIIDEN ARVO

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo hyväksytään Vantaan kaupungin opetuslautakunnassa. Enimmäisarvon määrittelyperusteena käytetään 3-6-vuotiaan lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuspaikan hintaa. Enimmäisarvoa käytetään tulosidonnaisen lapsikohtaisen palvelusetelin arvoa määritettäessä. Lapsikohtaista arvoa laskettaessa Vantaalla käytetään lapsen iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen mukaisia kertoimia.

1.8.2018 alkaen	
Palvelusetelin enimmäisarvo	817 €
Lapsen iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen mukainen kerroin	
Ikä:	
Alle 3-vuotiaat	1,46
3 vuotta täyttänyt lapsi	1
Varhaiskasvatusaika:	
Kokoaikainen varhaiskasvatus	1,0
Osa-aikainen varhaiskasvatus, enintään 20 tuntia viikossa	0,65
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus	0,46

Palvelusetelin enimmäisarvo tarkistetaan vähintään kahden vuoden välein elokuussa, samaan aikaan kun kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun tulee valtakunnallisia muutoksia. Arvon ohjeellisenä tarkistusperiaatteena käytetään palkansaajien ansiotasoindeksiä ja elinkustannusindeksiä yhdistettyä indeksiä.

Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus on palvelusetelilainsäädännön piiriin kuuluvaa toimintaa. Oppivelvollisuutta edeltävä esiopetus ei kuulu palvelusetelilainsäädännön piiriin. Kunta maksaa esiopetuksen järjestämisestä tuottajalle lapsikohtaisen esiopetuskorvauksen erillisenä maksusitoumuksena.

4. PALVELUNTUOTTAJIEN HYVÄKSYMINEN

Palvelusetelituottajaksi hyväksyminen edellyttää, että tuottaja on tehnyt ilmoituksen päiväkotitai ryhmäperhepäiväkotitoiminnasta ennen sen aloittamista varhaiskasvatuspäällikölle. Päiväkodin tarkistamisen jälkeen varhaiskasvatuspäällikkö toimittaa päiväkotia koskevan ilmoituksen edelleen aluehallintovirastoon (AVI), jossa päätetään tuottajan rekisteröimisestä. Ryhmäperhepäiväkodin osalta kunta vastaa rekisteröimisestä. Toiminnassa olevan päiväkodin ja ryhmäperhepäiväkodin osalta toiminnan edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa.

Yksityisestä varhaiskasvatuksesta vastaava varhaiskasvatuspäällikkö päättää palvelusetelituottajan hyväksynnästä. Palveluntuottaja hakee hyväksyntää palvelusetelituottajaksi lomakkeella "Hakemus palvelusetelipalvelun tuottajaksi päiväkoti- ja ryhmäperhepäivähoitoon" ja liittää siihen tarvittavat liitteet. Mikäli palveluntuottajalla on useampia päiväkoteja, tulee hyväksyntä palvelusetelituottajaksi hakea jokaiselle päiväkodille ja ryhmäperhepäiväkodille erikseen.

4.1 Palveluntuottajaa koskevat yleiset vaatimukset

- Palveluntuottajan toiminta täyttää lasten varhaiskasvatuksesta annetun lain ja asetuksen mukaiset vaatimukset
- Palveluntuottajan toiminta täyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 5§ mukaiset vaatimukset.
- Palveluntuottaja huolehtii lakisääteisistä työnantajan sosiaalivakuutusmaksuista, YEL-vakuutuksesta ja muista työnantajan velvoitteista ja sitoutuu pyydettyä esittämään tästä selvityksen
- Palveluntuottajan toiminta täyttää julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 annetun lain vaatimukset. Palveluntuottaja ei saa muuta kunnan antamaa tukea tai julkista tukea palvelusetelillä tuotettaviin palveluihin.
- Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.
- Palveluntuottaja vastaa siitä, että henkilöstö täyttää laissa säädetyt vaatimukset sekä vastaa henkilöstön täydennyskoulutuksesta (Varhaiskasvatuslaki § 39).
- Palveluntuottaja sitoutuu selvittämään työntekijöidensä rikostaustan (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämistä 504/2002)
- Palveluntuottajan on nimettävä päiväkodille 31 §:n mukainen toiminnasta vastaava johtaja ja perhepäivähoitoon 29 §:ssä säädetyn kelpoisuusvaatimuksen täyttävä vastuuhenkilö. Päiväkodin johtaja ja ryhmäperhepäiväkodin vastuuhenkilö vastaavat siitä, että varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja siellä toteutettava varhaiskasvatus täyttävät niille asetetut vaatimukset.

4.2 Palveluntuottajan hyväksymisen peruminen

Vantaan kaupunki voi perua palveluntuottajan hyväksymisen ja poistaa palveluntuottajan luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palveluntuottaja pyytää hyväksymisen perumista. Palveluntuottajalla on oikeus lopettaa palvelusetelijärjestelmässä toimivana yrittäjänä ilmoittamalla kaupungille kirjallisesti vähintään 6 kk ennen viimeistä toimintapäivää.

Palveluntuottaja voidaan poistaa palveluntuottajarekisteristä, mikäli tuottaja ei kahdesta kirjallisesta huomautuksesta huolimatta korjaa huomautukseen johtanutta asiaa. Poisto palveluntuottajarekisteristä on voimassa kaksi (2) vuotta, minkä jälkeen palveluntuottaja voi uudelleen hakea palveluntuottajaksi.

Kaupunki voi poistaa tuottajan hyväksytyjen palveluntuottajien luettelosta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- Hyviä palvelukäytäntöjä ei noudateta (Hallintolain 434/2003 mukaan), palveluntuottaja ei noudata kunnan kirjallisista kehotuksista huolimatta tämän sitoumuksen ehtoja, palveluntuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan palveluntuottaja tai joku johtoon kuuluva henkilö on tuomittu elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa.

5. VANTAAN KAUPUNGIN TEHTÄVÄT

Vantaan kaupunki valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kaupungin tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia

käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

Kaupungin on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelujen tuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista ovat julkisesti saatavilla internetissä tai muulla soveltuvalla tavalla.

Kaupunki antaa ohjausta ja neuvontaa sekä seuraa toiminnan kehitystä yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Kaupungin tulee varmistaa, että palveluntuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset.

Kaupungin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuusuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Kaupunki on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakasasiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Kaupunki vastaa tietosuojaselosteen laatimisesta. Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja (esim. sopimuksen liite, varhaiskasvatussuunnitelma ja lapsen esiopetuksen suunnitelma).

Kaupunki vastaa kunnan asiakastietojärjestelmän ylläpidosta, ja siitä muodostuvasta asiakasrekisteristä.

Palvelusetelin myöntämisestä päättävä henkilö ei voi olla varhaiskasvatuksesta vastaavana henkilönä taikka hallinnollisessa luottamusasemassa palveluntuottajalla. Palvelusetelin myöntäällä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palvelun tuottajaorganisaatiossa.

6. VASTUUT JA VAHINGONKORVAUKSET

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palveluntuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palveluntuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Vantaan kaupunki ei vastaa palveluntuottajan palvelujen saajalle aiheuttamista vahingoista.

Palveluntuottajan vastuulla ovat päiväkotijärjestelmän ja ryhmäperhepäiväkotitilojen ja pihojen turvallisuus sekä palveluntuottajan (tai hänen alihankkijansa) aiheuttamat toiminnan keskeytykset. Vantaan kaupungilla on vastuu varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyvästä tietojärjestelmästä ja siitä johtuvista virhetilanteista sekä maksuliikenteestä ja sen sujuvuudesta.

7. VEROTUS

7.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltuihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa

7.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 37 §:n mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden myynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan valtion tai kunnan harjoittamaa sekä sosiaaliviranomaisten valvomaan muun sosiaalihuollon palveluntuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten huollosta, lasten päivähoidosta, vanhustenhuollosta, kehitysvammaisten huollosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA

8. PALVELUN SISÄLTÖ JA LAADUN HALLINTA

Palvelusetelillä tuotettu varhaiskasvatus pitää sisällään varhaiskasvatuslain mukaisen lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostaman kokonaisuuden, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

8.1 Palvelun sisältövaatimukset

Palvelun tulee vastata tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Palveluntuottajan tulee täyttää seuraavat velvoitteet:

- Toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan lasten turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti.
- Palveluntuottajan on noudatettava varhaiskasvatusta säätelevää lainsäädäntöä, valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteita sekä Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaa.
- Palveluntuottaja vastaa siitä, että jokaiselle lapselle laaditaan lapsikohtainen varhaiskasvatussuunnitelma.
- Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan vuosittain kaupungille yksikön toimintasuunnitelman.
- Palveluntuottajan tulee laatia omavalvontasuunnitelma ja päivittää sitä tarvittaessa.
- Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan pääkaupunkiseudullista 4-vuotiaiden lasten hyvinvointitarkastuksen Hyve-mallia, jossa lapsikohtaista varhaiskasvatuskeskustelua hyödynnetään laajan neuvolatarkastuksen yhteydessä.

8.2 Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Palvelusetelillä tuotetussa varhaiskasvatuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin kehityksen ja oppimisen tuen linjauksia niiltä osin, kuin ne koskevat yksityistä varhaiskasvatusta.

8.3 Laatumittarien seuranta ja raportointi

Vantaan kaupunki voi tehdä palveluntuottajan asiakkaille laatukselyitä ja kyselyiden tulokset ovat myös palveluntuottajan hyödynnettävissä. Laatukselyistä tiedotetaan etukäteen ja ne suoritetaan yhteistyössä palveluntuottajien kanssa.

8.4 Huoltajien palaute ja oikeus muistutuksen tekemiseen

Palveluntuottaja kuvaa kirjallisesti päiväkodin tai ryhmäperhepäiväkodin palautejärjestelmän yksikön omavalvontasuunnitelmassa. Menettelytavoista sovittaessa on hyvä korostaa, että asiakkaita tulisi ensisijaisesti ohjata selvittämään tilannetta heidän asiaansa hoitaneiden henkilöiden tai tarvittaessa esimiesten kanssa heti, kun ongelma ilmenee.

Jos ongelmat eivät ratkea keskustelemalla, lapsen huoltajilla on oikeus tehdä muistutus päiväkodinjohtajalle, ryhmäperhepäiväkodin vastuuhenkilölle tai yksityisestä varhaiskasvatuksesta

vastaavalle varhaiskasvatuspäällikölle. Toimipisteen on tiedotettava asiakkailleen muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen asiakkaalle mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tehdään pääsääntöisesti kirjallisesti. Huoltaja voi hakea apua muistutuksen tekemiseen kunnan sosiaaliasiamieheltä. Muistutus on kirjattava ja käsiteltävä asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa. Muistutukseen annettuun vastaukseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muistutuksen ohella asiakkaalla on oikeus tehdä hallintokantelu varhaiskasvatusta valvovalle Etelä-Suomen aluehallintovirastolle (AVI). Jos asiassa ei ole tehty muistutusta, ja AVI arvioi, että kantelu on tarkoituksenmukaisinta käsitellä muistutuksena, viranomainen voi siirtää asian kyseiseen toimipisteeseen tai yksityisestä varhaiskasvatuksesta vastaavan varhaiskasvatuspäällikön käsiteltäväksi.

Palveluntuottajan tulee raportoida kunnalle palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista muistutuksista ja kanteluista.

9. PALVELUSETELIASIAKKUUS

9.1 Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat

Palveluseteli voidaan myöntää lapselle, joka olisi muutoinkin oikeutettu varhaiskasvatukseen Vantaan kaupungin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa.

Palveluseteli voidaan myöntää vain varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten varhaiskasvatuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Palveluseteli on lapsikohtainen.

Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä, vaan kunta päättää sopivasta tavasta järjestää asiakkaan tarvitsemaa palvelua. Vantaan kaupungilla on oikeus rajata harkintansa mukaan asiakkaat, joille palveluseteliä ei myönnetä. Palvelusetelin käytön ulkopuolelle voi jäädä asiakas, jolle palvelun tarjoaminen palvelusetelipäiväkodissa olisi kohtuuttoman vaikea toteuttaa. Mikäli asiakkaan varhaiskasvatus vaatii tavanomaista mittavampia tai erityisiä henkilöstöresursseja tai toimintaympäristöön tehtäviä laajoja muutoksia, asiakas ohjataan kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

9.2 Palveluntuottajan valitseminen

Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen Vantaalla sijaitsevassa yksityisessä päiväkodissa tai ryhmäperhepäiväkodissa, jota ylläpitävä yritys, yhdistys tai yrittäjä on hyväksytty palvelusetelituottajaksi. Luettelo kunnan hyväksymistä palveluntuottajista ja toimipisteistä hintoineen ja yhteystietoineen löytyy Vantaan internet-sivuilta www.vantaa.fi.

Perhe ottaa yhteyttä palveluntuottajaan ja neuvottelee palveluiden järjestämisestä, jonka jälkeen huoltaja voi hakea palveluseteliä lapsen varhaiskasvatukseen kunnalta.

9.3 Palvelusetelin hakeminen

Palveluseteliä tulee hakea neljä kuukautta ennen varhaiskasvatuksen tarvetta varhaiskasvatus-/palvelusetelihakemuksella. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu äkillisestä työllistymisestä,

opiskelusta tai työn/opiskelun vuoksi kuntaan muutosta, vähimmäisjärjestelyaika on kaksi viikkoa. Palveluseteliä ei voi hakea takautuvasti.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin vaihtoehtona on kunnallinen varhaiskasvatus.

9.4 Päätös palvelusetelistä

Palveluseteli myönnetään vähintään kuukauden kestävään asiakassuhteeseen. Vantaalla varhaiskasvatuksen palveluseteli annetaan viranomaispäätöksenä. Päätöksen palvelusetelin myöntämisestä tekee varhaiskasvatuspäällikkö. Päätös palvelusetelistä tehdään kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta. Asiakkaalle toimitetaan kirjallinen päätös. Päätökseen tyytymätön asiakas saa tehdä siitä kirjallisen oikaisuvaatimuksen opetuslautakunnalle.

Päätös palvelusetelistä tehdään siihen asti, kunnes lapsi siirtyy perusopetukseen.

9.5 Palvelusopimus ja palvelusopimuksen liite

Perhe ja palveluntuottaja tekevät sopimuksen varhaiskasvatuspalvelusta. Perheen ja tuottajan väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita.

Palvelusopimuksen laatimisen yhteydessä täytetään palvelusopimuksen liite -lomake. Palveluntuottajalla on velvollisuus toimittaa alkuperäinen palvelusopimuksen liite viipymättä palvelusetelin arvosta päättävälle toimistosihteerille.

Kun perhe allekirjoittaa palvelusopimuksen liitteen yksityisen palveluntuottajan kanssa, poistuu mahdollinen hakemus kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Perhe voi halutessaan jättää uuden hakemuksen kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Tällöin hakuaika on 4 kuukautta.

9.6 Varhaiskasvatuspaikan vaihto

Jos perhe haluaa vaihtaa varhaiskasvatuspaikkaa toiseen yksityiseen palvelusetelipäiväkotiin tai -ryhmäperhepäiväkotiin, perhe tekee kirjallisen ilmoituksen asiakassuhteen päättymisestä nykyisessä päiväkodissa. Palveluntuottaja lähettää tiedon lopettamisesta palvelusopimuksen liite -lomakkeella palvelusetelin arvosta päättävälle toimistosihteerille.

Uusi palveluntuottaja toimittaa perheen ja tuottajan tekemän palvelusopimuksen liite -lomakkeen palvelusetelin arvosta päättävälle toimistosihteerille. Toimistosihteerin lähettää perheelle uuden päätöksen palvelusetelin arvosta ja ilmoituksen palveluntuottajalle.

9.7 Palvelusetelin voimassaolo

Palveluseteli astuu voimaan liitteessä mainittuna aloituspäivänä, kun palveluntuottaja toimittaa palvelusopimuksen liitteen varhaiskasvatuksen toimistosihteerille.

Jos palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa oleva lapsi ei käytä varhaiskasvatuspaikkaa kuuteenkymmeneen (60) varhaiskasvatuksen toimintapäivään (keskimäärin 3kk), oikeus palveluseteliin ja arvon maksatus päättyvät 60 päivän jälkeen. Palveluntuottajan on ilmoitettava poissaolosta

asiaa hoitavalle toimistosihteerille, mikäli on oletettavissa, että lapsen poissaolo voi kestää yli kuusikymmentä päivää. Rajaus ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu, elokuu.

Palvelusetelin voimassaolo päättyy palvelusopimuksen liitteen mukaiseen lapsen viimeiseen varhaiskasvatuspäivään tai viimeistään lapsen aloitettua perusopetuksen. Tuottajalle maksetaan palvelusetelin arvo tämän mukaisesti. Palveluntuottajalla on oikeus periä asiakkaan palvelusetelin omavastuuosuus omien irtisanomissääntöjensä mukaan.

Tuottajalla on velvollisuus ilmoittaa viipymättä palvelusetelin arvosta päättävälle toimistosihteerille asiakassuhteen päättymisestä palvelusopimuksen liite -lomakkeella. Jos palveluntuottaja irtisanoo asiakkaan sopimuksen, on tuottajan ilmoitettava lisäksi irtisanomisen perusteet palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle.

10. LAPSIKOHTAISEN PALVELUSETELIN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

10.1 Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta

Palvelusetelin arvon määräytymisessä ja tarkistamisessa käytetään samaa ohjeistusta kuin Vantaan kaupungin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa.

Palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, varhaiskasvatuksen laajuuden, perheen koon ja lapsen kanssa samassa taloudessa asuvien tulojen mukaan. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Huoltajien maksettavaksi jää palveluntuottajan perimän palvelun hinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus.

Palvelusetelin arvosta annetaan erillinen päätös asiakkaalle. Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 17 §:ssä säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrittäessä.

Vantaalla päätöksen lapsikohtaisesta tulosidonnaisesta palvelusetelin arvosta tekee varhaiskasvatuksen toimistosihteerä. Päätös on voimassa enintään siihen asti, kunnes lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetukseen.

Tulotietoja ei tarvitse toimittaa, mikäli perhe on hakemuksessa kirjallisesti ilmoittanut suostuvansa pienimpään palvelusetelin arvoon. Mikäli perhe haluaa, että palvelusetelin arvo määritellään tulojen mukaan, tulee tulotiedot toimittaa varhaiskasvatuspalveluihin viimeistään varhaiskasvatuksen aloittamiskuukauden 15. päivään mennessä. Muutoin palvelusetelin arvo tarkistetaan tositteiden saavuttua seuraavan kuukauden alusta.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytettävä sisaralennus koskee myös palveluseteliä sekä tilanteita, joissa toinen sisarus on kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Sisaralennus ei kuitenkaan koske perheitä, joissa toinen sisarus on varhaiskasvatuksessa yksityisen hoidon tuella.

Palvelusetelin arvoa määritettäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palveluntuottajalta. Lisäpalvelun on oltava vapaaehtoista, eikä se saa syrjiä asiakkaita tai asettaa heitä eriarvoiseen asemaan.

Asiakkaalle toimitetaan kirjallinen päätös palvelusetelin arvosta. Varhaiskasvatuksen tuottajalle toimitetaan kirjallinen ilmoitus palvelusetelin arvosta, jossa perheen tulotietoja ei mainita.

Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta ja/tai palvelusetelin arvon korottamista koskevasta päätöksestä toimitetaan asiakkaalle tiedoksi postitse.

Palvelusetelin arvon vuosittainen tarkistaminen

Kunta pyytää uudet tulotiedot kerran vuodessa perheeltä palvelusetelin arvon tarkistamiseksi. Mikäli palvelusetelin arvo ilmeisesti perustuu lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, arvo voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta. Aiheettomasti maksettu palvelusetelin arvo voidaan periä takaisin perheeltä.

Palvelusetelin arvon tarkistaminen perhetilanteen tai tulojen muuttuessa

Perheen tulee ilmoittaa palvelusetelin arvoon vaikuttavista muutoksista. Palvelusetelin arvoa tarkistetaan perhesuhteiden muuttuessa. Muutoksena tulee ilmoittaa esimerkiksi perhekoon muuttuminen sisarusten syntymän tai avioliiton/avoliiton vuoksi tai kun lapsen huoltajuus muuttuu.

Palvelusetelin arvoa tarkistetaan myös, jos perheen tulot muuttuvat olennaisesti tai maksu osoittautuu virheelliseksi. Olennaiseksi muutokseksi katsotaan maksun perusteena olevien perheen bruttotulojen vähintään kymmenen (10 %) prosentin muutos. Huoltajien on toimitettava tarvittavat asiakirjat päätöksentekoa varten. Arvo tarkistetaan ilmoittamiskuukautta seuraavan kuukauden alusta.

Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan huomioon asiakkaalta perittävässä omavastuuosuudessa palvelusetelin arvoon tehdyt muutokset.

Lapsen varhaiskasvatuksen laajuuden muuttuminen

Jos lapsen varhaiskasvatuksen laajuudessa tapahtuu pidempiaikainen muutos, palvelusetelin arvo tarkistetaan. Muutokset tehdään vähintään kolmeksi kuukaudeksi. Uusi arvo astuu voimaan palvelusopimuksen liitteessä määriteltynä ajankohtana, pääsääntöisesti seuraavan kuukauden alusta.

Lapsi täyttää kolme vuotta

Kun lapsi täyttää kolme vuotta, palvelusetelin arvo muuttuu seuraavasta kuukaudesta lähtien. Asiakkaalle toimitetaan päätös ja palveluntuottajalle ilmoitus palvelusetelin uudesta arvosta.

Palvelusetelin arvon korottaminen

Palvelusetelilain mukaan kunta on velvollinen korottamaan palvelusetelin arvoa, jos perheen toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, tai se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

10.2 Palvelusetelin arvon määrittäminen vanhempien yhteishuoltajuudessa

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määräytyy palvelusetelin arvo sen perheen tulojen perusteella, jossa lapsella on väestötietojärjestelmän mukainen asuinpaikka.

Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on palvelusetelin arvo mahdollista määritellä etähuoltajan tulojen perusteella sille ajalle, jonka lapsi on Vantaalla varhaiskasvatuksessa.

10.3 Muutoksenhaku palvelusetelin arvon päätökseen

Palvelusetelin arvoon tyytymätön perhe on ensisijaisesti yhteydessä arvosta päättävään toimistosihteeriin. Mikäli asia ei ratkea huoltajia tyydyttävällä tavalla, heillä on oikeus tehdä palvelusetelin arvopäätöksestä kirjallinen oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus tulee tehdä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista opetuslautakunnalle.

11. PALVELUSETELITUOTTAJIA VELVOITTAVAT KÄYTÄNTEET

11.1 Palvelujen hintatietojen toimittaminen

Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan tiedot palveluistaan ja niiden voimassa olevista hinnoista kaupungille, joka pitää ne julkisesti nähtävillä. Palveluntuottajan tulee toimittaa tieto hinnoista Vantaan kaupungille vuosittain 30.4. mennessä, mikäli hintoihin tulee muutoksia. Palveluntuottaja sitoutuu ilmoittamiinsa palveluhintoihin toimintavuodeksi kerrallaan 1.8. - 31.7.

11.2 Palvelusetelin arvon laskutus Vantaan kaupungilta

Laskutusohje

Palveluntuottaja laskuttaa Vantaan kaupunkia kerran kuukaudessa seuraavan kuukauden 10. päivään mennessä.

Vantaan kaupungille osoitettava lasku lähetetään liitteineen sähköiseen laskutusosoitteeseen. Verkkolaskuosoite eli OVT-tunnus on sähköinen laskutusosoite, jolla lasku ohjautuu suoraan Vantaan kaupungin järjestelmään.

Vantaan kaupungin Y-tunnus: 0124610-9

OVT-tunnus: Vantaan kaupunki 003701246109

Viitteenne -kenttään kirjataan varhaiskasvatuksen kustannuspaikka 135018102.

Jos palveluntuottajalla ei ole verkkolaskutusmahdollisuutta, lasku lähetetään osoitteeseen: Vantaan kaupunki, PL 6007, 00021 Laskutus.

Sähköpostilla lähetetyt laskut ainoastaan PDF tai TIFF -tiedostoina.

Maksuehto on 14 päivää netto hyväksyttävän laskun saapumisesta lukien. Myöhästyneelle maksusuoritukselle maksetaan korkolain mukainen vuotuinen viivästyskorko. Kaupunki maksaa palveluntuottajalle vain myönnetyn palvelusetelin mukaisesti käytetystä palvelusta.

Kaupunki ei hyväksy laskutuslisää tai toimistomaksua palveluntuottajan laskuttaessa asiakasta tai kaupunkia.

Vantaan kaupunki ei vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista.

Varhaiskasvatuksen aloitus, keskeytys ja lopettaminen

Palvelusetelin maksu alkaa siitä päivästä, kun lapsi tosiasiallisesti aloittaa varhaiskasvatuksen. Tosiasiallinen aloitus on asiakkaan tarpeen mukainen ensimmäinen varhaiskasvatuspäivä, jolloin lapsi on varhaiskasvatuksessa ilman huoltajan läsnäoloa ja yksikön henkilöstön vastuulla. Tutustumispäivästä / -jaksosta ei makseta palveluseteliä.

Lapsen aloittaessa tai lopettaessa varhaiskasvatuksen kesken kuukauden, palvelusetelin arvo määräytyy toteutuneiden varhaiskasvatuspäivien mukaan. Jakajana käytetään kyseisen kalenterikuukauden varhaiskasvatuspäiviä. Viimeinen varhaiskasvatuspäivä on arkipäivä ja samalla viimeinen laskutuspäivä.

Asiakassuhde säilyy isyyssvapaan ajan, vaikka lapsella ei ole oikeutta varhaiskasvatukseen kyseisenä aikana. Kaupunki maksaa kyseiseltä ajalta palveluntuottajalle vastaavan korvauksen kuin lapsikohtaisen palvelusetelin arvo on. Tuottaja ei kuitenkaan voi periä kyseiseltä ajalta palvelusetelin omavastuuta. Lapselle on varmistettava oikeus palata samaan hoitopaikkaan.

Kunnallista varhaiskasvatusta koskeva hoitopaikkatakuu ei koske palvelusetelillä tuotettua varhaiskasvatusta.

Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus

Esiopetuksen aloittavalle lapselle tehdään sopimus esiopetukseen liittyvästä varhaiskasvatuksesta 1.8. alkaen esiopetusvuoden viimeiseen toimintapäivään saakka. Vantaan kaupunki maksaa palveluntuottajille esiopetukseen liittyvän varhaiskasvatuksen arvon sekä esiopetuskorvauksen koko kuukauden ajalta, myös elokuulta (riippumatta esiopetuksen alkamispäivästä). Lapsen aloittaessa esiopetukseen liittyvän varhaiskasvatuksen kesken kuukauden, palvelusetelin arvo määräytyy varhaiskasvatuspäivien mukaan.

Esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistunut lapsi voi siirtyä esiopetuksen päätyttyä koko- tai osa-aikaiseen varhaiskasvatuspalveluun.

Loma-ajat ja varahoito

Palvelusetelin arvo maksetaan jokaiselta kuukaudelta, jonka lapsi on asiakassuhteessa palvelun tuottajaan. Vantaan kaupunki suosittelee palveluntuottajaa perimään asiakkaiden omavastuuosuuden enintään 11 kuukaudelta vuodessa. Tuottajan periessä omavastuuosuuden 12 kuukaudelta, tulee tuottajan huolehtia siitä, että varhaiskasvatusta on saatavana tarvetta vastaavasti ympärivuotisesti. Mikäli lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta yksityisen päiväkodin tai ryhmäperhepäiväkodin ollessa suljettuna, tuottaja sitoutuu järjestämään varhaiskasvatuksen esimerkiksi yhteistyössä muiden palveluntuottajien kanssa. Asiakkaalla, jolla on voimassa oleva palvelusetelipäätös, ei ole oikeutta kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Syys- joulu- ja hiihtolomasta johtuva katkos esiopetuksessa ei vaikuta esiopetukseen liittyvän varhaiskasvatuksen omavastuuosuuteen, ts. omavastuuosuutta ei koroteta loman ajaksi.

11.3 Asiakirjojen käsittely ja arkistointi

Palveluntuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä ja noudattaa kaikissa käsittelyvaiheissa huolellisuutta siten, ettei kenenkään yksityisyys tule vaarannetuksi eikä loukatuksi. Asiakirjat tulee säilyttää turvallisessa paikassa, minne kukaan ulkopuolinen ei pääse ja sähköiset asiakirjat asianmukaisesti suojattuina. Palveluntuottajan tulee toiminnassaan noudattaa, mitä salassapitosäännöksistä on säädetty varhaiskasvatuslaissa (§ 40-41, luku 8).

Asiakassuhteen tai palvelusetelitoiminnan päätyttyä palveluntuottaja sitoutuu lähettämään tarvittavat arkistoitavat asiakirjat (esim. alkuperäiset vasut ja leopsit) varhaiskasvatuspalveluihin veloitusetta, kaupungin pyytämällä tavalla ja muodossa. Muut alkuperäiset asiakirjat (esim. Hyve 4-lomake) luovutetaan perheelle varhaiskasvatuksen päätyttyä. Palveluntuottaja huolehtii omien tiedostojensa ja saamiensa kopiokappaleiden tuhoamisesta.

Palveluntuottajan tulee noudattaa varhaiskasvatuslain säädöksiä tietojen tallentamisesta tietovarantoon lain määrittelemässä aikataulussa.

11.4 Lasten läsnä- ja poissaoloseuranta

Palveluntuottajan tulee kirjata lasten läsnä- ja poissaolotiedot (esim. päiväkirja). Tietojen oikeellisuudesta on vastuussa päiväkodin johtaja tai ryhmäperhepäivähoidon vastuhenkilö. Kaupungilla on oikeus pyytää palveluntuottajalta lasten läsnä- ja poissaolotiedot tarvittaessa.

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta/ Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Päivi Riehunkangas, 040 5219722, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 §

Varhaiskasvatuksen 2018 kiireellisten päiväkotien toimittajan valinta

VD/790/02.08.00.00/2018

PW/JVU

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 13.11.2017 talousarvion hyväksymisen yhteydessä, että jokaisella vantaalaisella lapsella on oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatuspalveluun 1.8.2018 alkaen.

Tekninen lautakunta päätti 30.1.2018 § 10 kohdalla merkitä tiedoksi varhaiskasvatuspalvelun järjestelmään varautumisen ja siihen liittyvän tilanhankintasuunnitelman. Lisäksi päätöksessä todettiin, että hankkeille ei ole määrärahavaroja.

Yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa tilakeskuksessa valmisteltiin kaikkien hankkeiden yhteinen "paviljonkipäiväkotien kuvaus" dokumentti pvm. 10.1.2018, joka sisällöltään vastaa hankesuunnitelmaa, kuvaten hankkeiden lähtökohta- ja sisältövaatimukset.

Tilakeskus on julkaissut sähköisessä hankintajärjestelmässä / Hilmassa tarjouspyynnöt esitetyistä päiväkotihankkeista, joita oli yhteensä 6 hanketta. Hankinnat ylittävät kansallisen kynnysarvon, hankintamenettelynä oli avoin menettely ja hankinnassa valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus seuraavasti:

- hinta / sopimusajan kustannus 60 %
- sijoitus tontille/piharatkaisu 10 %
- tarjotun ratkaisun toiminnallisuus/kaupunkikuva 30 %

Lisäksi tarjoajilla oli mahdollista tarjota tuotantoonsa soveltuvaa 1.8.2018 jälkeistä toimitusaikaa, josta ilmoitettiin vähennettävän -1 vertailupistettä/myöhästynyt viikko. Tällä pyrittiin hakemaan kiinnostusta hankinnan tarjoamiseen mahdollisuudella edellytettyä tarvetta myöhäisempäänkin toimitusaikaan.

Kahdesta suurimmasta kohteesta (Virtatie, Keidaskuja) oli mahdollista tarjota vuokrauksen lisäksi myös leasing-vaihtoehtoa.

Tilakeskuksen resurssisysteistä aiemmista vastaavista hankinnoista poiketen tarjous sisältää myös kohteiden perustus-, piha- ja aluetyöt.

Määräaikoihin mennessä saatiin kustakin kohteesta 1 vuokratarjous, jonka antoi Parmaco Oy. Saadut tarjoukset (alv 0 %) olivat:

Latukujan pvk

559 brm2 20800 €/kk 30.6.2023 asti + optiona 10000 €/kk 30.6.2026 asti; käyttöönotto 1.8.2018

Krassikujan pvk

559brm2 21500€/kk 30.6.2023 asti ja optiona 10000 €/kk 30.6.2023 asti; käyttöönotto 1.8.2018.

Tarjottu ratkaisu ylittää tontin rajan (poikkeuslupaa ei ole mahdollista myöntää), joten tarjottu ratkaisu sellaisenaan ei ole hyväksyttävissä eikä myöskään ole tarjouspyynnön mukainen.

Backaksen pvk ja Pakkalan koulu (hankkeessa yhdistetty aiemmin hyväksytty tilapäisen koulun hankinta ja esitetty päiväkoti, koska sama rakennuspaikka)

1058 brm2 24000€/kk 30.6.2028 asti + optiona 10580 €/kk 30.6.2033, käyttöönotto 30.10.2018.

Ravurinpuiston pvk

1279 brm2 29000 €/kk 30.6.2028 asti + optiona 14000€/kk 30.6.2033 asti; käyttöönotto 27.11.2018.

Tarjottu ratkaisu on huomattavasti suurempi kuin tilaohjelmassa esitetty; joten ratkaisu ei sellaisenaan ole hyväksyttävissä eikä siten tarjouspyynnön mukainen.

Keidaskujan pvk

1220 brm2 27200 €/kk 30.6.2028 asti + optiona 20700 €/kk 30.6.2033 asti; käyttöönotto 14.8.2018.

Virtatien pvk

1315 brm2 26000 €/kk 30.6.2028 asti + optiona 22000 €/kk 30.6.2033 asti; käyttöönotto 28.8.2018.

Kohteille tarjotut vuokrahinnat ovat sopimusajan kiinteitä.

Parmaco Oy:n tarjoukset ovat muiden kuin Krassikujan ja Ravurinpuiston osalta tarjouspyynnön mukaisia ja siten hyväksyttäviä. Hankintalain mukaan, mikäli hankintayksikkö ei saa tarjouspyynnön mukaisia tarjouksia, on sillä oikeus siirtyä neuvottelumenettelyyn tarjouksen antaneiden yritysten kanssa. Rakennuttaminen esittää, että näiden kahden hankkeen osalta tilakeskus siirtyy neuvottelumenettelyyn Parmaco Oy:n kanssa, jotta hankkeiden käyttöönottoaika ei kohtuuttomasti viivästy, vaihtoehtona olevan uuden tarjouskilpailun takia.

Koska kaikkia kohteita ei saatujen tarjousten mukaan saada valmiiksi esitettyyn määräaikaan mennessä, saatetaan asia kaupunginhallituksen ja mahdollisesti edelleen kaupunginvaltuuston tietoon.

Esitetyille hankkeille ei ole investointi- tai käyttötalousbudjettivaroja lukuun ottamatta aiemmin hyväksyttyä Pakkalan tilapäistä koulua. Päiväkotihankkeet eivät myöskään sisälly vuoden 2018 investointiohjelmiin. Tästä syystä kaupunginhallitukselle ja mahdollisesti edelleen kaupunginvaltuustolle informoidaan lisämäärärahaesityksen tarpeesta vuosille 2018 – 2028. Määrärahaesitys tehdään kesän 2018 aikana, kun kaikkien hankkeiden lopulliset vuokratustannukset ovat jatkoneuvotteluissa selvinneet.

Mahdollisten optioiden käytöstä tehdään erilliset päätökset ennen niiden käyttämistä.

Päätöskäsittelyn yhteydessä esitellään yhteenveto syntyvistä tilakustannuksista ja kohteiden käyttöönottoajoista.

Sovelletut oikeusohjeet: Hankintalaki, kaupungin hankintaohjeet, Hallintosääntö, jonka mukaan tekninen lautakunta päättää yli 10 vuotta kestävien vuokrasopimusten tekemisestä.

Pääosa näiden tarjouskilpailujen sopimuksista yli 10 vuotta, kun hankintavertailussa huomioidaan jatko-optiot, jotta ne ovat tarvittaessa käytettävissä.

Tekninen lautakunta 20.3.2018 § 12

Tilakeskusjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä hankinnan laajuus ja laatuperusteeksi laadittu hankesuunnitelmatasoinen "paviljonkipäiväkotien kuvaus"
- b) hyväksyä Latukujan, Keidaskujan, Virtatien ja Backaksen päiväkotipakkalan tilapäinen koulu hankkeiden toimittajaksi Parmaco Oy
- c) delegoida Krassikujan ja Ravurinpuiston päiväkotien toimittajan valinnan apulaiskaupunginjohtajalle, mikäli käynnistettävä neuvottelumenettely johtaa tilakeskuksen hyväksyttävissä olevaan lopputulokseen

- d) todeta, että toimitusaikataulun varmistamiseksi hankinnan jatkovalmistelu kohteiden suunnittelun osalta käynnistetään "tilaajan riskillä" ennen päätösten lainvoimaisuutta mm. varmistetaan rakennuslupakäsittelylle kohtuullinen aika. Aikataulusyistä kohteille joudutaan antamaan myös elementtien valmistuksen aloitusluvat ennen rakennusluvan myöntämistä vastaavasti "tilaajan riskillä"
- e) todeta kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että päätettyyn valmistusaikatauluun ei käydyn tarjouskilpailun perusteella päästä, vaan viimeisimmät päivähoitopaikat valmistuvat marraskuussa 2018
- f) todetaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että hankkeiden johdosta tehdään lisämäärärahaesitys kesän 2018 aikana, kun hankkeista syntyvät kustannukset ovat lopullisesti tarkentuneet.
- g) esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että esittelyosassa kerrotut päiväkotikohteet lisätään 2018 vuokra- ja osaketilojen investointiohjelmaan

Käsittely: merkittiin että tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius selosti asiaa kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Paviljonkipäiväkotien kuvaus 10.1.2018

Täytäntöönpano: Tilakeskus/rakennuttaminen

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Juha Vuorenmaa puh. 040 534 6960, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

PAVILJONKIPÄIVÄKOTIEN KUVAUS

Latukujan päiväkot, Rajakylän koulun tontti, Maratontie 1/Latukuja (Rajakylä)

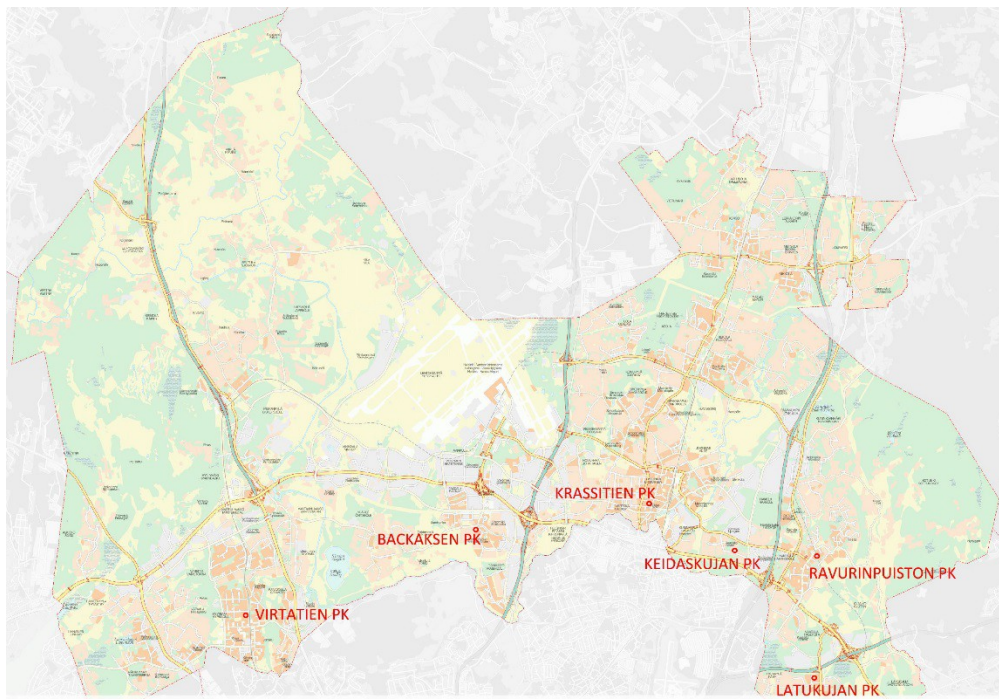
Backaksen päiväkot, Pointin tontti, Haglestamintie 1 (Aviapolis)

Keidaskujan päiväkot, Kuusikkotie 23a/Keidaskuja 10 (Tikkurila/Kuusikko)

Krassitien päiväkot, Krassitie 4 (Tikkurila)

Ravuripuiston päiväkot, Kannuskuja 6 (Hakunila)

Virtatien päiväkot, Vaskivuoren lukion tontti, Virtatie 4 (Myyrmäki)

Sisällys

2	TARVETIETOKORTIT.....	2
3	MITOITUSPERUSTEET JA TAVOITTEET.....	8
3.1	TOIMINNALLISET TAVOITTEET.....	8
3.2	TILASUUNNITTELUN TAVOITTEET.....	9
3.3	MUUNNELTAVUUS-, LAATUTASO- JA ARKKITEHTONISET TAVOITTEET.....	10
3.4	TUNNUSLUVUT JA TILAOHJELMA.....	11
3.5	TAVOITETUNNUSLUVUT htm2/brm2.....	11
3.6	RAKENNETEKNISET TAVOITTEET.....	11
3.7	LVI-TEKNISET TAVOITTEET.....	11
3.1	Yleistä.....	11
3.2	LVI-tekniset järjestelmät.....	11
3.3	SÄHKÖTEKNISET TAVOITTEET.....	14
4	TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA.....	14
4.1	SIJAINTI JA HALLINTA, RASITTEET, KAAVA- JA KIINTEISTÖTIEDOT.....	14
4.1.1	Latokujan päiväkotia.....	16
4.1.2	Backaksen päiväkotia-koulu.....	18
4.1.3	Keidaskujan päiväkotia.....	21
4.1.4	Krassitien päiväkotia.....	23
4.1.5	Ravurinpuiston päiväkotia.....	25
4.1.6	Virtatien päiväkotia.....	27
5	RISKIT.....	29
5.1	NORMAALIT RISKIT.....	29
5.2	KAARITUKSEEN LIITTYVÄT RISKIT.....	29
5.3	AIKATAULU.....	29
5.4	MAAPERÄ.....	29
5.5	TYÖTURVALLISUUSTEHTÄVÄT.....	29
6	VASTUUHENKILÖT / TYÖRYHMÄ.....	29

Liitteet:

- Liite 1: asemapiirustus, kaavaote ja - määräykset, rasitteet, melukartta ja johtokartat
- Liite 2: tilaohjelmat
- Liite 3: päiväkotitilojen suunnitteluohje
- Liite 4: päiväkotien huonekortit
- Liite 5: LVIA -liittymät

1 TARVETIETOKORTTIT

Kohteen nimi: Latukujan päiväkot						
Tarpeen kuvaus: -						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: -						
Tarpeen perustelut: -						
Käyttäjähallintokunta: Sivistysvirasto						
Kaupunginosa: Rajakylä 95		Kiinteistötunnus: 95-120-3		Tontin pinta-ala: 33 521 m ²		
Osoite ja tontti: Maratontie 1/Latukuja, 01280 Vantaa		Kaavatiedot: RAJAKYLÄ/95120, 7.10.2013 YL e=0.50/III		Rakennusoikeus: käytetty 5339 m ² käyttämättä 11430 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)		brm²	htm²	hum²	Investointikustannusennuste	
					€	€ / brm²
Paviljonkipäiväkot, uudisrakennus		n.450	-	330	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä					41 lasta	
Väistötilan tarve: Ei väistötilan tarvetta.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelma 2018, xxx €						
Hankkeen toteutusaikataulu: 2018						
Ylläpitokustannukset: xxx € / vuosi vuokra-aika 10 vuotta						
Toimintakustannukset hallintokunnalle: Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin - €.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: - €						
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (perustamiskustannukset + paviljongin vuokra):						
Tuleva vuokra					- € / htm ² / kk	
Vuokravaikutus		- € / kk			- € / v	
Vuokravaikutus / oppilaspaikka - € / vuosi					- € / kk	
Laatija(t):					Päivämäärä: 22.12.2017	

Kohteen nimi: Backaksen päiväkot						
Tarpeen kuvaus: -						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: -						
Tarpeen perustelut: -						
Käyttäjähallintokunta: Sivistysvirasto						
Kaupunginosa: Pakkala 51		Kiinteistötunnus: 51-157-1-1		Tontin pinta-ala: 26823 m ²		
Osoite ja tontti: Hagelstamintie 1, 01520 Vantaa		Kaavatiedot: PAKKALA/51157, 24.5.1999 Y 15000/ II, kl + 1000		Rakennusoikeus: käytetty 8798 m ² käyttämättä 6202 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)		brm²	htm²	hum²	Investointikustannusennuste	
					€	€ / brm²
Paviljonkipäiväkot, uudisrakennus		n.560	432	410	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä					54 lasta	
Väistötötilan tarve: Ei väistötötilan tarvetta.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelma 2018, xxx €						
Hankkeen toteutusaikataulu: 2018						
Ylläpitokustannukset: xxx € / vuosi vuokra-aika 10 vuotta						
Toimintakustannukset hallintokunnalle: Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin - €.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: - €						
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (perustamiskustannukset + paviljongin vuokra):						
Tuleva vuokra				- € / htm ² / kk		
Vuokravaikutus		- € / kk		- € / v		
Vuokravaikutus / oppilaspaikka - € / vuosi				- € / kk		
Laatija(t):				Päivämäärä: 22.12.2017		

Kohteen nimi: Keidaskujan päiväkot						
Tarpeen kuvaus: -						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: -						
Tarpeen perustelut: -						
Käyttäjähallintokunta: Sivistysvirasto						
Kaupunginosa: Kuninkaala 64		Kiinteistötunnus: 64-41-4		Tontin pinta-ala: 8928 m ²		
Osoite ja tontti: Kuusikkotie 23a/ Keidaskuja 10, 01380 Vantaa		Kaavatiedot: KUUSIKKO/64041, 24.5.1999 Y e=0.30/ II		Rakennusoikeus: käytetty 0 m ² käyttämättä 2678 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)		brm²	htm²	hum²	Investointikustannusennuste	
					€	€ / brm²
Paviljonkipäiväkot, uudisrakennus		n.850	-	732	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä					82 lasta	
Väistötilan tarve: Ei väistötilan tarvetta.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelma 2018, xxx €						
Hankkeen toteutusaikataulu: 2018						
Ylläpitokustannukset: xxx € / vuosi vuokra-aika 10 vuotta						
Toimintakustannukset hallintokunnalle: Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin- €.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: - €						
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (perustamiskustannukset + paviljongin vuokra):						
Tuleva vuokra				- € / htm ² / kk		
Vuokravaikutus		- € / kk		- € / v		
Vuokravaikutus / oppilaspaikka xxx € / vuosi				- € / kk		
Laatija(t): -				Päivämäärä: 22.12.2017		

Kohteen nimi: Krassitien päiväkot						
Tarpeen kuvaus: -						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: -						
Tarpeen perustelut: -						
Käyttäjähallintokunta: Sivistysvirasto						
Kaupunginosa: Tikkurila 61		Kiinteistötunnus: 61-110-5		Tontin pinta-ala: 1432 m ²		
Osoite ja tontti: Krassitie 4, 01300 Vantaa		Kaavatiedot: TIKKURILA/61110, 17.3.1997 YS 120/I		Rakennusoikeus: käytetty 0 m ² käyttämättä 120 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)		brm²	htm²	hum²	Investointikustannusennuste	
					€	€ / brm²
Paviljonkipäiväkot, uudisrakennus		n.450	-	330	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä					41 lasta	
Väistötilan tarve: Ei väistötilan tarvetta.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelma 2018, xxx €						
Hankkeen toteutusaikataulu: 2018						
Ylläpitokustannukset: xxx € / vuosi vuokra-aika 10 vuotta						
Toimintakustannukset hallintokunnalle: Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin - €.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: - €						
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (perustamiskustannukset + paviljongin vuokra):						
Tuleva vuokra				-€ / htm ² / kk		
Vuokravaikutus		- € / kk		- € / v		
Vuokravaikutus / oppilaspaikka - € / vuosi				- € / kk		
Laatija(t): -				Päivämäärä: 22.12.2017		

Kohteen nimi: Ravurinpuiston päiväkot						
Tarpeen kuvaus: -						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: -						
Tarpeen perustelut: -						
Käyttäjähallintokunta: Sivistysvirasto						
Kaupunginosa: Hakunila 4		Kiinteistötunnus: 94-46-4		Tontin pinta-ala: 1432 m ²		
Osoite ja tontti: Kannuskuja 4, 01200 Vantaa		Kaavatiedot: HAKUNILA/94046, 15.8.1977 Y 1250/ II		Rakennusoikeus: käytetty 0 m ² käyttämättä 1250 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)		brm²	htm²	hum²	Investointikustannusennuste	
					€	€ / brm²
Paviljonkipäiväkot, uudisrakennus		n.650	-	610	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä					54 lasta	
Väistötilan tarve: Ei väistötilan tarvetta.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelma 2018, xxx €						
Hankkeen toteutusaikataulu: 2018						
Ylläpitokustannukset: xxx € / vuosi vuokra-aika 10 vuotta						
Toimintakustannukset hallintokunnalle: Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin - €.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: - €						
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (perustamiskustannukset + paviljongin vuokra):						
Tuleva vuokra				- € / htm ² / kk		
Vuokravaikutus		- € / kk		- € / v		
Vuokravaikutus / oppilaspaikka- € / vuosi				- € / kk		
Laatija(t): -				Päivämäärä: 22.12.2017		

Kohteen nimi: Virtatien päiväkot						
Tarpeen kuvaus: -						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: -						
Tarpeen perustelut: -						
Käyttäjähallintokunta: Sivistysvirasto						
Kaupunginosa: Myyrmäki 2	Kiinteistötunnus: 15-674-1			Tontin pinta-ala: 18 993 m ²		
Osoite ja tontti: Virtatie 4, 01600 Vantaa	Kaavatiedot: MYYRMÄKI/15674, 2.5.1977 Y 10000/ III			Rakennusoikeus: käytetty 9751 m ² käyttämättä 249 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)	brm²	htm²	hum²	Investointikustannusennuste		
				€	€ / brm²	€ / hym²
Paviljonkipäiväkot, uudisrakennus	n.1450	-	1134	-	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä				136 lasta		
Väistötilan tarve: Ei väistötilan tarvetta.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelma 2018, xxx €						
Hankkeen toteutusaikataulu: 2018						
Ylläpitokustannukset: xxx € / vuosi vuokra-aika 10 vuotta						
Toimintakustannukset hallintokunnalle: Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin - €.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: - €						
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (perustamiskustannukset + paviljongin vuokra):						
Tuleva vuokra				-€ / htm ² / kk		
Vuokravaikutus	- € / kk			- € / v		
Vuokravaikutus / oppilaspaikka -€ / vuosi				-€ / kk		
Laatija(t): -				Päivämäärä: 22.12.2017		

2 MITOITUSPERUSTEET JA TAVOITTEET

Päiväkotien mitoitusperusteet ja alustavat tilaohjelma on esitetty erillisenä liitteenä.

2.1 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Päiväkodin psyykkinen ja fyysinen oppimisympäristö tukee erilaisten lasten luonnollista uteliaisuutta ja innostaa oppimaan. Vantaalaiset päiväkodit ovat kaikkia alueen lapsia ja perheitä sekä muita alueen asukkaita varten.

Päiväkodin lapsiryhmä koostuu kahden kasvattajan muodostamasta tiimistä, jolloin lapsimäärä on minimissään kahdeksan ja maksimissaan kuusitoista. **Kotialue muodostuu kahdesta kasvattajatiimistä (minimissään 16 lasta, maksimissaan 32 lasta)**, jotka tekevät toiminnallista yhteistyötä ja käyttävät yhteisesti osaa tiloista.

Lasten päivittäinen ja viikoittainen varhaiskasvatusaika vaihtelee perheiden tarpeen mukaan. Osa lapsista on kokopäivähoidossa, maksimissaan kymmenen tuntia päivässä. Osa lapsista on paikalla päivittäin neljä tuntia esim. klo 8.30 - 12.30 tai klo 12.00 - 16.00.

Kasvatushenkilökunnan lisäksi tiloissa työskentelee päiväkodin johtaja sekä ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstöä ja vuosittain vaihtuva määrä muuta henkilökuntaa. Lisäksi päiväkodissa työskentelee kuntouttavaa henkilökuntaa yksittäisen lapsen tarpeisiin. Päiväkodissa on myös päivittäin erilaisia verkostopalavereita henkilöstön, lasten vanhempien ja asiantuntijatahojen kanssa.

Päiväkodissa toteutetaan **pienryhmäpainotteista toimintaa, joka edellyttää yhden / kahden kasvattajan mahdollisuutta työskennellä lapsiryhmänsä kanssa**. Pienryhmät ulkoilevat porrastetusti, jolloin sisätilat ovat monipuolisesti pienryhmien käytössä. Alle 3-vuotiailla lapsilla pienryhmät muodostuvat yleensä neljästä lapsesta, yli kolmevuotiailla kahdeksasta kuuteentoista lapseen. Esiopetuksessa lasten tulee saada kokemuksia myös isommassa ryhmässä toimimisesta, joten ryhmien koko voi vaihdella kahdeksan ja kahdenkymmenen neljän lapsen välillä. Päiväkodissa järjestetään myös koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia lapsille sekä perheille.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on saada teknologia palvelemaan kasvatuksellisia ja opetuksellisia päämääriä. Lapset oppivat vertaisryhmissä toisiltaan ja siksi lasten käyttöön tarkoitetut tietokoneet ja tablet -laitteet ovat osa lapsiryhmän oppimisympäristöä. Tieto- ja viestintätekniisten laitteiden käytössä painotetaan lasten aktiivista toimintaa, leikkiä ja pelillisyyttä. Henkilökunta käyttää tieto- ja viestintätekniikan laitteita mm. dokumentointiin, raportointiin, pedagogiikan kehittämiseen sekä yhteistyöhön perheiden kanssa. Päiväkodin tiloja käytetään myös muuhun varhaiskasvatukseen esim. avoimen toiminnan ja kerhotoiminnan tarpeisiin.

PIHA

Lasten leikkipiha suunnitellaan virikkeiseksi oppimisympäristöksi, joka tukee pedagogisten tavoitteiden toteutumista. Päiväkodin pihassa korostuvat suojaisuus, turvallisuus ja toiminnallisuus. Liikkumisen ohjaukseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Piha vaatii turvallisen pyöräily-, saatto- ja huoltoliikenteen huomioimisen sekä selkeästi merkityt alueet autoille ja polkupyörille. Piha jäsennetään aidatuksi leikkipihaksi sekä saatto-, pysäköinti- ja huoltoliikennealueeksi. Saatto- ja huoltoliikenne erotetaan toisistaan. Huoltopihan liikennealueet mitoitetaan 12-m:n jakeluauton mukaan. Teiden ja pihojen kunnossapito ja merkinnät otetaan huomioon, erityisesti lasten turvallisuutta vaarantamatta.

Leikkipihan ohjeellinen mitoitus on 20 m² / hoitopaikka. Piha suunnitellaan helposti valvottavaksi. Pihan suunnittelussa otetaan huomioon monipuolinen käyttö, toiminnallisuus, valvottavuus, ilkeävaltaa ehkäisevät tekijät sekä kiinteistönhuollon tarpeet. Erityistä huomiota kiinnitetään ulkotilojen pienilmastoon. Pihalle suunnitellaan yhtenäisiä kasvillisuusalueita ja istutettaviksi kasveiksi valitaan lajikkeita, jotka viihtyvät tontin olosuhteissa.

Pihalle sijoitetaan Vantaan kaupungin tilakeskuksen huonekortit - piha, mukaiset rakennukset, jotka voivat sijaita myös osana päiväkotirakennusta: pihavarastot (leikki- ja ulkoiluvälineet), vaunuvarastot, sadekatos/aurinkosuoja. Keittiön sisäänkäynnin yhteyteen sijoitetaan laatikko- ja rullakkovarasto. Pihan kylmät rakennelmat ja pihan kovat pinnat kootaan yhteen. Muu varustus Vantaan kaupungin tilakeskuksen huonekortin, piha, mukaan.

Tonttivedet imeytetään oman tontin alueella Vantaan kaupungin hulevesiohjeen mukaisesti. Leikkipiha aidataan.

2.2 TILASUUNNITTELUN TAVOITTEET

Päiväkodin kotialueet (2 aikuista ja minimissään 16 lasta, maksimissaan 32 lasta), suunnitellaan pareiksi, joilla on yhteinen sisäänkäynti, kuraeteinen ja wc-pesutilat. Kaksikerroksiseen päiväkotiin tehdään hissi, johon mahtuu kerralla kasvattaja ja 8 lasta.

Tilat tukevat erilaisia pedagogisia toimintatapoja. Lapsiryhmillä on hiljainen ja visuaaliselta ilmeeltään rauhallinen tila, joka mahdollistaa rauhoittumisen ja keskittymisen käsiteltävään asiaan. Tilat tukevat eri-ikäisten lasten perushoidon sujuvaa järjestämistä. Pienten lasten hoidolle ja pesemiselle on toimivat ja miellyttävät tilat. Lasten liikkuminen päiväkodissa on selkeää ja helppoa ja tilat on suunniteltu lasten mittakaavan mukaisesti ja helposti lasten hahmotettavasti. Vanhempien on sujuvaa tuoda ja hakea lapsensa päiväkodista.

Päiväkodin ydin on ruokailutila, pieni oleskelutila mm. aamun ensimmäisille tulijoille, kotikeittiö ja liikuntasali. Tilat kokoavat koko päiväkodin lapset ja henkilökunnan ruokailemaan, liikkumaan ja päiväkodin yhteisiin hetkiin. Kulku ydinalueelle eri puolilta rakennusta järjestetään niin, että sinne on helppo kokoontua eri puolelta rakennusta

häiritsemättä toimintaa kulkemalla tilojen läpi. Näin ruokailun järjestäminen on logistisesti mahdollisimman tehokasta ja vaivatonta. Lasten ruokailu, pienimpiä lapsia lukuun ottamatta järjestetään ruokailutilassa.

Päiväkodin sali suunnitellaan ja varustetaan lasten liikuntakäyttöön sopivaksi ja se mahdollistaa ryhmäliikkumisen ja yhteisöllisen kokoontumisen. Liikuntasali/monitoimitila, ruokailutila sekä osa lasten tiloista tarjoavat myös kuntalaisille mahdollisuuden tilojen harraste- ym. käyttöön päiväkodin toiminta-ajan ulkopuolella.

Työpajassa on mahdollista toteuttaa hallitusti monipuolista materiaalien käyttöä (vesi, hiekka, puu) vaativia leikkejä ja ohjelmaa. Muut lasten tilat sijoittuvat helposti hahmotettavasti eri puolille päiväkotia ja kaikki tilat suunnitellaan leikkiin ja oleskeluun sopiviksi.

Tilat tukevat lasten ja henkilökunnan hyvinvointia ja ovat viihtyisät. Päiväkodissa on rauhallisia tiloja keskusteluihin perheiden ja yhteistyötahojen kanssa sekä kummassakin kerroksessa henkilökunnan kirjalliseen työskentelyyn. Henkilökunnan tilat suunnitellaan äänieristystarpeet huomioon ottaen. Päiväkodin johtajan huone sijoitetaan asiakkaiden ja henkilökunnan helposti saavutettavaksi.

Päiväkodin toiminta on ympärivuotista päivätoimintaa. Tilat suunnitellaan muuntojoustavina.

Mikäli lepo huone sijaitsee toisessa kerroksessa, huoneesta on pelastusviranomaisen vaatimusten mukaan oltava suora yhteys varsinaiseen uloskäytävään tai oviyhteys säältä suojattuun varatieportaaseen.

Kumpaankin kerrokseen sijoitetaan henkilökunnan wc- ja siivoustilat, siivouskeskus toteutetaan 1. kerrokseen.

Tilojen linkittäminen, läpinäkyvyys, sujuvat kulkureitit ja riittävä valaistus lisäävät turvallisuutta. Akustiikkaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Rakennuksen tulee olla tilaratkaisuiltaan toiminnallinen, tehokas ja tarkoituksenmukainen.

Tilojen suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin päiväkotitilojen suunnitteluohjeita.

Piha-alueen, tilojen, kalusteiden ja varusteiden laatu Vantaan kaupungin tilakeskuksen päiväkotitilojen huonekorttien mukaan.

2.3 MUUNNELTAVUUS-, LAATUTASO- JA ARKKITEHTONISET TAVOITTEET

Paviljonkipäiväkodit pihoineen suunnitellaan kokonaisuudeksi, jossa toteutuvat kaupunkikuvalliset ja toiminnalliset vaatimukset. Rakennukset ovat yksi- tai kaksikerroksisia. Kattomuoto on harjakatto tai pulpettikatto kaavamääräyksien mukaan.

Kaikilla julkisivuilla on ikkunoita. Sisäänkäynnissä on katettu, esteettömyysmääräykset täyttävä kevytrakenteinen luiska sekä helppokulkuiset portaat. Rakennusmateriaalien osalta on huomioitava asemakaavamääräykset sekä poikkeavilla osilla kaupunkisuunnittelun ja rakennusvalvonnan vaatimukset. Määräykset ja niistä poikkeamiset on esitetty kohdassa 4.2 Kaava ja kiinteistötiedot.

Päiväkotitilojen laadulliset ja tekniset tavoitteet ovat RT-ohjekortin RT 96-11003 Päiväkotien suunnittelu (julkaistu 2010) mukaisia. Rakentamisessa noudatetaan Rakennusmääräyskokoelman määräyksiä ja Rakennustöiden yleisiä laatuvaatimuksia. Lisäksi noudatetaan Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

2.4 TUNNUSLUVUT JA TILAOHJELMA

2.5 TAVOITETUNNUSLUVUT htm2/brm2

Tavoitepinta-ala on 8 htm2 /lapsi. Kerrosalatavoite on laskettu kertoimella 1.3.

2.6 RAKENNETEKNISET TAVOITTEET

Paviljonkirakennuksen energiatehokkuudelta edellytetään määräysten mukaista tasoa. Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään sääsuojan alla rakentamista ja kuivaketju 10-järjestelmän noudattamista. Rakentamisen puhtausluokka on P1. Rakennerratkaisuissa noudatetaan RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

2.7 LVI-TEKNISET TAVOITTEET

1 Yleistä

LVI-teknisten järjestelmien tavoitteena on tuottaa rakennukseen hyvät toimintaolosuhteet; lämmityksen, sisäilman laadun, sekä vesi- ja viemäritoimintojen osalta. Olosuhteet luodaan energiatehokkaalla tavalla, mikä huomioidaan suunnittelussa, sekä laite- ja järjestelmähankinnoissa ja -asennuksissa. Rakennusautomaatiojärjestelmä mahdollistaa järjestelmien hyvän hallittavuuden, sekä energian ja veden käytön etäseurannan.

2 LVI-tekniset järjestelmät

Laadulliset, toiminnalliset ja energiataloudelliset tavoitteet

Järjestelmien tulee olla kohtuullisessa määrin 'muuntojoustavia'. Ne suunnitellaan ja toteutetaan siten, että tilojen osittaiset muutokset ovat mahdollisia, ilman laajamittaisia järjestelmämuutoksia. Tekniset tilat ja laitteet sijoitetaan järjestelmien kannalta optimoituihin paikkoihin.

Energiatehokkuuden vertailuluku;
1010/2017 Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta;
Opetusrakennus ja päiväkotit (luokka 6) 100 kWhE/m², a.

Sisäilmaston laatuluokka on S2, lämpötilan yläraja luokan S3 mukaan. CO2-rajana on 900 ppm. Tilakohtainen raitisilmavirta minimi, 6 dm³/s, hlö.
Ilmanvaihtojärjestelmän puhtausluokka on P1. IV-tuotteiden puhtausluokka ja rakennusmateriaalien päästöluokka M1.

Järjestelmäkuvaus ja liittymät

Rakennukset liitetään pääsääntöisesti kaukolämpöverkoston piiriin omina erillisinä liittyminä, joilla siis oma erillinen 'kulutuspaikka'. Backaksen osalta, kaukolämpöön liittymisen osalta, voidaan tarkastella vaihtoehtoista liittymistapaa; eli liittymistä viereisen koulun kaukolämpöliittymän piiriin alamittauskin.

Alustava esitys kohteiden kaukolämpö-, vesi-, viemäri- ja hulevesitonttijohdon liittymäpaikoista on esitetty liitteissä; LVIA-liite 1.1-1.6.

Tilakohtainen lämmitys toteutetaan lattialämmitysjärjestelmällä. Suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan lattialämmitysohjetta **Vantaan kaupunki, Tilakeskus; Ohje lattialämmityksen suunnittelusta ja toteutuksesta Vantaan kaupungin rakennuskohteissa**. Lattialämmityspuistikossa käytetään tehdasvalmisteisesta happidifфуusiosuojattua lattialämmitykseen tarkoitettua muoviputkea (valmistaja esim. Uponor Oy).

Lämmitysjärjestelmän ja ilmanvaihdon lämmityksen runkojohdot asennetaan rakennuksen sisälle 'alas lasketun katon' sisään. Runkojohtojen materiaali on teräsputki, putkisto eristetään (jos käytetään mineraalivillakourueristettä, eriste pinnoitetaan).

Eteistiloihin asennetaan kiertoilmakojeet.

Lämmönjakokeskukset laitteineen varustetaan jo tehtaalla Schneider Electric Oy:n (Vantaan kaupungin vuosisopimus, 'sopimustoimittaja') toimilaitteilla.

Rakennukset liitetään kunnallisen vesi- ja viemärijärjestelmän piiriin, poislukien keidaskujan hulevedet, jossa kokoojaputken vesi johdetaan ojaan.

Vesimittarit sijoitetaan lämmönjakokeskuksiin. Mittarit mallia 'ultraääni', liitetään automaatiojärjestelmän ohjelmiston, etäluennan piiriin.

WC-tilat varustetaan keraamisin wc-istuimin, lattiakaivoin, pesualtain sekä yksioteseikoittajin bidee-suihkulla. Inva-wc varustetaan tarkoituksenmukaisin vesi- ja viemärikalustein. Vesikalusteiden tulee olla SFS- tai ISO-tyyppihyväksytyjä.

Siivoushuoneet varustetaan rst-altaalla, joka viemäroidään altaan alapuolelle asennettavaan lattiakaivoon. Allas varustetaan seinämällin sekoittajalla.

Ruokahuoltoa varten tehdään suunnitelmissa esitettyjä laitteita ja toimintaa varten tarvittavat lvia-asennukset, joilla varmistetaan hyvä tekninen ja toiminnallinen laatu.

Runkovesijohdot tehdään komposiittiputkista ko. putkille tarkoitetuilla puristus- ja kierreliitoksilla. Vesijohdot eristetään. Mikäli eristeenä käytetään villakourueristettä, se pinnoitetaan.

Mikäli putkia asennetaan rakenteiden sisään, asennettavat putket tehdään suojaputkeen asennettavasta muoviputkista. Tällöin suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan myös C2-määräyskokoelman vaatimukset vesijohtojen vaihdettavuudesta ja vuotojen havaittavuudesta.

Vesijohdot ja viemärit tehdään noudattaen Suomen rakentamismääräyskokoelman osan D1 "Kiinteistöjen vesi- ja viemärilaitteistot" määräyksiä ja ohjeita, sekä Vantaan kaupungin ja HSY:n käytänteitä.

Keittiölaitteita ovat mm. astianpesu ja esipesupöytä, jääkaappi, jääkaappi/kylmiö ja käsienpesualtaat. Esipesun ja astianpesukoneen, keittiön viemärit tehdään rasvanerottimelle asti hst-putkesta. SRMK/D1 määräys rasvanerotin tarpeelle on jakelukeittiöiden osalta 100 annosta/vrk. Erotin asennetaan, mikäli ehto täyttyy.

Kattosadevesien syöksyputket johdetaan kattovesikaivoihin. Jokainen syöksyputki varustetaan kattosadevesikaivolla, jotka liitetään sadevesiputkiston piiriin, kuten pihavesi- ja perusvesikaivot. sekä salaojituksen perusvesikaivo. Sade- ja jätevesiviemäriputkiston materiaali on pvc-muoviviemäriputki. Sadevesiviemäriputkena voidaan käyttää myös ns. "maanrakennus"-sadevesiputkea. Putkikaivannon rakenteessa huomioidaan alueen maaperäolosuhteet. Putkikaivannot eristetään tarpeenmukaisesti. Kaivannot arinoidaan ja salaojitetaan rakennuspaikan edellyttämällä tavalla. Putkistoon ei saa muodostua painaumia.

Sadevesikaivot ovat valurauta- ja teleskoopikansistoin varustettuja tehdasvalmisteisia kaivoja. Kattosadevesikaivojen tyyppi: 'malli Vantaa'.

Jätevesiviemärit sijoitetaan rakennuksen alustatilaan (tai tarvittaessa maahan). Putkisto ei saa päästä jäätymään. Putkistot eristetään, eristeet pinnoitetaan. Vesikaton yläpuoliset tuuletusviemärit varustetaan lämpösuojavaipalla.

Rakennus varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdoilla. Ilmanvaihtokoneet varustetaan tehokkailla lämmöntalteenottolaitteilla. Puhaltimet ovat kammiopuhaltimia, jotka on varustettu energiatehokkailla EC-moottoreilla. SFP-luku (100 % ilmamäärällä) max. 1,7 kW/m³, s ilmanvaihtojärjestelmä mitoitetaan niin, että järjestelmä mahdollistaa vaatimuksen mukaisen ilmamäärien lisäämisen 20 % :lla säätöteknisin toimin, ilman suurempia järjestelmämuutoksia. Tämä huomioidaan suunnitelmissa ja laitehankinnoissa (kone-, kanava- ja päätelaitteet). Ilmanvaihto jaetaan konekohtaisiin palvelualueisiin tilojen toimintojen mukaan.

Eteis/vaatteiden säilytys-, wc- ja siivousvälinetilat muodostavat yhteisen ilmanvaihdon toiminta-alueen, jota palvelee (ristivirta) lämmöntalteenottolaittein varustettu tulo- ja poistoilmanvaihtokone, joita voidaan asentaa useampi kuin yksi, mikäli tilojen sijoitus sitä edellyttää.

Ruokailuvälineiden esipesu- ja pesukone varustetaan poistohuuvalla, jota palvelee erillispoistopuhallin. Huuvan korvausilma tuotetaan palvelualueen pääilmanvaihtokoneella. Huuvan tehostuskäyttö ohjataan toimintaan tilakohtaisella käyttökytkimellä (0...2 h). Tehostuskäyttö ohjaa tuloilmakoneen ilmamäärää lisääntyneen poistoilmamäärän verran.

Ilmanvaihtokoneet varustetaan jo tehtaalla Schneider Electric Oy:n (rakennusautomaatiojärjestelmien ohjelmistotoimittaja) yhteensopivilla laitteilla ja valvonta-alakeskuksilla. Kaikkien järjestelmien osien, laitteiden ja niiden ohjausten tulee olla yhteensopivia ja ne liitetään ko. järjestelmään. Myös energian (kaukolämpö, sähkö) ja veden käytön seuranta liitetään edellä mainitun ohjelmatoimittajan ohjelmiston piiriin.

Tilojen käyttö on pääosin vakioitua. Perusilmanvaihdon toimintaa ohjataan kiinteistöautomaatioon asetetun aikaohjelmiston mukaan. Poikkeusaikojen ilmanvaihtoa ohjataan lisäaikatoiminnolla, jota ohjataan tiloihin sijoitetuista käyntikytkimistä (0...3 h). Käyttöaikojen 'ulkopuolella' ilmanvaihto toteutetaan 'jaksottaisella tuuletustoiminnolla', jota ohjaa kiinteistöautomaatiojärjestelmän aikaohjelma.

Ilmanvaihtojärjestelmän tulee olla kohtuullisessa määrin 'muuntojoustava'. Järjestelmän tulee mukautua mahdollisiin tilamuutoksiin, ilman laajamittaisia muutostöitä, mikä huomioidaan kanava- ja laitesijoituksissa.

Ilmanvaihdon kanavistot; tehdasvalmisteinen sinkitty kierresaumakanava. Päätelaitteet; tarkoitukseen sopivia tehdasvalmisteisia tulo- ja poistoilmaelimiä, joissa hyvä ilmavirtojen säädettävyys.

2.8 SÄHKÖTEKNISET TAVOITTEET

Noudatetaan RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita. Liittymätiedot kartta-aineistossa.

3 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

3.1 SIJAINTI JA HALLINTA, RASITTEET, KAAVA- JA KIINTEISTÖTIEDOT

Paviljonkipäiväkodit sijaitsevat Hakunilan, Kuusikon, Tikkurilan, Aviapoliksen (Pakkalan) ja Myyrmäen kaupunginosissa. Kaikki rakennuspaikkojen tontit ovat kaupungin omistuksessa. Kahden päiväkodin, Krassitien ja Ravurinpuiston päiväkodin leikkipihat sijoittuvat osin viereiselle puistoalueelle.

Päiväkotien tonttien kaavaotteet ja kaavamääräykset, tonttien rasitetiedot, melukartat ja maalajikartat sekä liittymätiedot ovat asiakirjan lopussa liitteenä. Asemapiirustuksissa on esitetty lisättävät pysäköintipaikat ja pysäköintipaikkojen laskelma toiminnan näkökulmasta.

Rakennuspaikoista on alustavat arviot perustamisolosuhteista. Perustamistapa voidaan määrittää tarkemmin rakennuspaikkakohtaisen pohjatutkimuksen jälkeen. Alueilla tulisi suorittaa lisäkairauksia, kun rakennuksen sijainti on tiedossa. Kaikki rakennukset salaojitetaan ja perustusrakenteet routasuojataan.

3.1.1 Latokujan päiväkotit

Latokujan päiväkodin tontti sijaitsee Rajakylän kaupunginosassa korttelissa 95120 osoitteessa Maratontie 1/Latukuja. Korttelissa sijaitsee Rajakylän koulu, jossa opiskelee noin 500 alakoululaista. Vanhin osa koulusta on rakennettu 50-luvulla ja se on suojeltu sr-merkinnällä. Vanhassa koulurakennuksessa toimii myös neuvola ja koulurakennukseen pergolalla liittyvässä osassa on asuinkerrostalo. Uusi koulurakennus on valmistunut 2005.

Rakennusalue on tällä hetkellä luonnontilaista puustoista kangasmetsää, joka laskee rinteinä koulurakennuksista kohti Maratontietä ja Latukujaa. Rakennusalueen ja nykyisen laajennettavan pysäköintialueen välillä on huomattavaa korkeuseroa. Maalajikartan mukaan maaperä on hiekkaa ja soraa. Perustamistapa on alustavan arvion mukaan maanvarainen, alimmat lattiat suositellaan tehtäviksi korkeuserojen johdosta kantaviksi. Kalliopinta saattaa rinteessä paikoin olla lähellä maanpintaa. Maaperän mahdollinen radonaktiivisuus tulee huomioida suunnittelussa.

Koulun korttelia rajaa idästä Länsimäentie (kehä III), pohjoisesta Porvoon väylä, etelästä Maratontie ja lännestä Latukuja. Tontilla on liikenteen melua paikoin yli 55dB. Kunnallistekniikka on Latokujan varrella. Piha-alueen poikki kulkee sähkökaapeli. Korttelin pohjoisosa on vedenottamon suoja-aluetta, koko kortteli on pohjaveden muodostumisaluetta.

Latokujan päiväkodin kortteli on yleiskaavassa merkitty PY-alueeksi, alueet varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Alueelle saa sijoittaa palveluasuntoja. Asemakaavassa rakennuspaikka on YL-merkinnällä osoitetulla yleisten rakennusten korttelialueella. Tontin suurin sallittu kerrosmäärä on III. Rakennusoikeutta tontilla on 16760 kem² (tehokkuus 0,50). Rakennusoikeudesta on käytetty 5330 kem² ja käyttämättä tällä hetkellä noin 11430 kem². Paviljonkipäiväkodin rakentamisen jälkeen rakennusoikeutta jää käyttämättä noin 10900 kem². Tontin pinta-ala on 33 521 m². Paviljonki sijoittuu kaavan mukaiselle rakennusalueelle.

Kaavamääräyksissä edellytetään, että korttelin 95120 alueelle on luotava luonnonmukainen ilme säilyttämällä tonttien havupuita. Korttelialueen rakennukset, rakenteet ja aidat tulee toteuttaa korkealuokkaisista materiaaleista. Katemateriaalit on valittava niin, ettei niistä irtoa metalleja tai haitta-aineita, jolloin kattojen hulevedet ovat imeytettävissä. Päiväkotirakennuksessa ulkokuoren äänieristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 32dB. Tontilla on melusteiden ja muutoin huolehdittava siitä, ettei melutaso ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB. Rakennusten korvausilma on otettava vähintään 20m etäisyydeltä Maratontien lähimmän ajoradan reunasta. Rakentamatta jäävillä tontin osilla tulee olla puita ja pensaita. Autopaikkojen määrä on koulurakennuksilla 1ap/150 kem², päiväkodille on annettu autopaikkamäärä 30 ap, tarkoittanee viereisellä tontilla olevaa päiväkotia.

Päiväkodin rakennusalueella on liikenteen melua, osalla alueesta yli 55dB. Rakennus on esitetty sijoitettavaksi niin, että se suojaa piha-aluetta melulta, lisäksi pihan päätyihin tehdään suojaavat pergolarakenteet. Päiväkodin kulkuväylissä huomioidaan rinne, kallistus kulkuväylillä tulee olla enintään 1:20 ja huoltoyhteyden ajoväylillä enintään 1:10.

3.1.2 Backaksen päiväkotikoulu

Backaksen päiväkotikoulu sijoittuu Pakkalan alueelle osoitteeseen Hagelstamintie 1. Rakennuspaikka sijaitsee korttelissa 51157. Tontilla sijaitsee Vantaan kansainvälinen koulu. Rakennuksesta käytetään myös nimeä Point eli Pakkalan oppimis- ja informaatiotalo. Tontti rajautuu pohjoisesta Ylästöntiehen, idästä Hagelstamin tiehen, etelästä Oolannintiehen ja länsipuolelle sijoittuu suojeltu Backaksen kartanoalue.

Pointissa toimivat Vantaan kansainvälisen koulun lisäksi, päiväkotikoulu ja Vantaan kaupunginkirjaston Pointin kirjasto. Päärakennuksen lisäksi tontilla on kaksi talousrakennusta. Paviljonki tulee sijoittumaan tontin rakentamattomaan osaan, päärakennuksen ja välituntipihaan pohjoispuolelle. Rakennuspaikka on tällä hetkellä niittyä, koulun piha ja niityn välissä on suurehko painanne, joka siirretään rakennuksen tieltä sen pohjoispuolelle. Painanne ei liity alueen hulevesisuunnitelmaan.

Tiemelumallinnoksessa 2005 ja tiemeluennusteessa 2030 lähes koko tontin alueella liikennemelua jossakin määrin, eteläosassa 0-49 dB. Melun määrä kasvaa kohti tontin pohjoisosaa, Ylästön tien viereisellä alueella 60-64 dB. Tontin pohjoisosa sijaitsee lentomelualueella 50 dB. Mikäli paviljonki sijoittuu voimassa olevan asemakaavan mukaisesti pysäköintialueen eteläpuolelle (noin 60 m Ylästöntien lähimmän ajoradan reunasta), niin Ylästöntien liikenne ei aiheuta ongelmia ilmanlaadun suhteen.

Rakennusalueen maalaji on savea. Tontilla sijaitseva monitoimirakennus on paalutettu. Alustavan arvion mukaan rakennukset paalutetaan. Kunnallistekniikka ja johdot kulkevat Hagelstamin ja Oolannin tien alueella. Niityn kaakkoisnurkassa viistosti vesiputki.

Rakennuksen sijoituksessa tulee huomioida nykyisen rakennuksen huolto ja koululaisten turvallinen yhteys koulun piha-alueelle. Paviljonkikoulun oppilaat voivat käyttää kansainvälisen koulun piha-alueita. Välituntihiha on koolta noin 5000 m². Välituntihihaa oppilasta kohden on tarvittava määrä (vähintään 5 m²). Välitunteja voidaan tarvittaessa porrastaa.

Backaksen päiväkotikoulun kortteli on yleiskaavassa merkitty PY-alueeksi, alueet varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Alueelle saa sijoittaa palveluasuntoja. Asemakaavassa rakennuspaikka on Y-merkinnällä osoitettu yleisten rakennusten korttelialue. Alueelle saa

rakentaa palveluasuntoja ja kiinteistön huoltoa palvelevia asuntoja sekä myymälätiloja, joiden enimmäiskerrosala on 1000 m². Tontin suurin sallittu kerrosmäärä on II, ullakolle rakentaminen on sallittu. Rakennusoikeutta tontilla on 15000 kem² (tehokkuus 0,56). Rakennusoikeudesta on käytetty 8798 m² ja käyttämättä siitä on 6202 m². Paviljongin rakentamisen jälkeen sitä jää käyttämättä noin 5000 kem². Tontin pinta-ala on 26 823 m². Paviljonki sijoittuu kaavan mukaiselle rakennusalueelle, mutta ei kiinni katulinjaan/tontin sivuun.

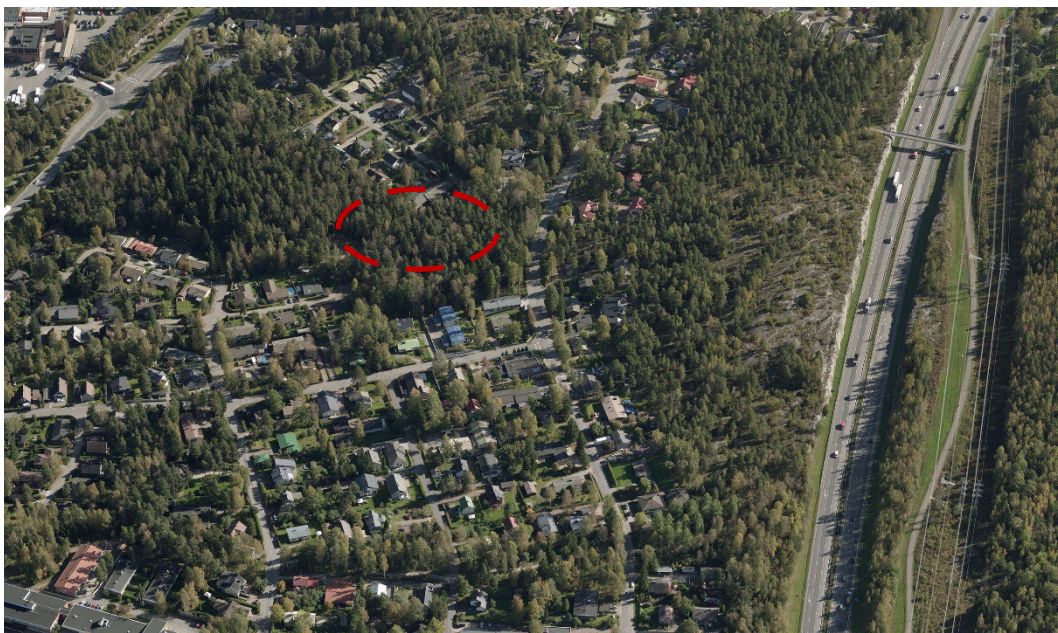
Kaavamääräyksissä edellytetään, että korttelin 51157 rakennusten tulee soveltua Backasen kartanon kulttuurihistorialliseen kartanoympäristöön. Rakennusvalvonta on luvannut sallia pienenä poikkeamana määräyksistä kattomateriaaliksi tiilenpunaisen pellin, jota on käytetty myös kansainvälisen koulun sisäänkäyntikatoksissa ja ulkoportaiden katoksissa. Kattokaltevuuden tulee olla 1:2-1:1,5. Julkisivumateriaalina voidaan käyttää lämpimän sävyistä peittomaalattua pystylaudoitusta, kuten korttelin olevissa piharakennuksissa (kaavassa sallittu päiväkodeille ja piharakennuksille). Ikkunaukoissa rakennusvalvonta on luvannut sallia poikkeamat aukotuksessa, ulkolasit saavat olla leveämpiä kuin 0,6 metriä.

Paviljongin sijoituksessa tontille huomioidaan Backasen kartanon kulttuurihistoriallinen ympäristö. Paviljonki tulee sijoittaa rakennuspaikalle siten, että Backasen kartanorakennuksille säilyvät hyvät ja avoimet näkymäakselit eri suunnista, ja etenkin Ylästöntieltä idästä tultaessa. Näiden näkymäakseliin myötä myös paviljonki tulee näkymään Ylästön tien suuntaan, ja se asettaa vaatimuksia julkisivuille ja pihan käsittelylle.

Kartanoalueelle ollaan laatimissa kaavaa, jossa koulun tontin länsipuolelle sijoittuu uusi myymälärakennus, pysäköintialue sekä uusi kulkureittejä. Huoltoreitti myymälään kulkee koulun tontin läheisyydessä, ja se tulee huomioida paviljongin sijoituksessa. Paviljongin rakentaminen tontin itäosaan lähelle Hagelstamintietä toisaalta on vaikeaa, sillä koulun huoltoalue jäisi paviljongin ja koulun väliin, ja turvalliset kulkuyhteydet piha-alueella ja koulun tiloihin muodostuisivat pitkiksi. Paviljongin sijoituksessa pyritään huomioimaan tontin sisäisten kulkureittien lisäksi mahdolliset kulkureitit myymälän ja linja-autopysäkkien suuntaan.

Kaavamääräysten mukaan pysäköinnin vähimmäismäärä on 1 autopaikka/150k-m². Autopaikkamäärä on tällä hetkellä 59 autopaikkaa ja lisäksi yksi asunnon käytössä oleva autopaikka. Autopaikat on esitetty lisättäväksi uudelle pysäköintialueelle, johon on liittymä nykyisen huoltoliittymän kautta.

3.1.3 Keidaskujan päiväkotit

Keidaskujan päiväkodin tontti sijaitsee Kuninkaalan Kuusikon kaupunginosassa korttelissa 64041 osoitteessa Kuusikkotie 23 a/Keidaskuja 10. Tontti on tällä hetkellä metsää, rakennuspaikalla on suuria puita. Korttelin pohjoispuolella on leikkikenttä. Lindmaninpolku ja Nevapolku ovat rakentamatta, Nevapolku erottuu maastosta nurmipintaisena. Metsässä kulkee polkuja. Korttelia rajaa etelästä Kuusikkotie. Kuusikkotien ja rakennusalueen välillä on suuri korkeusero. Kuusikkotien eteläpuolella maasto nousee jyrkästi, rakennusalue on alarinnettä. Rakennuspaikan pohjoispuolella on suuri oja, samoin tontin pohjoisrajassa Keidaskujan suuntaan sekä itärajassa puistoalueen ja leikkikentän suuntaan.

Keidaskujan korttelissa ei ole rakentamisrajoitteita. Tontin pohjoisosassa kulkee suuria oja. Alueella ei ole häiritsevää liikenteen melua. Kunnallistekniikka ja johdot kulkevat Keidaskujan, Nevatie ja Kuusikkotien alueella. Maalajikartan mukaan alueen maalajit ovat turve ja hiekka. Alustavan perustamistapa-arvion mukaan perustamistapa on paalutus. Vaihtoehtoisesti perustaminen voidaan tehdä maanvaraisesti massavaihdolla, jolloin anturoiden alta poistetaan turve- ja savikerros ja korvataan kantavalla louhelle tai murskeella.

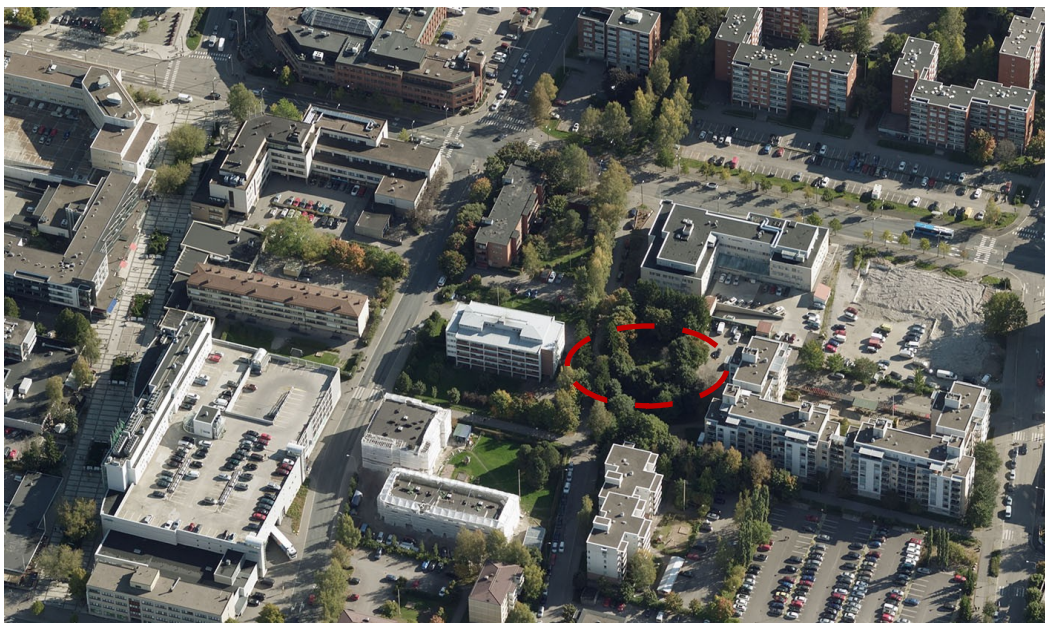

Keidaskujan päiväkotit sijaitsee yleiskaavassa pientaloalueella, aluemerkinällä A3. Alueella voidaan sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja. Asemakaavassa rakennuspaikka on Y-merkinnällä osoitetulla yleisten rakennusten korttelialueella. Tontin suurin sallittu kerrosmäärä on II. Rakennusoikeutta tontilla on 2678 kem² (tehokkuus 0,30). Rakennusoikeudesta on kokonaisuudessaan käyttämättä, paviljonkipäiväkodin rakentamisen jälkeen sitä jää käyttämättä noin 1800 kem². Tontin pinta-ala on 8928 m². Paviljonki sijoittuu kaavan mukaiselle rakennusalueelle.

Kaavamääräyksissä edellytetään, korttelialueelle tulee istuttaa vähintään 3 metrin mittaisia puita niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään 5 kappaletta kutakin tontin tuhatta neliometriä kohti.

Kaavamääräysten mukaan pysäköinnin vähimmäismäärä on asuntoloilla ja vastaavilla 1 autopaikka/200 kem². Autopaikat on sijoitettava mahdollisimman lähelle katualuetta ja erotettava muusta piha-alueesta istutuksin tai rakennelmin.

3.1.4 Krassitien päiväkotit

Krassitien päiväkodin tontti sijaitsee Tikkurilan kaupunginosassa korttelissa 61110 osoitteessa Krassitie 4. Päiväkodin piha-alue sijoittuu viereiselle puistoalueelle. Rakennusalue on tiiviissä kaupunkirakenteessa, tontti on tällä hetkellä rakentamaton, tontin reunoilla on vanhoja puita ja korkeaksi kasvanut kuusiaita. Itäosaa tontista käytetään kadunvarsipysäköintialueena.

Tonttia rajaa pohjoisesta Krassitie ja lännessä Krassipuisto. Itäpuolella sijaitsee VTK Kiinteistöt Oy:n omistama liikerakennus ja eteläpuolella asuinkerrostalo, Vatroto 5 Oy. Puistoalueen länsipuolella olevan asuinkerrostalon omistaa Asunto Oy Krassipuisto/Vantaan Teollisuuskiinteistöt Oy. Krassitien pohjoispuolella olevan asuinkerrostalon omistaa Asunto Oy Tikkurilan Unikkotie 14 ja Asunto Oy Unikkotie 12. Rakennuspaikalla ei ole rakentamisrajoitteita. Liikenteen melun määrä on tontilla alle 55dB. Kunnallistekniikka ja johdot kulkevat Krassitien alueella.

Maalajikartan mukaan maalaji on savea. Alustavan perustamista-arvion mukaan rakennukset perustetaan paaluttamalla. Piha-alueiden ja putkijohtojen tekeminen vaatii pohjanvahvistustoimenpiteitä, koska alueen maaperä painuu kuormituksen johdosta. Kaivannot vaativat tukisuunnitelmat ja tuennat. Rakentamistoimenpiteillä ei saisi laskea pohja- ja orsivedenpintaa pysyvästi tai väliaikaisesti. Maaperän pilaantuneisuus tulisi tutkia, tontti sijaitsee Grönbergin lyijysulaton laskeuma-alueella. Koska tontti sijaitsee savialueella, tulisi selvittää myös liikenteen aiheuttama tärinä.

Krassitien päiväkotit sijaitsee yleiskaavassa keskustatoimintojen alueella, aluemerkinä C. Alue varataan toimisto-, liike-, ja palvelutiloille, asunnoille sekä keskusta-alueelle soveltuville työpaikkatoiminnoille. Asemakaavassa rakennuspaikka on YS-merkinnällä osoitettu sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue. Piha-alue sijoittuu osin viereiselle puistoalueelle, jonka kaavamerkintä on VP. Tontin suurin sallittu kerrosmäärä on I. Rakennusoikeutta tontilla on 120 kem². Rakennusoikeudesta on kokonaisuudessaan käyttämättä. Esitettävä päiväkotirakennus ylittää sallitun rakennusalan noin 330 kem². Rakennus sijoittuu ohjeellisen rakennusalueen rajojen ulkopuolelle. Tontin pinta-ala on 1432 m².

Kaavamääräyksissä edellytetään, että rakennusten julkisivujen yleisvärityksen tulee olla pääosin vaalea. Autopaikoista kaavamääräyksissä todetaan, että sosiaali- ja terveyshuoltoa palvelevien rakennusten yhteydessä autopaikat määritellään rakennusluvan yhteydessä.

3.1.5 Ravurinpuiston päiväkoti

Ravurinpuiston päiväkoti sijaitsee Hakunilan kaupunginosassa korttelissa 94046 osoitteessa Kannuskuja 6. Päiväkodin piha on puistoalueella Kannuskuja 7 ja Kannuskuja 9 välisellä alueella. Rakennuksen yhteyteen omalle tontille tehdään pieni piha-alue pienten lasten ulkoiluun. Päiväkoti sijaitsee tiiviisti rakennetulla alueella, ympärillä on korkeita asuinkerrostaloja. Tontti on mäen päällä.

Piha-alueeksi kunnostettava puisto toimii tällä hetkellä Ryhmäperhepäiväkodin pihana. Puisto laskee jyrkkänä rinteenä kohti kaakkoa ja Hevoshaantietä. Puisto on osa

Ravurinpuistoa, joka varsinkin Kannuskujan päiväkodin kohdalla mäen laella on hyvin kallioista.

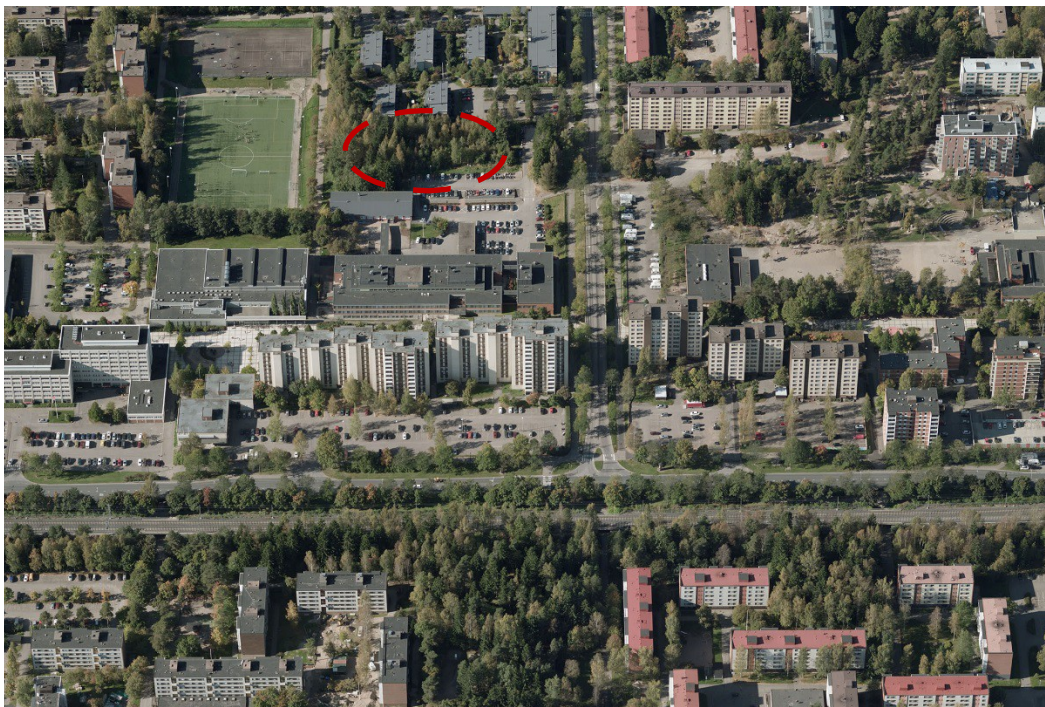

Ravurinpuiston päiväkodin rakennuspaikka on yleiskaavassa määritelty tehokkaan asumisen asunton alue merkinnällä A1. Asemakaavassa tontti on osoitettu Y-merkinnällä yleisten rakennusten alueeksi. Piha-alue sijoittuu osin viereiselle puistoalueelle, jonka kaavamerkintä on VP(P). Tontin suurin sallittu kerrosmäärä on II. Tontilla oleva pieni päiväkodin piha-alue sijoittuu autopaikoille varatulle alueelle. Rakennusoikeutta tontilla on 1250 kem². Rakennusoikeudesta on kokonaisuudessaan käyttämättä. Rakentamisen jälkeen rakennusoikeutta jää käyttämättä noin 600 kem². Tontin pinta-ala on 1591 m². Paviljonki sijoittuu kaavan mukaiselle rakennusalueelle.

Kaavamääräysten mukaan pysäköinnin vähimmäismäärä on kerhotiloilla 1 autopaikka/100 kem².

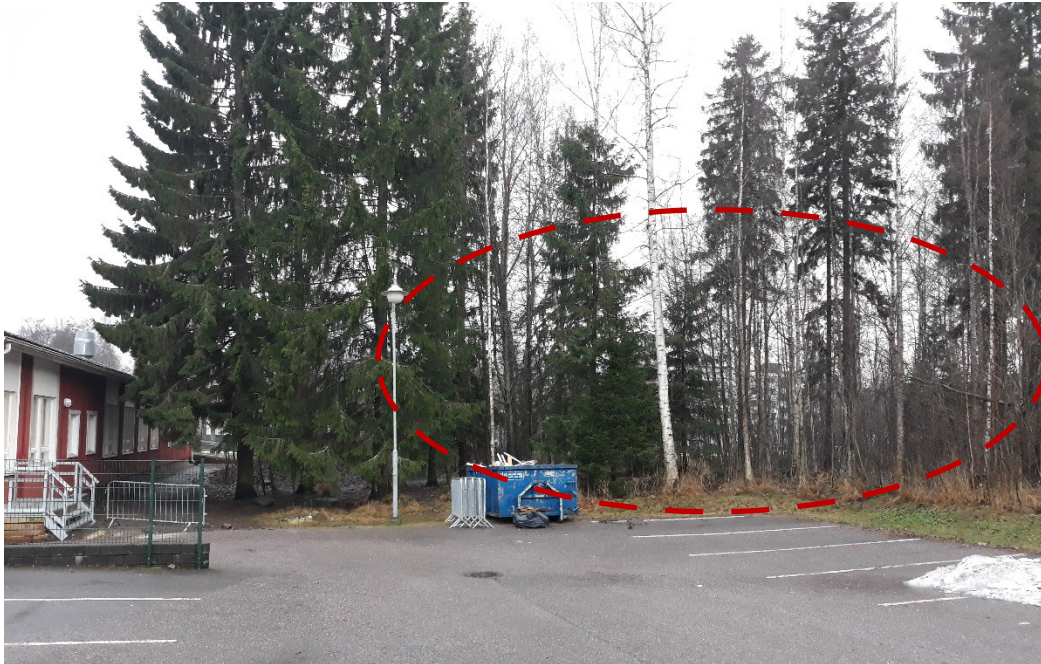
Korttelin rakentamisrajoitteissa (liitteenä) on ratalainen mukainen rautatieoikeus, joka leikkaa kaavassa pysäköintialueeksi osoitettua aluetta. Lisäksi alueella on Aasianruokjäärän esiintymä, joka rajoittaa puutavaran siirtoa alueen ulkopuolelle. Alueella ei ole häiritsevää liikenteen melua. Kunnallistekniikka on Kannuskujan yhteydessä. Päiväkodin tontti on maalajikartan mukaan kalliota ja moreenia ja osin täytemaata/ rakennettua aluetta. Alustavan perustamistapa-arvion mukana rakennukset voidaan perustaa maavaraisesti alapuolisen tiiviin kitkamaakerroksen varaan. Mikäli kalliota esiintyy perustamistasossa, se louhitaan tasaiseksi ja rakennus perustetaan tältä osin murskekerroksen välityksellä louhitun kallion varaan. Maaperän mahdollinen radonaktiivisuus tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

3.1.6 Virtatien päiväkotit

Virtatien päiväkodin tontti sijaitsee Myyrmäen kaupunginosassa korttelissa 15657 osoitteessa Virtatie 1. Korttelissa sijaitsee Vaskivuoren lukio ja paviljonkirakennuksessa Uomanrinteen koulun erityisopetuksen tiloja. Lukiossa on noin 1000 oppilasta. Koulun ja paviljongin tontin välissä on suuri pysäköintialue kahdessa tasossa. Tontilla on huomattavia korkeuseroja: maasto nousee länsireunassa asuinrakennusten läheisyydessä sekä liittymäalueella pohjoisosassa jyrkästi. Eteläosassa lähellä nykyistä paviljonkirakennusta on pieni mäki, mahdollisesti jättömaasta, muutoin tontti on tasaisempaa. Alue on paikoin hyvin kosteaa. Rakennuspaikalla on muutamia suuria puita ja kiviä, pääasiassa alueella kasvaa pajukkoa ja pieniä lehtipuita. Maalajikartan mukaan alueella on silttiä ja moreenia. Rakennukset voidaan todennäköisesti perustaa maavaraisesti pintakerrostuman ja kitkakerroksen varaan. Alueella ei ole liikenteen melua ei rakentamisrajoitteita. Luoteisosa korttelista on 50dB lentomelualueella.

Virtatien päiväkotit sijaitsee yleiskaavassa keskustatoimintojen alueella, aluemerkinä C. Alue varataan toimisto-, liike-, ja palvelutiloille, asunnoille sekä keskusta-alueelle soveltuville työpaikkatoiminnoille. Asemakaavassa rakennuspaikka on Y-merkinnällä osoitettu yleisten rakennusten korttelialue. Tontin suurin sallittu kerrosmäärä on III. Rakennusoikeutta tontilla on 10 000 km^2 . Rakennusoikeutta on käyttämättä tällä hetkellä 249 km^2 . Rakennusoikeus ylittyy noin 1200 km^2 . Tontin pinta-ala on noin 18994 m^2 . Paviljonki sijoittuu kaavan mukaisen rakennusalueen ulkopuolelle

Kaavamääräysten mukaan korttelialueiden puustoa ei saa kaataa ilman järjestysoikeuden lupaa. Vähintään 3m mittaisia lehtipuita tulee säilyttää ja tarpeen vaatiessa istuttaa niin, että tällaisten lehtipuiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliometriä kohti. Autopaikkojen määrä on koulurakennuksilla 1ap viittä toimihenkilöä kohti sekä yksi autopaikka jokaista viittä 18 vuotta täyttäneitä opiskelijaa.

Päiväkodin piha-alueen ja asuinrakennusten väliin jäävällä alueella säilytetään suuret lehtipuut ja istutetaan rinteeseen nopeakasvuista peittävää pensasta, esimerkiksi vadelmaa. Rakennettavassa pysäköintialueessa huomioidaan tontin korkeuserot.

4 RISKIT

4.1 NORMAALIT RISKIT

Tarveselvitysvaiheessa ei hankkeeseen sisälly normaalirakentamisesta poikkeavia riskejä, mutta rakentamisen valmistelu-aika ja rakentamisaika on poikkeuksellisen lyhyt.

4.2 KAAVOITUKSEEN LIITTYVÄT RISKIT

Backaksen päiväkodin (Pointin) viereiselle kartanoalueelle laaditaan parhaillaan kaavaa. Kaava tulee mahdollistamaan muutokset rakennuspaikan lähiympäristössä.

4.3 AIKATAULU

Hankkeiden valmistelu-aika ja rakentamisaika ovat erittäin lyhyitä.

4.4 MAAPERÄ

Osa tonteista edellyttää paaluttamista. Kaikilta tonteilta tarvitaan lisäkairauksia ja perustamistapalausunto.

4.5 TYÖTURVALLISUUSTEHTÄVÄT

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat. Rakentamisen osalla on huomioitava osalla tonteista sijaitsevien koulujen toimintaedellytykset sekä turvallisuustekijät.

5 VASTUUHENKILÖT / TYÖRYHMÄ

Sivistystoimen toimiala:

Päiväkodit:

Päivi Riehunkangas, suunnittelija, Sivistystoimi

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala:

Tilakeskus:

Pekka Halonen, Sähköinsinööri

Ilkka Poikkimäki, LVI-insinööri

Tuula Raulo, kustannuslaskija

Eija Kivineva, Hankepäällikkö

Ifa Kytösaho, Hankesuunnittelupäällikkö

Anne Jaakola-Wondafrash, Rakennuttaja-arkkitehti

Tarja Aaltola, keittiöasiantuntija

Anne Valkeapää, siivous- ja kunnossapitoasiantuntija

**SUBJEKTIIVISEN VARHAISKASVATUSOIKEUDEN
TOTEUTTAMINEN 1.8.2018 TILATOIMITUSTEN
MYÖHÄSTYESSÄ
Varhaiskasvatuksen vastaus, johtoryhmä 22.3.2018**

Liite teknisen lautakunnan 20.3.2018 § 12 päätökseen
Varhaiskasvatuksen 2018 kiireellisten päiväkotien toimittajan valinta

Paviljonkien tavoiteaikataulu

- Paviljonkien pyydetty valmistumisaikataulu 1.8.2018 valtuuston 13.11.2017 § 9 päätöksen mukaisesti.
- Toimittaja Parmaco Oy:n esittämä aikataulu:
 - 1.8. 2018 Latukujan päiväkot, Maratontie 1, Hakunila, Rajakylä
 - 1.8.2018 Krassitien päiväkot, Krassitie 4, Tikkurila
 - 14.8.2018 Keidaskujan päiväkot, Kuusikkotie 23a, Tikkurila, Kuusikko
 - 30.9.2018 Pakkalan koulu ja päiväkot, Hagelstamintie 1, Aviapolis
 - 15.10.2018 Ravurinpuiston päiväkot, Kannuskuja 6, Hakunila
 - 30.10.2018 Vaskivuoren päiväkot, Virtatie 4, Myyrmäki

Paviljonkien viivästyksistä johtuvat järjestelyt lakisääteisyyden toteuttamiseksi

- Keidaskujan päiväkotit (14.8.2018)
 - ajalla 1.8.-13.8. lapset sijoitetaan alueen muihin päiväkoteihin, joissa myös osa lapsista kesälomalla. Palkataan tarvittava henkilökunta.
- Pakkalan päiväkotit (30.9.2018)
 - ajalla 1.8.-29.9. lapset sijoitetaan alueen muihin päiväkoteihin, salit ym. tilat. Palkataan tarvittava henkilökunta.
- Ravurinpuiston päiväkotit (15.10.2018)
 - ajalla 1.8.-14.10. lapset sijoitetaan Vaaralan vanhan päiväkodin tiloihin. Palkataan tarvittava henkilökunta. Päiväkotit/tontit vapautuu väistötilana olon jälkeen 15.10. myyntiin tai kiinteistökehitykseen.
- Vaskivuoren päiväkotit (30.10.2018)
 - ajalla 1.8.-29.10. lapset sijoitetaan Pyörrekujan väistötilapäiväkotiin, tarvittaessa Kivimäen koulun kahteen luokkatilaan. Palkataan tarvittava henkilökunta.
 - Tilajärjestely siirtää päiväkotien aikataulutettuja korjauksia (Varistonniitty, Solkikuja, Koskikuja, Louhela, Pähkinänsärkijä, Pähkinärinne).
- Latukujan ja Krassitien päiväkodit (1.8.2018)
 - ei erityisjärjestelyjä.

16 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Opetuslautakunnalle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Kirjastopalveluiden johtaja Mikko Vainio

§ 7 Kirjastojen tulostus- ja kopiopalveluista luopuminen 1.5.2018 alkaen

Opetuslautakunta 16.4.2018 § 16

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta opetuslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Lautakunta käytti kokouksessa otto-oikeuttaan kirjastopalveluiden johtaja Mikko Vainion päätökseen § 7 Kirjastojen tulostus- ja kopiopalveluista luopuminen 1.5.2018 alkaen.

Päätös:

Päätetään ottaa käsittelyyn kirjastopalveluiden johtaja Mikko Vainion päätös § 7. Asia käsitellään seuraavassa kokouksessa.

Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen, ellei muutoksenhakuohjeen kohdan 7. Oikaisuvaatimus-/ valituskielto alakohdissa 7.1 tai 7.2 toisin mainita.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on jätettävä **Vantaan kaupungin opetuslautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Opetuslautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: 09 8392 2184, faksinumero: 09 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 7/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto §:t 7, 8 ja 15

7.1

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankinto-oikaisua koskevaan päätökseen** § -, ei saa hakea muutosta.

7.2

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa sekä päätöksistä §:t 7, 8 ja 15, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.